

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ακαδημαϊκό έτος 2012-2013

ΙΔΡΥΣΗ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ.....	3
1.1. ΙΔΡΥΣΗ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ	3
1.2. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ.....	4
ΙΣΤΟΡΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ - ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.).....	5
2.1. ΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ (ΠΠΤ)	5
2.2. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.	5
2.3. ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	6
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	8
3.1. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	8
3.2. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	9
3.3. ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ.....	111
3.4. ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	11
3.5. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	111
3.6. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	12
3.7. Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ.....	12
3.8. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	144
3.9. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	222
3.10.ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	777
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	822
4.1 ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.....	822
4.2 ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ – ΣΙΤΙΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	822
4.3 ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ – ΔΑΝΕΙΑ	822
4.4 ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ	822
4.5 ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ	822
4.6 ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	822
4.7 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ & ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	833
4.8 ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗΣ.....	833
4.9 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	833
4.10 ΦΟΙΤΗΣΗ - ΑΡΓΙΕΣ - ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	833

ΙΔΡΥΣΗ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

1.1. ΙΔΡΥΣΗ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Το Πανεπιστήμιο Πατρών ιδρύθηκε με το Νομοθετικό Διάταγμα 4.425 της 11^{ης} Νοεμβρίου 1964 ως αυτοδιοικούμενο Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου υπό την εποπτεία του Κράτους.

Το Πανεπιστήμιο διοικείται από τον **Πρύτανη** επικουρούμενο από **τρεις Αντιπρυτάνεις** (Αντιπρύτανη Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης της Έρευνας, Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού και Αντιπρύτανη Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης), το Πρυτανικό Συμβούλιο και τη Σύγκλητο.

Ο Πρύτανης και οι τρεις Αντιπρυτάνεις εκλέγονται για τετραετή θητεία από ειδικό εκλεκτορικό σώμα. Το **Πρυτανικό Συμβούλιο** συγκροτείται από τον Πρύτανη, τους τρεις Αντιπρυτάνεις, τον Προϊστάμενο Γραμματείας ως εισηγητή, έναν εκπρόσωπο των φοιτητών και έναν εκπρόσωπο του Διοικητικού Προσωπικού.

Η **Σύγκλητος** συγκροτείται από τον Πρύτανη, τους τρεις Αντιπρυτάνεις, τους Κοσμήτορες των Σχολών, τους Προέδρους κάθε Τμήματος, έναν εκπρόσωπο των φοιτητών από κάθε Τμήμα, οκτώ εκπροσώπους των αναπληρωτών καθηγητών, των επίκουρων καθηγητών και των λεκτόρων, έναν εκπρόσωπο του Ε.Ε.Π., έναν εκπρόσωπο του Διοικητικού Προσωπικού, έναν εκπρόσωπο του Ειδικού Διοικητικού και Τεχνικού Προσωπικού (Ε.Δ.Τ.Π.) και δύο εκπροσώπους των Ειδικών Μεταπτυχιακών Υποτρόφων (Ε.Μ.Υ).

Πρυτανικές Αρχές

Πρύτανης: **Γεώργιος Παναγιωτάκης**, Καθηγητής Τμήματος Ιατρικής
Αντιπρύτανης Στρατηγικού Σχεδιασμού & Ανάπτυξης της Έρευνας:
Δημήτριος Καλπαξής, Καθηγητής Τμήματος Ιατρικής

Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού:

Αννα Ρούσσου, Καθηγήτρια Τμήματος Φιλολογίας
Αντιπρύτανης Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης:
Χριστόφορος Κροντηράς, Καθηγητής Τμήματος Φυσικής

Το Πανεπιστήμιο αποτελείται από **Σχολές** που καλύπτουν ένα σύνολο συγγενών επιστημών. Κάθε Σχολή διαιρείται σε Τμήματα. Το **Τμήμα** αποτελεί τη βασική λειτουργική ακαδημαϊκή μονάδα και καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιας επιστήμης. Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος οδηγεί σε ένα ενιαίο πτυχίο.

Τα Τμήματα διαιρούνται σε Τομείς. Ο **Τομέας** συντονίζει τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος, που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης. Στον Τομέα (Τμήμα ή Σχολή) ανήκουν τα Εργαστήρια και οι Κλινικές, που η λειτουργία τους διέπεται από εσωτερικό κανονισμό.

Οι Σχολές διοικούνται από τους Κοσμήτορες, την Κοσμητεία και τη Γενική Συνέλευση των Τμημάτων. Τα Τμήματα διευθύνονται από τον Πρόεδρο, το Διοικητικό Συμβούλιο και τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος και οι Τομείς από τον Διευθυντή και τη Γενική Συνέλευση του Τομέα.

1.2. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ

Το Πανεπιστήμιο Πατρών περιλαμβάνει τέσσερις Σχολές και δύο ανεξάρτητα Τμήματα:

α) ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ. Ιδρύθηκε ως Φυσικο-μαθηματική Σχολή στις 19.10.1966 και μετονομάστηκε σε Σχολή Θετικών Επιστημών το 1983. Περιλαμβάνει τα εξής Τμήματα με το αντίστοιχο έτος ιδρύσεως:

ΧΗΜΕΙΑΣ	1966
ΦΥΣΙΚΗΣ.....	1966
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ	1966
ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ.....	1966
ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ	1978
ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΥΛΙΚΩΝ	1999

β) ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ. Ιδρύθηκε στις 25.9.1967. Περιλαμβάνει τα εξής Τμήματα με το αντίστοιχο έτος ιδρύσεως:

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1967
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ & ΑΕΡΟΝΑΥΠΗΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	1972
ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	1972
ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ.....	1978
ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	1983
ΓΕΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ	1983
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	1999

γ) ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ. Ιδρύθηκε ως Ιατρική Σχολή στις 22.7.1977 και μετονομάστηκε σε Σχολή Επιστημών Υγείας το 1983. Περιλαμβάνει τα εξής Τμήματα:

ΙΑΤΡΙΚΗΣ	1983
(Αρχικά ως ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ).....	1977
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟ	1983
(Αρχικά στη ΦΥΣΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ)	1978

δ) ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ. Ιδρύθηκε στις 16.6.1989. Περιλαμβάνει τα εξής τμήματα:

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	1983
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	1983
ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	1989
ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	1994
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	1999

ε) Τα παρακάτω Τμήματα δεν έχουν ενταχθεί ακόμη σε Σχολή:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ.....	1985
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	1999

ΙΣΤΟΡΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ - ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.)

2.1. ΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ (ΠΠΤ)

Το 1982 με το νόμο 1268/82 οι Ανώτερες Σχολές Νηπιαγωγών και οι Παιδαγωγικές Ακαδημίες αναβαθμίστηκαν σε ΠΠΤ (Πανεπιστημιακά Παιδαγωγικά Τμήματα Νηπιαγωγών και Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης). Αρχικά δημιουργήθηκαν τρία Παιδαγωγικά Τμήματα Νηπιαγωγών, στα πανεπιστήμια της Πάτρας, της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Έκτοτε δημιουργήθηκαν άλλα έξι. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Προεδρικού Διατάγματος 320/83 τα ΠΠΤ, έχουν σαν αποστολή να προάγουν τις Παιδαγωγικές Επιστήμες, να καλύπτουν τις ανάγκες της εκπαίδευσης σε ζητήματα παιδαγωγικής και να παρέχουν στους πτυχιούχους τους άρτια επιστημονική κατάρτιση για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Το έτος 2005 το Τμήμα μας μετονομάστηκε από Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών σε Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.), γεγονός που αντανάκλα το σύγχρονο επιστημονικό, ερευνητικό και εκπαιδευτικό προσανατολισμό των σπουδών του.

2.2. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.

Πρόεδρος Τμήματος:

Καθηγητής ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ, 2610996179, 2610997794

Αναπλ. Πρόεδρος:

Αναπλ. Καθηγητής ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, 2610969819

Γραμματέας:

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΛΟΥΛΟΥ, 2610969310

Διοικητικοί Υπάλληλοι:

ΑΜΑΛΙΑ ΑΛΤΑΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΘΗΝΑ ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΥ, ΕΛΕΝΗ ΕΥΘΥΜΙΟΥ,

ΜΑΡΙΑ ΣΟΥΖΑ, 2610997672, 2610969306-09

Διεύθυνση Τμήματος: Παν/πολη, 26 504, ΡΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Ηλεκτρονική Διεύθυνση Γραμματείας (e-mail): graecedu@upatras.gr

Δικτυακός Τόπος Τμήματος: www.ecedu.upatras.gr¹

ΕΤΕΠ Πληροφορικής:

ΣΠΥΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ, 2610969341, snikolaou@upatras.gr

ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΤΟΜΕΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ:

Τομέας Γνωστικής και Διαφορικής Ανάλυσης:

Αναπλ. Καθηγητής ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

Τομέας Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής:

Καθηγητής ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ

Τομέας Κοινωνικής Θεωρίας και Ανάλυσης:

Καθηγήτρια ΑΜΑΛΙΑ ΥΦΑΝΤΗ-ΚΑΛΟΦΩΝΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ:

Αναπλ. Καθηγήτρια ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΟΝΔΥΛΗ

2.3. ΤΟΜΕΙΣ & ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Στο Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.) λειτουργούν 3 Τομείς και έχουν ιδρυθεί 5 Εργαστήρια.

¹ Συνιστάται στις φοιτήτριες και του φοιτητές του Τμήματος να επισκέπτονται το δικτυακό τόπο του Τμήματος για ανακοινώσεις και θέματα που αφορούν στις σπουδές τους.

➤ Αναλυτικότερα οι Τομείς:

ΤΟΜΕΑΣ Α:

Γνωστικής και Διαφορικής Ανάλυσης

Διευθυντής: Αναπλ. Καθηγητής, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

Μέλη του Τομέα Γ.Δ.Α.:

Διδακτικό - Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.)

Καθηγητές	Τηλέφωνο	E-mail
Βασιλική Ζόγκζα	2610-997786	zogza@upatras.gr
Αναπλ. Καθηγητές		
Δημήτρης Κολιόπουλος	2610997798	dkoliop@upatras.gr
Στάθης Μπάλιας	2610969302	balias@upatras.gr
Κώστας Ζαχάρος	2610997664	zacharos@upatras.gr
Επικ. Καθηγητές		
Μαρίντα Εργαζάκη	2610 969390	ergazaki@upatras.gr
Μαρία Πούλου	2610969824	poulou@upatras.gr

Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.)

Βασιλική Οικονομοπούλου – Κοζία 2610969303 kozia@upatras.gr

ΤΟΜΕΑΣ Β:

Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής

Διευθυντής: Καθηγητής, ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ

Μέλη του Τομέα Θ.Ε.Π.:

Διδακτικό - Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.)

Καθηγητές	Τηλέφωνο	E-mail
Κων/νος Ραβάνης	2610997717	ravanis@upatras.gr
Βασίλης Κόμης		
Αναπλ. Καθηγητές		
Αντώνης Βάος	2610969339	komis@upatras.gr
Αλεξάνδρα Μουρίκη	2610997792	vaos@upatras.gr
	2610997791	mouriki@upatras.gr
Επικ. Καθηγητές		
Θανάσης Καραλής	2610-969340	karalis@upatras.gr
Λέκτορες		
Ρένια Γασπαράτου	2610 997552	gasparat@upatras.gr

Μαρία Καμπεζά	2610969305	kampeza@upatras.gr
Βασιλική Ρήγα	2610997799	vriga@upatras.gr
Νικόλαος Τσέλιος	2610997718	niste@ece.upatras.gr

Ειδικό Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.Ε.ΔΙ.Π I & II)

Γεωργία Παρπαρούση	2610997829	parparou@upatras.gr
Μαρία Κεντροτά	2610969948	kentrota@upatras.gr

ΤΟΜΕΑΣ Γ:

Κοινωνικής Θεωρίας και Ανάλυσης

Διευθύντρια: Καθηγήτρια, ΑΜΑΛΙΑ ΥΦΑΝΤΗ-ΚΑΛΟΦΩΝΟΥ, ,

Μέλη του Τομέα Κ.Θ.Α.:

Διδακτικό – Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.)

Καθηγητές	Τηλέφωνο	E-mail
Παντελής Κυπριανός	2610997794	kiprian@upatras.gr
Λεωνίδας Σωτηρόπουλος	2610969311	lsotir@upatras.gr
Αμαλία Υφαντή-Καλοφώνου	2610997797	Ifanti@upatras.gr

Αναπλ. Καθηγητές	Τηλέφωνο	E-mail
Μαριάννα Κονδύλη	2610997796	kondyli@upatras.gr

Επικ. Καθηγητής		
Γεράσιμος Κουστουράκης	2610969825	koustourakis@upatras.gr
Νεκτάριος Στελλάκης	2610969829	nekstel@upatras.gr
Δημήτρης Πολίτης	2619999795	dimpolitis@upatras.gr

Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.)

Χριστιάνα Γατομάτη	2610996310	xgatomat@upatras.gr
--------------------	------------	--

Οδηγός Σπουδών, Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία

➤ Τα Εργαστήρια του Τμήματος είναι:

- α) Εργαστήριο Διδακτικής των Θετικών Επιστημών
(Υπ.Απόφαση Αριθμ. 42421/Β1, Φ.Ε.Κ. 913/15.05.09)
- β) Παιδαγωγικών Ερευνών και Εφαρμογών (Π.Δ. 14/96)

- γ) Γλώσσας και Λογοτεχνίας (Π.Δ. 14/96)
- δ) Κοινωνιολογίας και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Π.Δ. 14/96).
- ε) Εργαστήριο Ειδικής Αγωγής (απόφ. Γ.Σ. 3/8-10-2002)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ & ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

3.1. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Οι σπουδές στο Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. έχουν διάρκεια τεσσάρων ετών.

Για την απόκτηση του **Πτυχίου** ο/η φοιτητής/-τρια πρέπει να έχει εξεταστεί επιτυχώς σε **σαράντα οκτώ (48)** συνολικά μαθήματα, που αντιστοιχούν σε **240 πιστωτικές μονάδες (π.μ.)** ή 144 διδακτικές μονάδες (δ.μ.).

Αναλυτικότερα, τα μαθήματα που προσφέρονται από το Τμήμα είναι εξαμηνιαία. Σε κάθε μάθημα αντιστοιχούν πέντε (**5**) π.μ. ή τρεις (3) δ.μ. Ο ελάχιστος αριθμός εξαμήνων φοίτησης που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου δεν μπορεί να είναι μικρότερος από **οκτώ (8)** εξάμηνα. Ο μέγιστος αριθμός πιστωτικών μονάδων ανά εξάμηνο είναι **τριάντα (30)** ή 18 δ.μ.

Τα προσφερόμενα μαθήματα χωρίζονται σε Υποχρεωτικά (Υ) και Επιλογής (Ε). Οι φοιτητές/τριες δεν μπορούν να παρακολουθήσουν περισσότερα από **έξι (6)** μαθήματα (υποχρεωτικά και επιλογής) κάθε εξάμηνο.

Προϋπόθεση για την απόκτηση του πτυχίου είναι ο/η φοιτητής/-τρια να έχει **επάρκεια** στην **Πρακτική Άσκηση** και σε μία **ξένη γλώσσα** (βλέπε αναλυτικά παρακάτω), καθώς επίσης να έχει εξεταστεί επιτυχώς σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα, έστω κι αν αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να συγκεντρώνει περισσότερες των 240 π.μ. (144 δ. μ.)

Ο/η φοιτητής/-τρια μπορεί να επιλέξει να εκπονήσει **διπλωματική εργασία** (βλ. παρακάτω) η οποία αντιστοιχεί σε δέκα πέντε (**15**) π.μ. (9 δ.μ.). Σε αυτή την περίπτωση μειώνονται κατά τρία (3) τα εξαμηνιαία μαθήματα επιλογής που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου.

Όπως ήδη αναφέρεται για την απόκτηση του πτυχίου απαιτείται η επιτυχής συμμετοχή στην υλοποίηση της Πρακτικής Άσκησης που

προβλέπεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (βλέπε παρακάτω στην Πρακτική Άσκηση).

Για τους φοιτητές που έχουν εγγραφεί σε ενδιάμεσα εξάμηνα λόγω μετεγγραφής ή κατάταξης και για όσους έχουν απαλλαγεί από την εξέταση μαθημάτων, αφαιρείται ο αντίστοιχος με τα προηγούμενα εξάμηνα ή τα μαθήματα, αριθμός πιστωτικών ή διδακτικών μονάδων από τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό για τη λήψη του πτυχίου.

Οι φοιτητές/τριες οφείλουν να επανεγγραφούνται στην αρχή κάθε εξαμήνου μέσα από τη δήλωση στη Γραμματεία του Τμήματος των μαθημάτων που θα παρακολουθήσουν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Επίσης, μπορούν να επιλέγουν και μαθήματα επιλογής προηγούμενων εξαμήνων.

Για να εκπονήσει διπλωματική εργασία, ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα πρέπει να έχει επιλέξει ορισμένα συγκεκριμένα μαθήματα επιλογής ανάλογα με το αντικείμενο της εργασίας του. **Συνιστάται σε όσους θέλουν να κάνουν διπλωματική εργασία να επιλέγουν τα μαθήματα που σχετίζονται με τη μεθοδολογία της έρευνας.**

Για να διδαχθεί ένα κατ' επιλογήν μάθημα θα πρέπει να το επιλέξουν τουλάχιστον οκτώ (8) φοιτητές/-τριες. Το μάθημα είναι δυνατόν να διδαχθεί και με λιγότερους φοιτητές/-τριες εφ' όσον συμφωνούν οι υπεύθυνοι διδάσκοντες/-σες.

Ορισμένα μαθήματα επιλογής έχουν μορφή σεμιναρίου. Επειδή ο αριθμός των φοιτητών/τριών που μπορούν να τα παρακολουθήσουν είναι περιορισμένος (κατά την κρίση του διδάσκοντος), θα πρέπει να έρθουν σε συνεννόηση με τον/την διδάσκοντα/-σα, στην αρχή του εξαμήνου, πριν εγγραφούν στο αντίστοιχο μάθημα. Για την εγγραφή σε

σεμινάρια ενδεχομένως να προαπαιτείται η επιτυχής εξέταση σε κάποια άλλα συγκεκριμένα μαθήματα.

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους (αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31^η Αυγούστου του επομένου) διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα (χειμερινό και εαρινό). Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και την εξεταστική περίοδο. Οι εξεταστικές περιόδους είναι τρεις: του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης διδασκαλίας μαθημάτων και των εξεταστικών περιόδων και η διάρκεια τους καθορίζονται από την Σύγκλητο. Οι φοιτητές/-τριες δικαιούνται να εξεταστούν κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου στα μαθήματα και των δύο (χειμερινού και εαρινού) εξαμήνων, ενώ κατά την περίοδο του Ιουνίου στα μαθήματα μόνο του εαρινού εξαμήνου. Κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου, εξετάζονται τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου. Οι επί πτυχίω φοιτητές/-τριες έχουν δυνατότητα να εξεταστούν σε υποχρεωτικά μαθήματα όλων των εξαμήνων και στις τρεις εξεταστικές περιόδους.

Αρμόδια για την κατάρτιση του Προγράμματος Σπουδών είναι η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) του Τμήματος Για οποιεσδήποτε διαφορές ανακύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος προγράμματος σπουδών, σε σχέση με τα προηγούμενα, επιλαμβάνεται η Γ.Σ. του Τμήματος.

3.2. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Γενική περιγραφή των Πρακτικών ασκήσεων

Η πρακτική άσκηση (Π.Α) διαρκεί συνολικά δύο έτη (Γ' και Δ'). Η συμμετοχή στην Π.Α είναι υποχρεωτική για την ολοκλήρωση των σπουδών των φοιτητών/τριών και την απόκτηση του πτυχίου.

Πιο συγκεκριμένα, διεξάγεται σε τέσσερα εξάμηνα. Η Π.Α κάθε εξάμηνου αποτελεί **προαπαιτούμενο** για την συμμετοχή των φοιτητών/τριών στην Π.Α του επόμενου εξαμήνου. Στην περίπτωση που δεν έχουν ολοκληρώσει την πρακτική άσκηση ενός εξαμήνου δεν

θα μπορούν να συμμετάσχουν στην Π.Α του επόμενου, έως ότου ολοκληρώσουν την εκκρεμότητα του προηγούμενου.

Η Π.Α διεξάγεται στα δημόσια Νηπιαγωγεία της περιοχής Πατρών υπό την εποπτεία των αποσπασμένων εκπαιδευτικών σε συνδυασμό με προκαθορισμένο αριθμό εργαστηριακών ωρών, καθώς και επιμέρους εβδομαδιαίων συναντήσεων για το σχεδιασμό, την οργάνωση, υλοποίηση και αποτίμηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που θα υλοποιηθούν στα νηπιαγωγεία.

Η συμμετοχή των φοιτητών/τριών είναι υποχρεωτική σε κάθε φάση της Π.Α. Πιο αναλυτικά κάθε φοιτητής/τρια εποπτεύεται από ένα μέλος της ομάδας Π.Α, εκτός από τα εργαστήρια που πραγματοποιούνται με το σύνολο των φοιτητών/τριών που συμμετέχουν στην Π.Α., οι φοιτητές/τριες δουλεύουν κάθε εβδομάδα σε μικρές ομάδες υπό την καθοδήγηση μιας έμπειρης αποσπασμένης εκπαιδευτικού.

Πρακτικές ασκήσεις Γ' και Δ' έτους

Χωρισμός των φοιτητών/τριών Γ' και Δ' έτους σε δύο (2) ομάδες ανά έτος. Μία ομάδα πραγματοποιεί την Π.Α. κατά τις τέσσερις (4) πρώτες εβδομάδες του εξαμήνου και η δεύτερη κατά τις τέσσερις (4) επόμενες. Η υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων στις τάξεις των νηπιαγωγείων γίνεται από **ομάδες των 2 φοιτητών/τριών**.

Ε' εξάμηνο: Π.Α. 1

Τέσσερις (4) ημέρες πρακτική άσκηση σε δημόσιο νηπιαγωγείο (κάθε φοιτητής/τρια υλοποιεί μία (1) δραστηριότητα και ένα (1) ημερήσιο πρόγραμμα και συμμετέχει στα υπόλοιπα δύο (2)).

Εργαστήριο: Υποχρεωτική παρακολούθηση σε τρία (3) εργαστήρια Προγραμματισμός και προετοιμασία των δράσεων στο Νηπιαγωγείο, παράδοση, παρουσίαση και σχολιασμός των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και των εντύπων.

Εβδομαδιαίες συναντήσεις: οι φοιτητές/τριες σε συνεργασία με τις αποσπασμένες νηπιαγωγούς εκπαιδεύονται στο σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την αποτίμηση, των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που πραγματοποιούν στα νηπιαγωγεία (προετοιμασία και ανατροφοδότηση)

Νηπιαγωγείο: Κατά τις τέσσερις (4) ημέρες υλοποίησης των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στα νηπιαγωγεία, κάθε φοιτητής/τρια σχεδιάζει και υλοποιεί μία (1) δραστηριότητα και ένα (1) ημερήσιο πρόγραμμα και συμμετέχει στα υπόλοιπα δύο (2) λειτουργώντας διευκολυντικά στο έργο του/της συμφοιτητή/τριας.

ΣΤ' εξάμηνο: Π.Α . 2

Τέσσερις (4) ημέρες πρακτική άσκηση σε δημόσιο νηπιαγωγείο (κάθε φοιτητής/τρια υλοποιεί δύο (2) ημερήσια προγράμματα και συμμετέχει στα υπόλοιπα δύο (2)).

Εργαστήριο: Υποχρεωτική παρακολούθηση σε δύο (2) εργαστήρια. Προγραμματισμός και προετοιμασία των δράσεων στο Νηπιαγωγείο, παράδοση, παρουσίαση και αξιολόγηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Εβδομαδιαίες συναντήσεις: οι φοιτητές/τριες σε συνεργασία με τις αποσπασμένες νηπιαγωγούς εκπαιδεύονται στο σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την αποτίμηση, των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που πραγματοποιούν στα νηπιαγωγεία (προετοιμασία και ανατροφοδότηση)

Νηπιαγωγείο: Κατά τις τέσσερις (4) ημέρες υλοποίησης των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στα νηπιαγωγεία, κάθε φοιτητής/τρια σχεδιάζει και υλοποιεί (2) ημερήσια προγράμματα και συμμετέχει στα υπόλοιπα δύο (2) λειτουργώντας διευκολυντικά στο έργο του/της συμφοιτητή/τριας.

Ζ' εξάμηνο: Π.Α. 3

Τέσσερις (4) ημέρες πρακτική άσκηση σε δημόσιο νηπιαγωγείο (κάθε φοιτητής/τρια υλοποιεί μία (1) δραστηριότητα και ένα (1) ημερήσιο πρόγραμμα και συμμετέχει στα υπόλοιπα δύο (2)).

Εργαστήριο: Υποχρεωτική παρακολούθηση σε δύο (2) εργαστήρια. Προγραμματισμός και προετοιμασία των δράσεων στο Νηπιαγωγείο, παράδοση, παρουσίαση και αξιολόγηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Εβδομαδιαίες συναντήσεις: οι φοιτητές/τριες σε συνεργασία με τις αποσπασμένες νηπιαγωγούς εκπαιδεύονται στο σχεδιασμό, την

οργάνωση, την υλοποίηση και την αποτίμηση, των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που πραγματοποιούν στα νηπιαγωγεία (προετοιμασία και ανατροφοδότηση)

Νηπιαγωγείο: Κατά τις τέσσερις (4) ημέρες υλοποίησης των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στα νηπιαγωγεία, κάθε φοιτητής/τρια σχεδιάζει και υλοποιεί μία (1) δραστηριότητα και ένα (1) ημερήσιο πρόγραμμα και συμμετέχει στα υπόλοιπα δύο (2) λειτουργώντας διευκολυντικά στο έργο του/της συμφοιτητή/τριας.

Η' εξάμηνο: Π.Α. 4

Τέσσερις (4) ημέρες πρακτική άσκηση σε δημόσιο νηπιαγωγείο (κάθε φοιτητής/τρια υλοποιεί δύο (2) ημερήσια προγράμματα και συμμετέχει στα υπόλοιπα δύο (2)).

Εργαστήριο: Υποχρεωτική παρακολούθηση σε δύο (2) εργαστήρια. Προγραμματισμός και προετοιμασία των δράσεων στο Νηπιαγωγείο, παράδοση, παρουσίαση και αξιολόγηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Εβδομαδιαίες συναντήσεις: οι φοιτητές/τριες σε συνεργασία με τις αποσπασμένες νηπιαγωγούς εκπαιδεύονται στο σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την αποτίμηση, των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που πραγματοποιούν στα νηπιαγωγεία (προετοιμασία και ανατροφοδότηση)

Νηπιαγωγείο: Κατά τις τέσσερις (4) ημέρες υλοποίησης των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στα νηπιαγωγεία, κάθε φοιτητής/τρια σχεδιάζει και υλοποιεί (2) ημερήσια προγράμματα και συμμετέχει στα υπόλοιπα δύο (2) λειτουργώντας διευκολυντικά στο έργο του/της συμφοιτητή/τριας.

Σημείωση: Εικοσιπέντε φοιτητριες/ές (25) του Δ' έτους κατά το εαρινό εξάμηνο μπορούν να πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση ως υπότροφοι του προγράμματος Πρακτική Άσκηση Φοιτητών Παν. Πατρών: ΤΕΕΑΠΗ (MIS 299935), που υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων κατά τα έτη (2010-2013), με επιστημονικό υπεύθυνο τον Επίκουρο Καθηγητή Νεκτάριο Στελλάκη. Οι υπότροφοι εργάζονται κατά τους

μήνες Φεβρουάριο –Μάιο σε δημόσια νηπιαγωγεία της Πάτρας και η επιλογή τους βασίζεται στην επίδοσή τους. Οι υπότροφοι υποχρεούνται να συμμετάσχουν σε εργαστήρια προετοιμασίας και να παραδώσουν τα προβλεπόμενα από το πρόγραμμα παραδοτέα.

3.3. ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Τα μαθήματα ξένων γλωσσών προσφέρονται από το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών στο οποίο θα πρέπει να απευθύνονται οι φοιτητές /-τριες για να πληροφορηθούν τις απαιτήσεις και τα μαθήματα που πρέπει να παρακολουθήσουν για την απόκτηση επαρκούς γνώσης σε ξένη γλώσσα. Η επαρκής γνώση στην ξένη γλώσσα είναι προαπαιτούμενο για την λήψη πτυχίου στο Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η².

Οι φοιτητές/-τριες που διαθέτουν αναγνωρισμένο πιστοποιητικό γλωσσομάθειας (από Lower και άνω και τα αντίστοιχα στις άλλες γλώσσες) το καταθέτουν στη Γραμματεία του Τμήματος με την εγγραφή τους στο τμήμα και καθ' όλη την διάρκεια των σπουδών τους.

Όσοι φοιτητές δεν διαθέτουν κάποιον από τους προαναφερθέντες τίτλους πτυχίων οφείλουν να παρακολουθήσουν κύκλο μαθημάτων σε μία ξένη γλώσσα διάρκειας τεσσάρων εξαμήνων.

Οι φοιτητές που επιθυμούν να διδαχθούν μία ξένη γλώσσα το δηλώνουν στη Γραμματεία του ΤΕΕΑΠΗ την περίοδο δήλωσης των μαθημάτων **–η ξένη γλώσσα είναι πέραν των 6 επιλεγόμενων μαθημάτων**, και δηλώνεται σε οποιοδήποτε εξάμηνο (προφανώς, δεδομένου ότι 4 εξάμηνα απαιτούνται για το πτυχίο εφόσον δεν υπάρχει πιστοποιημένη γνώση, αν θέλει να τελειώσει κανείς σε 4 χρόνια θα πρέπει να ξεκινήσει να δηλώνει την ξένη γλώσσα έγκαιρα).

Οι καθηγητές ξένων γλωσσών στέλνουν τα βαθμολόγια στη Γραμματεία του ΤΕΕΑΠΗ η οποία τα καταχωρεί στην αναλυτική βαθμολογία των φοιτητών.

² Οι φοιτητές του Γ και Δ έτους εντάσσονται στις ρυθμίσεις του προηγούμενου Προγράμματος Σπουδών.

Όσοι από τους προαναφερθέντες κατόχους αναγνωρισμένου πτυχίου ενδεχομένως το επιθυμούν, μπορούν να παρακολουθήσουν τον κύκλο μαθημάτων μίας ξένης γλώσσας στο Διδασκαλείο.

3.4. ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Πλαίσιο λειτουργίας

- Η διπλωματική εργασία (δ.ε.) συμπεριλαμβάνεται στα μαθήματα επιλογής του Η' εξαμήνου και αντιστοιχεί σε 15 π.μ. (9 δ.μ.)
- Όποιος φοιτητής συμφωνήσει με μέλος ΔΕΠ του Τμήματος να εκπονήσει δ.ε. υπό την επίβλεψή του το δηλώνει στη Γραμματεία του Τμήματος.
- Η δ. ε. κατατίθεται στην Γραμματεία σε 5 αντίτυπα. Ένα παραμένει στην Γραμματεία του Τμήματος, 2 δίδονται στα 2 εξετάζοντα μέλη ΔΕΠ (επιβλέπων και συν-εξεταστής) και 2 εντάσσονται στη βιβλιοθήκη (Τμήματος / Τομέα).
- Η δ. ε. εκπονείται από έναν φοιτητή. Μπορεί σε τεκμηριωμένες περιπτώσεις να εκπονείται από κοινού από δύο (2) φοιτητές. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να είναι διακριτή η συμβολή του καθενός στην έρευνα και τη σύνταξή της.

Η εξέταση του υποψηφίου γίνεται προφορικά από 2 μέλη ΔΕΠ (επιβλέπων, συν-εξεταστής). Η εξέταση είναι δημόσια. Μπορεί να την παρακολουθήσει κάθε ενδιαφερόμενος, χωρίς δικαίωμα λόγου ή οποιασδήποτε παρέμβασης. Η ημερομηνία, ώρα και τόπος της εξέτασης γνωστοποιούνται μία τουλάχιστον εβδομάδα νωρίτερα από την Γραμματεία του Τμήματος με ευθύνη του επιβλέποντος καθηγητή.

3.5. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Πολλά από τα προσφερόμενα μαθήματα εκτός από θεωρητικό έχουν και πρακτικό χαρακτήρα. Οι φοιτητές θα πρέπει να εκπαιδεύονται στην εφαρμογή των γνώσεων που έχουν αποκτήσει. Στα μαθήματα αυτά η εργαστηριακή άσκηση θεωρείται υποχρεωτική. Λεπτομέρειες για τον

τρόπο οργάνωσης των εργαστηρίων παρέχονται από τους διδάσκοντες στην αρχή κάθε εξαμήνου.

3.6. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Οι φοιτήτριες/-τές που επιθυμούν να δηλώσουν συμμετοχή σε μαθήματα με μορφή σεμιναρίου θα πρέπει να συνεννοηθούν με τη /τον διδάσκουσα/-ντα κατά τη διάρκεια της πρώτης εβδομάδας του εξαμήνου, όπου θα ανακοινώνονται η διαδικασία διεξαγωγής του μαθήματος καθώς και ο τρόπος αξιολόγησής του.

3.7. Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

Γενικά

Στην προσπάθεια σύσφιξης των σχέσεων των φοιτητριών/φοιτητών και των μελών ΔΕΠ και της ουσιαστικότερης αντιμετώπισης των προβλημάτων των πρώτων που άπτονται των επιστημονικών τους σπουδών, το ΤΕΕΑΠΗ καθιερώνει τη λειτουργία του θεσμού του Συμβούλου Καθηγητή (Σ.Κ.).

Στόχος του θεσμού του Σ.Κ. είναι να δοθεί η δυνατότητα σε κάθε φοιτήτρια/φοιτητή να αποκαταστήσει ένα πλαίσιο αλληλεπιδραστικής και άμεσης επικοινωνίας με τα υπεύθυνα για την εκπαίδευσή του μέλη ΔΕΠ. Με τον τρόπο αυτό κάθε φοιτήτρια/φοιτητής γνωρίζει από που να αντλήσει αξιόπιστη, έγκυρη και γρήγορη πληροφόρηση για κάθε επιστημονικό θέμα τόσο σχετικά με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Τμήματος και του Ιδρύματος όσο και με το γενικότερο επιστημονικό πλαίσιο.

Παράλληλα, η πληροφόρηση που αποκτούν οι Σ.Κ. στα πλαίσια της συμβουλευτικής διαδικασίας βοηθά στην κατανόηση των προβλημάτων που αφορούν το πρόγραμμα σπουδών και την εν γένει λειτουργία του Τμήματος και στην επίλυσή τους μέσω των αρμοδίων οργάνων.

1. Ορισμός του Συμβούλου Καθηγητή

Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους, και το αργότερο ένα μήνα μετά το τέλος των εγγραφών, ορίζεται για κάθε πρωτοετή φοιτήτρια/φοιτητή ο σύμβουλος καθηγητής (ΣΚ) της/του, ο οποίος είναι ένα από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος. Οι πρωτοετείς φοιτητές συναντώνται σε τακτά χρονικά διαστήματα με τον ΣΚ τους.

Όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, που δικαιολογημένα δεν απουσιάζουν για μεγάλο χρονικό διάστημα (π.χ. λόγω εκπαιδευτικής άδειας, προβλήματος υγείας, κλπ), ορίζονται ως ΣΚ πρωτοετών φοιτητριών/φοιτητών στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους. Η ανάθεση πρωτοετών φοιτητριών/φοιτητών σε κάθε ΣΚ γίνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος με τυχαίο τρόπο. Ο αριθμός των πρωτοετών φοιτητών ισοκατανέμεται μεταξύ των ΣΚ. Σε περίπτωση απουσίας ενός ΣΚ για μεγάλο χρονικό διάστημα (π.χ. λόγω εκπαιδευτικής άδειας, προβλήματος υγείας, κλπ), η Γραμματεία του Τμήματος αναθέτει στους φοιτητές του απουσιάζοντος ΣΚ έναν νέο ΣΚ. Η ανάθεση γίνεται με ισοκατανομή των φοιτητών αυτών στους υπόλοιπους ΣΚ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι, ένας φοιτητής μπορεί να ζητήσει την αλλαγή του ΣΚ του. Φοιτητής που επιθυμεί κάτι τέτοιο πρέπει να κάνει αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος εξηγώντας τους λόγους. Η δυνατότητα ικανοποίησης του αιτήματος του φοιτητή θα εξεταστεί από τη Γ.Σ. του Τμήματος στην πρώτη της συνεδρίαση μετά την κατάθεση της αίτησης. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση για αλλαγή ΣΚ απαιτεί πλειοψηφία των μελών της Γ.Σ.

2. Ρόλος και αρμοδιότητες του Συμβούλου Καθηγητή

Ο ΣΚ ενός φοιτητή παραμένει ο ίδιος μέχρι την περάτωση των σπουδών της/του. Οι φοιτητές συζητούν με τον ΣΚ τους κυρίως θέματα της ακαδημαϊκής τους ζωής τους απασχολούν (αλλά ενδεχομένως και προσωπικές δυσκολίες, οικογενειακά προβλήματα, προβλήματα υγείας, που μπορεί να επηρεάζουν τις σπουδές τους). Ο ΣΚ θα προσπαθεί, όσο είναι δυνατόν, να δίνει ή να προτείνει λύσεις στα τυχόν προβλήματα που προκύπτουν. Σε καμιά περίπτωση δεν υποχρεούται όμως να εγγυάται εκ των προτέρων λύση για κάθε πρόβλημα, ούτε υποκαθιστά θεσμοθετημένα όργανα ή φορείς που εμπλέκονται στο τυχόν πρόβλημα του/της φοιτητή/τριας. Το Δ.Σ. και η Γ.Σ. του Τμήματος επιβλέπουν τη λειτουργία του θεσμού.

Μεταξύ των άλλων οι Σ.Κ.:

- Παρακολουθούν την πρόοδο της/του φοιτήτριας/φοιτητή στα πλαίσια του προγράμματος σπουδών και συνεργάζονται μαζί της/του προκειμένου να παίρνει τις καταλληλότερες αποφάσεις που θα μεγιστοποιήσουν το μαθησιακό αποτέλεσμα και θα ελαχιστοποιήσουν τον απαιτούμενο χρόνο.
- Βοηθούν στην επιλογή των κατάλληλων μαθημάτων για την ικανοποίηση των ειδικών ακαδημαϊκών απαιτήσεων που προσαρμόζονται καλύτερα στους βραχυχρόνιους και μακροχρόνιους στόχους (π.χ. μεταπτυχιακές σπουδές) της/του κάθε φοιτήτριας/φοιτητή.
- Κατευθύνουν τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές σε άλλους φορείς ή υπηρεσίες του Ιδρύματος που μπορούν να βοηθήσουν με διάφορους τρόπους, όπως εγγραφές, οικονομική βοήθεια, στέγαση, υγειονομική περίθαλψη, αθλητισμό, επαγγελματική αποκατάσταση, κλπ.

3. Συναντήσεις

Οι πρωτοετείς φοιτήτριες/φοιτητές θα συναντώνται ως ομάδα με τον ΣΚ τους σε τακτά χρονικά διαστήματα. Η πρώτη συνάντηση (συνάντηση υποδοχής) γίνεται σύντομα μετά την επίσημη έναρξη του χειμερινού εξαμήνου. Επόμενες συναντήσεις θα ορίζονται σε από κοινού συμφωνηθείσες ημερομηνίες. Από το Β΄ έτος σπουδών και μετά δεν θα υπάρχουν τακτικές συναντήσεις, αλλά συνιστάται να γίνεται τουλάχιστον μία συνάντηση ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ – ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Οι φοιτήτριες/τές του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. οφείλουν, σε κάθε εξέταση, να αποδεικνύουν τη φοιτητική τους ιδιότητα επιδεικνύοντας το **ΠΑΣΟ** ή τη **ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ** κατά την παράδοση του γραπτού τους.

3.8. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

1^ο ΕΤΟΣ - Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ³	42130	ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	42110	ΜΑΡΙΑ ΠΟΥΛΟΥ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) ⁴	42145	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΕΛΙΟΣ

Μαθήματα Επιλογής

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	42225	ΣΤΑΘΗΣ ΜΠΑΛΙΑΣ
ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	42127	ΜΑΡΙΝΤΑ ΕΡΓΑΖΑΚΗ
ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ*	42830	ΔΙΔΑΣΚΩΝ Π.Δ. 407/80
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ Ι (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	42135	ΑΝΤΩΝΗΣ ΒΑΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ Ι (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	42140	ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΡΠΑΡΟΥΣΗ
ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ: ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	42150	ΣΤΑΘΗΣ ΜΠΑΛΙΑΣ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ Ι	42155	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΟΥΡΙΚΗ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ* ⁵	42160	
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	42165	ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ	42170	ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Ι (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	42167	ΑΝΤΩΝΗΣ ΒΑΟΣ
ΑΓΓΛΙΚΑ Ι	42191	ΜΕΛΟΣ ΕΕΔΙΠ ΚΛΑΔΟΥ Ι ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΓΑΛΛΙΚΑ Ι	42193	ΜΕΛΟΣ ΕΕΔΙΠ ΚΛΑΔΟΥ Ι ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ Ι	42195	ΜΕΛΟΣ ΕΕΔΙΠ ΚΛΑΔΟΥ Ι ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΡΩΣΙΚΑ Ι	42199	ΜΕΛΟΣ ΕΕΔΙΠ ΚΛΑΔΟΥ Ι ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

³ Αλλαγή τίτλου του μαθήματος Γενική Παιδαγωγική

⁴ Η ένδειξη (ΠΑΡ + ΕΡΓ.) δηλώνει ότι το συγκεκριμένο μάθημα περιέχει διδασκαλία και εργαστήρια.

⁵ Τα μαθήματα με την ένδειξη (*) δεν θα διδαχθούν το ακαδημαϊκό έτος 2012-13.

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	42305	ΔΙΔΑΣΚΩΝ Π.Δ. 407/80
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ Ι	42115	ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΟΥΣΤΟΥΡΑΚΗΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	42210	ΡΕΝΙΑ ΓΑΣΠΑΡΑΤΟΥ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ Ι	42517	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Μαθήματα Επιλογής

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	42230	ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ (ΠΑΡ + ΕΡΓ.)	42125	ΜΑΡΙΝΤΑ ΕΡΓΑΖΑΚΗ
ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	42220	ΔΙΔΑΣΚΩΝ 407/80
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΙΙ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	42240	ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΡΠΑΡΟΥΣΗ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΙΙ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	42245	ΑΝΤΩΝΗΣ ΒΑΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ ΙΣΤΟΥ (ΠΑΡ+ΕΡΓ.)	42235	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΕΛΙΟΣ
<i>ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ ΙΙ*</i>	42260	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΟΥΡΙΚΗ
<i>ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ*</i>	42920	
Ο ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ⁶	42347	ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΙΙ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	42267	ΑΝΤΩΝΗΣ ΒΑΟΣ
ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙ	42291	ΜΕΛΟΣ ΕΕΔΙΠ ΚΛΑΔΟΥ Ι ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΓΑΛΛΙΚΑ ΙΙ	42293	ΜΕΛΟΣ ΕΕΔΙΠ ΚΛΑΔΟΥ Ι ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΙΙ	42295	ΜΕΛΟΣ ΕΕΔΙΠ ΚΛΑΔΟΥ Ι ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΡΩΣΙΚΑ ΙΙ	42299	ΜΕΛΟΣ ΕΕΔΙΠ ΚΛΑΔΟΥ Ι ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

⁶ Μεταφορά του μαθήματος από το Γ΄ εξάμηνο.

2^ο ΕΤΟΣ - Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ
Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ I ⁷	42505	ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΟΝΔΥΛΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ I	42520	ΜΑΡΙΑ ΠΟΥΛΟΥ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ I ⁸	42315	ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΤΣΙΛΛΗΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	42485	ΡΕΝΙΑ ΓΑΣΠΑΡΑΤΟΥ

Μαθήματα Επιλογής

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ⁹	42320	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΠΟΡΠΟΔΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	42322	ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΡΥΘΜΟΥ	42325	ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΡΗΓΑ
<i>ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ*</i>	42380	<i>ΔΙΔΑΣΚΩΝ Π.Δ. 407/80</i>
<i>ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ*</i>	42645	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΖΑΧΑΡΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ II	42275	ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΟΥΣΤΟΥΡΑΚΗΣ
<i>Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥ*</i>	42895	
ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΓΛΩΣΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	42335	ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΟΝΔΥΛΗ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ II	42610	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΠΑΡ+ΕΡΓ.)	42875	ΜΑΡΙΝΤΑ ΕΡΓΑΖΑΚΗ
ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	42270	ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΠΑΡ+ΕΡΓ.)	42375	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΕΛΙΟΣ
ΑΓΓΛΙΚΑ III	42391	ΜΕΛΟΣ ΕΕΔΙΠ ΚΛΑΔΟΥ I ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΓΑΛΛΙΚΑ III	42393	ΜΕΛΟΣ ΕΕΔΙΠ ΚΛΑΔΟΥ I ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ III	42395	ΜΕΛΟΣ ΕΕΔΙΠ ΚΛΑΔΟΥ I ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΡΩΣΙΚΑ III	42399	ΜΕΛΟΣ ΕΕΔΙΠ ΚΛΑΔΟΥ I ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

⁷ Το μάθημα προσφέρει εργαστήρια κατ' επιλογή.

⁸ Προσφέρεται από το Π.Τ.Δ.Ε.

⁹ Προσφέρεται από το Π.Τ.Δ.Ε.

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	42405	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΖΑΧΑΡΟΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΠΑΡ+ΕΡΓ.)	42410	ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	42310	ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΟΥΣΤΟΥΡΑΚΗΣ

Μαθήματα Επιλογής

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
ΑΡΧΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	42425	ΑΜΑΛΙΑ ΥΦΑΝΤΗ
ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	42415	ΔΙΔΑΣΚΩΝ Π.Δ. 407/80
<i>ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΕΣ*</i>	42430	
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ Ι (ΠΑΡ+ΕΡΓ.)	42255	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΙΝΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΓΝΙΔΙ	42905	ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΡΗΓΑ
<i>ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ*</i>	42450	
ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΩΝ	42455	ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	42465	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ
ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ ΜΑΘΗΣΗΣ	42420	ΔΙΔΑΣΚΩΝ Π.Δ. 407/80
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	42360	ΣΤΑΘΗΣ ΜΠΑΛΙΑΣ
ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ	42370	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΖΑΧΑΡΟΣ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) ¹⁰	42480	Ι. ΚΑΤΣΙΛΛΗΣ
ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	42445	ΣΤΑΘΗΣ ΜΠΑΛΙΑΣ
ΑΓΓΛΙΚΑ ΙV	42491	ΜΕΛΟΣ ΕΕΔΙΠ ΚΛΑΔΟΥ Ι ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΓΑΛΛΙΚΑ ΙV	42493	ΜΕΛΟΣ ΕΕΔΙΠ ΚΛΑΔΟΥ Ι ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΙV	42495	ΜΕΛΟΣ ΕΕΔΙΠ ΚΛΑΔΟΥ Ι ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΡΩΣΙΚΑ ΙV	42499	ΜΕΛΟΣ ΕΕΔΙΠ ΚΛΑΔΟΥ Ι ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

¹⁰ Προσφέρεται από το Π.Τ.Δ.Ε.

3^ο ΕΤΟΣ - Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	42510	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΡΑΒΑΝΗΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ¹¹	42311	ΜΑΡΙΝΤΑ ΕΡΓΑΖΑΚΗ
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Ι (ΠΑΡ+ΕΡΓ.)	42511	ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΩΝ Π.Δ.407/80

Μαθήματα Επιλογής

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ	42540	ΑΜΑΛΙΑ ΥΦΑΝΤΗ
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)	42530	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΖΑΧΑΡΟΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Ι (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	42515	ΔΙΔΑΣΚΩΝ Π.Δ. 407/80
ΘΕΜΑΤΑ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)*	42435	
ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι (ΠΑΡ+ΕΡΓ.)	42555	ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΡΠΑΡΟΥΣΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	42765	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΘΝΟΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ*	42590	ΔΙΔΑΣΚΩΝ Π.Δ. 407/80
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (ΠΑΡ+ΕΡΓ.)	42560	ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ
ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ*	42565	
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ*	42670	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ*	42580	
ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	42900	ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΡΗΓΑ

¹¹ Μεταφορά του μαθήματος από το Γ΄ εξάμηνο.

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	42605	ΜΑΡΙΝΤΑ ΕΡΓΑΖΑΚΗ
ΤΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	42615	ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΙΙ (ΠΑΡ.+ ΕΡΓ.)	42611	ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΩΝ Π.Δ.407/80

Μαθήματα Επιλογής

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	42625	ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΙΙ (ΠΑΡ. + ΕΡΓ.)	42627	ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΠΑΡ+ΕΡΓ.)	42629	ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ Ι (ΠΑΡ+ΕΡΓ.)*	42525	
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	42685	
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)	42635	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΡΑΒΑΝΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΙΙ: ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ (ΠΑΡ+ΕΡΓ.) ¹²	42640	ΔΙΔΑΣΚΩΝ Π.Δ. 407/80
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΙΙ (ΠΑΡ+ΕΡΓ.) ¹³	42330	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	42636	ΜΑΡΙΑ ΠΟΥΛΟΥ
ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	42637	ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ
ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ	42650	ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΟΝΔΥΛΗ
ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΙ (ΠΑΡ+ΕΡΓ.)	42665	ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΡΠΑΡΟΥΣΗ
ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΟ ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ¹⁴	42925	ΜΑΡΙΑ ΠΟΥΛΟΥ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ	42930	ΡΕΝΙΑ ΓΑΣΠΑΡΑΤΟΥ

¹² Όσες/οι επιλέξουν το μάθημα αυτό συνιστάται να έχουν προεπιλέξει τα μαθήματα Ψυχολογίας.

¹³ Μεταφορά του μαθήματος από το Ζ΄ εξάμηνο.

¹⁴ Μεταφορά του μαθήματος από το Δ΄ εξάμηνο.

4^ο ΕΤΟΣ - Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ
Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
ΘΕΣΜΟΙ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	42705	ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΙΙΙ (ΠΑΡ+ΕΡΓ.)	42711	ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ/Π.Δ.407/80

Μαθήματα Επιλογής

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ*	42725	ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΖΟΓΚΖΑ
ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ	42825	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΟΥΡΙΚΗ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΙΙ (ΠΑΡ+ΕΡΓ.) *	42630	
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	42685	
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	42740	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΡΑΒΑΝΗΣ
ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)	42745	ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ¹⁵	42835	ΑΜΑΛΙΑ ΥΦΑΝΤΗ
Η ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)*	42915	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ
ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)	42935	ΡΕΝΙΑ ΓΑΣΠΑΡΑΤΟΥ
ΘΕΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ *	42750	
ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ*	42755	ΑΜΑΛΙΑ ΥΦΑΝΤΗ
ΚΕΙΜΕΝΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ ¹⁶	42890	Ν. ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ*	42660	ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΟΥΣΤΟΥΡΑΚΗΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	42790	ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ	42767	ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ	42770	ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ

¹⁵ Μεταφορά του μαθήματος από ΣΤ' εξάμηνο.

¹⁶ Μεταφορά του μαθήματος από Η' εξάμηνο.

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	42810	ΑΜΑΛΙΑ ΥΦΑΝΤΗ
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΙV (ΠΑΡ+ΕΡΓ.)	42811	ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ/Π.Δ.407/80

Μαθήματα Επιλογής

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ*	42730	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΟΥΡΙΚΗ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	42827	ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	42685	
ΘΕΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	42840	ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ
ΘΕΩΡΙΕΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)	42850	ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΟΝΔΥΛΗ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	42870	ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ	42876	ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΖΟΓΚΖΑ
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ	42877	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΡΑΒΑΝΗΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ (ΠΑΡ+ΕΡΓ.)	42880	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΕΛΙΟΣ
ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ	42910	ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΡΗΓΑ

ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ Γ.Σ. ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΔΙΔΑΧΘΟΥΝ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ:

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	
Μ.Μ.Ε. ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΙΧΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΟΣ (ΠΑΡ+ΕΡΓ.)*	42680

3.9. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1^ο ΕΤΟΣ - Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ [42130]

Διδάσκουσα: Λέκτορας, ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ

Σκοπός: Το μάθημα έχει στόχο να εισαγάγει τους φοιτητές/τριες σε βασικά ζητήματα της Παιδαγωγικής επιστήμης. Πιο συγκεκριμένα, μελετώνται το γνωστικό αντικείμενο της Παιδαγωγικής, οι σκοποί της αγωγής, η σχέση της Παιδαγωγικής με άλλες επιστήμες, η οικογένεια και το νηπιαγωγείο, το παιδαγωγικό ζεύγος εκπαιδευτικός – μαθητής, καθώς και οι μέθοδοι έρευνας της Παιδαγωγικής επιστήμης.

Περιεχόμενο:

- Βασικοί όροι και γνωστικό αντικείμενο της Παιδαγωγικής, σκοποί της αγωγής και παιδαγωγικές αρχές.
- Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική και η σχέση και αλληλεξάρτηση με άλλες επιστήμες (φιλοσοφία, κοινωνιολογία, ψυχολογία).
- Παιδαγωγικές ομάδες: οικογένεια και σχολείο, ο ρόλος του εκπαιδευτικού.
- Ερευνητικές μέθοδοι της Παιδαγωγικής επιστήμης.
- Σύγχρονα προβλήματα και η Παιδαγωγική επιστήμη (φύλο, περιβάλλον, διαπολιτισμική εκπαίδευση).

Μέθοδος διδασκαλίας: Διαλέξεις και προαιρετικές προφορικές παρουσιάσεις από τους φοιτητές /τριες

Αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ [42110]

Διδάσκουσα: Επίκουρη Καθηγήτρια ΜΑΡΙΑ ΠΟΥΛΟΥ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην επιστήμη της ψυχολογίας, μέσα από τις καθιερωμένες θεωρίες του κλάδου και τις πρόσφατες εξελίξεις.

Περιεχόμενο. Παρουσιάζονται οι ιστορικές καταβολές, οι σύγχρονες θεωρήσεις, οι μέθοδοι έρευνας, η δεοντολογία, οι κύριοι τομείς της ψυχολογίας και οι βασικές λειτουργίες του νου (αισθητηριακές διεργασίες, αντίληψη, συνείδηση, μνήμη, γλώσσα, σκέψη, μάθηση, κίνητρα, συγκινήσεις).

Διδακτικές προσεγγίσεις. Η υλοποίηση του μαθήματος πραγματοποιείται με διαλέξεις και εργασίες/ασκήσεις.

Αξιολόγηση. Γραπτές εξετάσεις

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42145]

Διδάσκων: Λέκτορας ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΕΛΙΟΣ

Σκοπός: να κατανοήσουν οι φοιτητές θεμελιώδεις αρχές της Επιστήμης της Πληροφορικής, να αναπτύξουν δεξιότητες στη χρήση ενός υπολογιστικού συστήματος και των βασικών εφαρμογών που αφορούν στην επεξεργασία και στη μετάδοση δεδομένων και να εξοικειωθούν με τις Τεχνολογίες της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών. Επίσης να αποκτήσουν δεξιότητες χρήσης πληροφοριακών συστημάτων και να αναπτύξουν μεταγνωστικές δεξιότητες ώστε να είναι σε θέση να εντάξουν τις ΤΠΕ στις κοινωνικές και επαγγελματικές δραστηριότητες με εποικοδομητικό τρόπο.

Περιεχόμενο: Το μάθημα επικεντρώνεται στη διάσταση της επεξεργασίας της πληροφορίας μέσω των ΤΠΕ.

- **Ο υπολογιστής ως σύστημα:** βασικές έννοιες της πληροφορικής (δεδομένα και πληροφορία, αναπαράσταση και επεξεργασία

δεδομένων), περιγραφή της αρχιτεκτονικής του υπολογιστή (υλικό, δομή και λειτουργία ενός υπολογιστή, περιφερειακές συσκευές, είδη και κατηγορίες λογισμικού).

- **Ο υπολογιστής ως εργαλείο:** κύριες έννοιες και λειτουργίες βασικών εφαρμογών (λειτουργικό σύστημα, γλώσσες προγραμματισμού, εφαρμογές γραφείου, εφαρμογές επικοινωνίας κ.α.).
- **Ο υπολογιστής στην κοινωνία:** επισκόπηση και κριτική αξιολόγηση των εφαρμογών πληροφορικής στο σύγχρονο κόσμο, με αναφορές σε τεχνολογίες υπερμέσων και πολυμέσων και στον Κυβερνοχώρο. Διερεύνηση της τρέχουσας πρακτικής εισαγωγής των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση. Εισαγωγή στην Επικοινωνία Ανθρώπου Υπολογιστή.

• Περιεχόμενο εργαστηρίου

Οι φοιτητές χρησιμοποιούν υπολογιστές για να εκτελέσουν απλές εργασίες, όπως:

- Γνωριμία με τον υπολογιστή και τα συστατικά του μέρη
- Διαχείριση υπολογιστή με το λειτουργικό σύστημα
- Αποστολή, λήψη και διαχείριση μηνυμάτων στο Internet
- Απλή αναζήτηση στο Internet (χρήση διαδεδομένων μηχανών αναζήτησης)
- Εργασίες δακτυλογράφησης, διαχείρισης και μορφοποίησης κειμένου
- Εργασίες καταγραφής και μοντελοποίησης αριθμητικών δεδομένων σε λογιστικό φύλλο
- Τεχνικές αξιολόγησης λογισμικού
- Αναζήτηση βοήθειας (Help) για συγκεκριμένα προβλήματα

• Διδακτική μέθοδος

- διαλέξεις
- εργαστηριακή διδασκαλία με την καθοδήγηση συνεργαζόμενου προσωπικού

- εκπόνηση εργαστηριακών ασκήσεων σε εβδομαδιαία βάση με χρήση διαδεδομένων εφαρμογών.

Αξιολόγηση

- αξιολόγηση των εργασιών (35% του βαθμού)
- τελική εξέταση (65% του βαθμού)
- προαιρετική εργασία (έως και 10% επιπλέον στην τελική βαθμολογία)

Μαθήματα Επιλογής

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ [42225]

Διδάσκων: Αναπλ. Καθηγητής, ΣΤΑΘΗΣ ΜΠΑΛΙΑΣ

Σκοπός: η κατανόηση της ιστορικής εξέλιξης και της διαδρομής της ιδέας των ανθρώπινων δικαιωμάτων και η σχέση τους με τη σύγχρονη πολιτική και κοινωνική δημοκρατία και την εκπαίδευση.

Περιεχόμενο: αναλύονται τα ανθρώπινα δικαιώματα: α) σε σχέση με τη σύγχρονη δημοκρατία και τη νεωτερικότητα, β) από τη σκοπιά των πνευματικών τους καταβολών (ελληνική αρχαιότητα, χριστιανισμός, φυσικό δίκαιο, Μεταρρύθμιση), γ) από τη σκοπιά του περιεχομένου τους (η εννοιολογική διάκριση σε ατομικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα), δ) στο πλαίσιο της ιστορικής ανάδυσής τους (Αμερικανική, Γαλλική Επανάσταση, όπου συγκρίνονται οι αντίστοιχες Διακηρύξεις ως προς το ιδεολογικό τους περιεχόμενο), ε) σε ό,τι αφορά στην εξέλιξή τους στη διάρκεια του 20ού αιώνα μέσα από την επιρροή του σοσιαλισμού (κράτος πρόνοιας) και ως αιτήματα στις συνθήκες της σημερινής δημοκρατίας (γυναίκες, μετανάστες, μειονότητες), στ) αναλύεται η σχέση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εκπαίδευσης από τη σκοπιά των κοινωνικών αλλαγών που απαιτούνται για την προώθησή τους (π.χ. αλλαγή των προκαταλήψεων και των νοοτροπιών), από τη σκοπιά της διαχείρισής τους στην τάξη και από τη σκοπιά της ανάπτυξης κατάλληλων μαθησιακών στρατηγικών.

Μέθοδος διδασκαλίας: διαλέξεις του διδάσκοντος με χρήση οπτικοακουστικού υλικού, **προαιρετική** εκπόνηση «κύριας» ατομικής εργασίας σχετικής με το αντικείμενο του μαθήματος. Επίσης, οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να παρουσιάσουν στο μάθημα μικρή «δευτερεύουσα» εργασία (10 λεπτών) με θέμα μια από τις διεθνείς συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα (π.χ. τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα, τη Σύμβαση του ΟΗΕ για την εξάλειψη όλων των μορφών φυλετικής διάκρισης, τη Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του ανθρώπου και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, κ.λπ.). Όλες οι παραπάνω Συμβάσεις βρίσκονται στις ιστοσελίδες <http://www.ohchr.org> στο Link «International Law» και <http://conventions.coe.int> στο Link “Treaties”.

Αξιολόγηση: Ο τελικός βαθμός προκύπτει **είτε** από τη γραπτή εξέταση (100% του τελικού βαθμού) **είτε** από τον μέσο όρο του βαθμού της «κύριας» εργασίας (50% του τελικού βαθμού εφόσον εκπονηθεί τέτοια εργασία) και του βαθμού της γραπτής εξέτασης (50% του τελικού βαθμού), **είτε** (στην περίπτωση που παρουσιαστεί στο μάθημα, πέραν της «κύριας», και «δευτερεύουσα» εργασία) από την «κύρια» εργασία (50% του τελικού βαθμού), τη γραπτή εξέταση (30% του τελικού βαθμού) και τη «δευτερεύουσα» εργασία (20% του τελικού βαθμού). Επίσης είναι δυνατό να επιλέξει κάποιος μόνο τη «δευτερεύουσα» εργασία και τη γραπτή εξέταση, οπότε ο βαθμός της γραπτής εξέτασης αντιπροσωπεύει το 70% του τελικού βαθμού ενώ ο βαθμός της «δευτερεύουσας» εργασίας παραμένει στο 30% του τελικού βαθμού.

ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42127]

Διδάσκουσα: Επίκουρη Καθηγήτρια, **ΜΑΡΙΝΤΑ ΕΡΓΑΖΑΚΗ**

Σκοπός: Το μάθημα επιδιώκει να εισάγει βασικές έννοιες Βιολογίας Ανθρώπου για την οργάνωση του ανθρώπινου σώματος και για την κληρονομικότητα, προκειμένου να δώσει εφόδια στους φοιτητές και μελλοντικούς νηπιαγωγούς για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων για

το ανθρώπινο σώμα αφ' ενός και αφ' ετέρου να προμηθεύσει με γνώσεις και δεξιότητες λήψης απόφασης για θέματα όπως η γονιδιακή θεραπεία κληρονομικών ασθενειών με την εφαρμογή των βιοτεχνολογιών και τα ηθικά, κοινωνικά ζητήματα που προκύπτουν, απαραίτητα στοιχεία για τους πολίτες της σύγχρονης κοινωνίας.

Περιεχόμενο:

- Οργάνωση και λειτουργία του ανθρώπινου σώματος, όργανα και οργανικά συστήματα, αισθήσεις, τα οποία παρέχουν τις επιστημονικές έννοιες για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων με θέμα το ανθρώπινο σώμα.
- Θέματα Γενετικής Ανθρώπου με έμφαση στην κατανόηση της συμβολής της κληρονομικότητας και του περιβάλλοντος στη διαμόρφωση των φυσικών χαρακτηριστικών και των χαρακτηριστικών συμπεριφοράς του ανθρώπου.
- Γονιδιακή θεραπεία κληρονομικών ασθενειών, η επίδραση της τεχνολογίας της γενετικής μηχανικής στη ζωή του ανθρώπου, βιοηθικά και κοινωνικά ζητήματα.

Μέθοδος διδασκαλίας:

(α) εισαγωγικές διαλέξεις
(β) εργαστηριακή διδασκαλία για τη γνωριμία του ανθρώπινου σώματος, των λειτουργιών του και των βασικών εννοιών κληρονομικότητας με χρήση λογισμικού, χρήση προβλημάτων με στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων επιστημονικής σκέψης και (γ) παιχνίδια ρόλων και συζητήσεις διαμάχης στην τάξη για ζητήματα εφαρμογής βιοτεχνολογιών στον άνθρωπο με στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων επιχειρηματολογίας /λήψης απόφασης.

Αξιολόγηση:

(α) αξιολόγηση των φύλλων εργασίας των φοιτητών στα εργαστήρια (50% του τελικού βαθμού)
(β) τελική εξέταση (50% του τελικού βαθμού).

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ [42830]*

Διδάσκων: Λέκτορας, **Π. Δ. 407/80**

Στόχοι του μαθήματος είναι:

- Η ανάλυση του εθνοκεντρικού ρόλου της εκπαίδευσης
- Η εννοιολογική αποσαφήνιση των όρων ετερότητα και διαφορετικότητα στην εκπαίδευση
- Η ανάλυση των μοντέλων διαχείρισης της πολυπολιτισμικότητας
- Η συζήτηση των βασικών στερεοτυπικών παραδοχών για τη διαπολιτισμική εκπαίδευση
- Η κριτική ανάλυση των γνωστικών παραμέτρων και των περιεχομένων ενός διαπολιτισμικού / αναστοχαστικού προγράμματος σπουδών
- Η ανάδειξη των σχολικών μονάδων ως κοινοτήτων μάθησης για διαπολιτισμική ενδυνάμωση (εκπαιδευτικών, μαθητών και γονιών) και δράση
- Η διαπολιτισμική κατάρτιση των εκπαιδευτικών.

Προαπαιτούμενα: Βασική γνώση του προγράμματος Σπουδών του Νηπιαγωγείου

Περιγραφή του μαθήματος:

Το μάθημα έχει θεωρητικό προσανατολισμό και εξετάζει τον εθνοκεντρισμό και τα διαφορετικά μοντέλα διαχείρισης της πολυπολιτισμικότητας στην εκπαίδευση (αφομοίωση, ενσωμάτωση, πολυπολιτισμική, αντιρατσιστική & διαπολιτισμική εκπαίδευση). Επιπλέον, εξετάζεται η συμβολή της έννοιας της *Παραγωγικής Διαφορετικότητας* (productive diversity) στην εκπαίδευση και μελετώνται οι πολλαπλές διαστάσεις της διαφορετικότητας (υλικές, σωματικές, συμβολικές, τα χαρακτηριστικά του βιόκοσμου, κτλ) σύμφωνα με την προσέγγιση της Νέας Μάθησης (Kalantzis & Cope, 2012). Παράλληλα, δίνεται έμφαση στην κριτική ανάλυση των βασικών γνώσεων και των περιεχομένων ενός διαπολιτισμικού προγράμματος σπουδών που αναπτύσσεται στο σχολείο. Το σχολείο νοείται ως μια κοινότητα μάθησης που συζητά δυναμικά την αναδιάρθρωσή της, ώστε να βελτιώσει τη διαπολιτισμική επίγνωση και τις επιδόσεις των μαθητών. Τέλος, αναλύεται η έννοια της διαπολιτισμικής ετοιμότητας των εκπαιδευτικών.

Συγγράμματα:

Banks, J. 2002. *Εισαγωγή στην Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση*. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.

Γκόβαρης, Χ. 2001. *Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση*. Ατραπός, Αθήνα.

Οδηγός μελέτης

- Αρβανίτη, Ε. 2009. «Αναλυτικά προγράμματα και αναστοχαστική νεωτερικότητα: Μια διαπολιτισμική προσέγγιση», Πρακτικά ΙΓ΄ Διεθνούς Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας: *Αναλυτικά Προγράμματα και Σχολικά Εγχειρίδια: Ελληνική Πραγματικότητα και Διεθνής Εμπειρία*, 20-22 Νοεμβρίου 2009, Γιάννενα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ Ι (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)

[42135]

Διδάσκων: Αναπλ. Καθηγητής **ΑΝΤΩΝΗΣ ΒΑΟΣ**

Το μάθημα αποσκοπεί στην κατανόηση του ρόλου και της λειτουργίας των εικαστικών τεχνών και του τρόπου ένταξης των εικαστικών μαθημάτων στο σχολικό περιβάλλον.

Οι ευρείες θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται είναι οι εξής: γενική έννοια και σκοπός της εικαστικής αγωγής. Ιστορική αναδρομή και σύγχρονες προσεγγίσεις στη διδασκαλία της τέχνης. Μορφές και λειτουργία της εικαστικής έκφρασης. Μορφή και περιεχόμενο στο εικαστικό έργο. Η έννοια της σύνθεσης. Οι χρήσεις και ο έλεγχος των εκφραστικών μέσων.

Το μάθημα περιλαμβάνει θεωρητικό και εργαστηριακό σκέλος και οι φοιτητές - τριες εργάζονται σε μικρές ομάδες εμπλεκόμενοι οι ίδιοι στην καλλιτεχνική διεργασία. Αξιολόγηση φοιτητών Η αξιολόγηση των φοιτητών – τριων γίνεται με βάση:

(α) τις εργαστηριακές ασκήσεις (50%)

(β) την τελική γραπτή εξέταση (50%)

Το μάθημα αποτελεί προαπαιτούμενο για το μάθημα Διδακτική των Εικαστικών Τεχνών ΙΙ.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ Ι (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42140]

Διδάσκουσα: ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΡΠΑΡΟΥΣΗ, μέλος Ε.Ε.ΔΙ.Π κλάδου Ι

Σκοπός: Σκοπός του μαθήματος είναι μία γενική εισαγωγή στη Μουσική.

Παρουσιάζονται στοιχεία θεωρίας, οργανογνωσίας και μορφολογίας της μουσικής. Η εξοικείωση των φοιτητών με αυτά τα θέματα θα τους επιτρέψει να αποκτήσουν στοιχεία επιστημονικής και καλλιτεχνικής καλλιέργειας και θα τους βοηθήσει να παρακολουθήσουν με μεγαλύτερη ευχέρεια μαθήματα που σχετίζονται άμεσα με την ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων.

Περιεχόμενο: Παρουσίαση βασικών μουσικών εννοιών και εξοικείωση με τη μουσική σημειογραφία. Οργανογνωσία: μουσικά όργανα συμφωνικής ορχήστρας. Μορφές και φόρμες της ευρωπαϊκής μουσικής (17^{ος}-19^{ος} αιώνας).

Στο εργαστηριακό μέρος του μαθήματος οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με τη μουσική πράξη δια μέσου της «Μουσικοκινητικής Αγωγής» του Carl Orff: Γνωριμία με τα κρουστά όργανα «Orff» - χρήση τους σε συνδυασμό με άλλες δραστηριότητες (κίνηση, λόγο, τραγούδι). Ανάγνωση και εκτέλεση παρτιτούρας – δημιουργία απλής παρτιτούρας και ενορχήστρωσή της. Διδασκαλία τραγουδιών με οργανική συνοδεία.

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα θα διδαχθεί ως συνδυασμός τριών μεθόδων διδασκαλίας:

(α) διαλέξεις

(β) εργαστηριακά μαθήματα

(γ) Εκπόνηση ομαδικής εργασίας

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση των φοιτητών θα γίνεται με δύο τρόπους:

(β) τελική εξέταση (70% του τελικού βαθμού)

(α) αξιολόγηση της ομαδικής εργασίας (30% του τελικού βαθμού)

ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ: ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ [42150]

Διδάσκων: Αναπλ. Καθηγητής, ΣΤΑΘΗΣ ΜΠΑΛΙΑΣ

Σκοπός: Η κατανόηση της έννοιας, των αξιών και των θεσμών της σύγχρονης δημοκρατίας και η εμβάθυνση στα θεωρητικά, πρακτικά και ηθικο-πολιτικά προβλήματα που ανέδειξαν οι κλασικές θεωρίες της δημοκρατίας και η σύγχρονη αντιπροσωπευτική μορφή της.

Περιεχόμενο: Παρουσιάζονται το μοντέλο της αρχαίας αθηναϊκής δημοκρατίας, οι κλασικές θεωρίες της δημοκρατίας (J. Locke, J. J. Rousseau, Montesquieu, J. S. Mill), η μαρξιστική κριτική της δημοκρατίας και τα θεωρητικά μοντέλα των υποστηρικτών της συμμετοχικής δημοκρατίας (Πουλατζάς, Macpherson, Pateman). Στο μάθημα γίνονται αναφορές και παραλληλισμοί με τη σύγχρονη αντιπροσωπευτική δημοκρατία ώστε να κατανοηθούν οι επιδράσεις των κλασικών θεωρητικών στη διαμόρφωση και την εξέλιξή της.

Μέθοδος διδασκαλίας: Διαλέξεις του διδάσκοντος, εθελοντική εκπόνηση ατομικών εργασιών σχετικών με το αντικείμενο του μαθήματος.

Αξιολόγηση: Ο τελικός βαθμός προκύπτει είτε από τη γραπτή εξέταση είτε από τον μέσο όρο του βαθμού εργασίας (εφόσον εκπονηθεί εργασία) και του βαθμού της γραπτής εξέτασης.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ Ι [42155]

Διδάσκουσα: Αναπλ. Καθηγήτρια ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΟΥΡΙΚΗ

Σκοπός: Εισαγωγή στην ιστορία των μορφών, των καλλιτεχνικών ειδών και τεχνοτροπιών και σύνδεσή τους με τα κοινωνικο-ιστορικά και πολιτισμικά πλαίσια εντός των οποίων αναδύονται.

Περιεχόμενο: Οι ευρείες θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται στο μάθημα αυτό είναι οι εξής: Οι απαρχές της δυτικοευρωπαϊκής τέχνης. Οι εξελίξεις που οδήγησαν στην Αναγέννηση. Ιταλική Αναγέννηση. Η εκτός Ιταλίας Αναγέννηση. Μανιερισμός, 17^{ος} αιώνας - Μπαρόκ. Από τον 17^ο στον 18^ο αιώνα Ροκοκό - Νεοκλασικισμός.

Οι ενότητες αυτές αναφέρονται σε θέματα τα οποία θα αποτελέσουν αντικείμενα πραγμάτευσης και στα μαθήματα Διδακτική των Εικαστικών Τεχνών Ι και ΙΙ.

Μέθοδος διδασκαλίας: Συνδυασμός δύο μεθόδων διδασκαλίας:

(α) διαλέξεις

(β) εκπόνηση ομαδικών εργασιών, οι οποίες θα έχουν ως στόχο οι φοιτητές να *εμβαθύνουν σε ένα θέμα* όπου θα αναδεικνύονται, κυρίως, τα αισθητικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά των εικαστικών τεχνών.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση γίνεται με δύο τρόπους:

(α) αξιολόγηση των ομαδικών εργασιών (50% του τελικού βαθμού)

(β) τελική εξέταση (50% του τελικού βαθμού)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ* [42160]

Εισαγωγή. Θεωρία της ασυμφωνίας. Η ψυχολογική αναδραστικότητα. Η κοινωνική σύγκριση. Η κοινωνική απόδοση. Ομαδικές αποφάσεις και συλλογική πόλωση. Οι διομαδικές σχέσεις. Συμμόρφωση και υποταγή. Οι Θεωρίες για την προσωπικότητα. Οι κοινωνικές αναπαραστάσεις και προκαταλήψεις. Η ψυχολογιοποίηση.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ [42165]

Διδάσκων: Καθηγητής ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ

Σκοπός: Η μύηση στις μεθόδους της ιστορίας και η ανάγνωση μέσω αυτών της νεοελληνικής ιστορίας.

Περιεχόμενο:

1. Ζητήματα Ιστορίας (Ιστορία και ιστορική πραγματικότητα, μέθοδοι, αντικειμενικότητα στην Ιστορία).
2. Η συγκρότηση του νεοελληνικού Κράτους (οθωμανική κυριαρχία, εξεγέρσεις, επανάσταση 1821)
3. Σταθμοί της μετέπειτα ιστορικής εξέλιξης.

Μέθοδος διδασκαλίας:

α) διαλέξεις

β) προαιρετικές ομαδικές γραπτές εργασίες

γ) προαιρετική παρουσίαση στο μάθημα εργασιών

Αξιολόγηση: Στην αξιολόγηση συνυπολογίζονται: α) η τελική εξέταση, β) η παρουσία και η παρέμβαση στο μάθημα γ) οι εργασίες

ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ [42170]

Διδάσκων: Καθηγητής ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Σκοπός: Εισαγωγή στην ανθρωπολογία. Τονίζεται ότι η ανθρωπολογία μελετά κοινωνικές συμβάσεις διαφόρων λαών και κοινωνικών ομάδων, συμβάσεις που θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν ως η «υποκειμενικότητα» του κάθε λαού/κοινωνικής ομάδας.

Περιεχόμενα: Θα γίνει αναφορά σε διάφορες μελέτες για μη Δυτικούς λαούς (κυρίως κλασσικές μονογραφίες). Σχολές και τάσεις στην πολιτισμική ανθρωπολογία. Θα εξετασθεί η ερευνητική μεθοδολογία της ανθρωπολογίας που χαρακτηρίζεται από την επιτόπιο έρευνα και την συμμετοχική παρατήρηση. Τέλος θα γίνουν αναφορές σε ανθρωπολογικές μελέτες για τον ελληνικό χώρο.

Τρόπος διδασκαλίας: το μάθημα θα βασισθεί σε διαλέξεις (εμπλουτισμένες με φωτογραφίες –slides)

Αξιολόγηση: εξέταση στο τέλος του εξαμήνου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Ι (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42167]

Διδάσκων: Αναπλ. Καθηγητής ΑΝΤΩΝΗΣ ΒΑΟΣ

Το μάθημα προσβλέπει στην κατανόηση των βασικών προϋποθέσεων σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης των εικαστικών δραστηριοτήτων στο σχολικό περιβάλλον.

Οι ευρείες θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται είναι οι εξής: διεργασίες που υπαισέρχονται στην εικαστική πράξη. Χειρισμός των εκφραστικών μέσων. Γενικές προϋποθέσεις για το σχεδιασμό εικαστικών δράσεων. Ανάπτυξη της σχεδιαστικής ικανότητας των παιδιών σε συνάρτηση με την ηλικία. Περιοριστικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της τέχνης.

Το μάθημα περιλαμβάνει θεωρητικό και εργαστηριακό σκέλος και οι φοιτητές εργάζονται σε μικρές ομάδες εμπλεκόμενοι οι ίδιοι στην καλλιτεχνική διεργασία.

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με βάση:

(α) τις εργαστηριακές ασκήσεις και την εργασία (50%)

(β) την τελική γραπτή εξέταση (50%)

Το μάθημα θεωρείται ως προαπαιτούμενο για την παρακολούθηση του μαθήματος Σχεδιασμός εικαστικών δραστηριοτήτων II.

ΑΓΓΛΙΚΑ I [42191]

Διδάσκων: Μέλος ΕΕΠ του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών.

ΓΑΛΛΙΚΑ I [42193]

Διδάσκων: Μέλος ΕΕΠ του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ I [42195]

Διδάσκων: Μέλος ΕΕΠ του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών.

ΡΩΣΙΚΑ I [42199]

Διδάσκων: Μέλος ΕΕΠ του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών.

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ [42210]

Διδάσκων: Π.Δ. 407/80

Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση της διεργασίας της ανθρώπινης ψυχολογικής ανάπτυξης από τη σύλληψη έως και την παιδική ηλικία. Παρουσιάζονται όλες οι βασικές έννοιες της ανάπτυξης του παιδιού και οι επικρατέστερες θεωρίες της αναπτυξιακής.

Περιεχόμενο: Εισαγωγή στις βασικές έννοιες της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας. Μέθοδοι έρευνας και ειδικότερα μεθοδολογικά και δεοντολογικά προβλήματα των ερευνών της ανάπτυξης. Εισαγωγή στις θεωρίες της ανθρώπινης ανάπτυξης. Προγενετική ανάπτυξη και γέννηση. Η σημασία των πρώιμων εμπειριών στη μετέπειτα ανάπτυξη. Γνωστική, συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη κατά τη βρεφική, νηπιακή και μέση παιδική ηλικία.

Διδακτική προσέγγιση: Διδασκαλία με τη μορφή διαλέξεων.

Αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ I [42115]

Διδάσκων: Επίκουρος Καθηγητής **ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΟΥΣΤΟΥΡΑΚΗΣ**

Στόχος: Η Κοινωνιολογία είναι μια από τις βασικές επιστήμες, απαραίτητη για την ανάλυση της παιδαγωγικής και εκπαιδευτικής διαδικασίας. Το μάθημα αποσκοπεί στην παροχή βασικών γνώσεων γύρω από τις κύριες θεωρητικές αρχές και τις μεθόδους επιστημονικής ανάλυσης, που έχουν αναπτυχθεί από σημαντικούς κοινωνιολόγους, για βασικά κοινωνικά φαινόμενα, θεσμούς και διαδικασίες.

Περιεχόμενο: Τα ζητήματα που θα προσεγγισθούν κατά τη διάρκεια των διδακτικών συναντήσεων είναι: α) Το αντικείμενο της Κοινωνιολογίας ως επιστήμης και η κοινωνιολογική θεώρηση. Σύντομη παρουσίαση του έργου σημαντικών κοινωνιολόγων (Κοντ, Ντυρκάμ, Μαρξ, Βέμπερ, Φουκώ, Χάμπερμας). Συμβολές και επιδράσεις της κοινωνιολογικής γνώσης στο σύγχρονο κόσμο. β) Βασικά ζητήματα της κοινωνιολογικής θεωρίας (λειτουργισμός, μαρξισμός, ερμηνευτικές προσεγγίσεις, θεωρητικά διλήμματα). γ) Ανάλυση του τρόπου της επιστημονικής – ερευνητικής εργασίας του κοινωνικού επιστήμονα (μεθοδολογία της κοινωνιολογικής έρευνας). δ) Πολιτισμός, κοινωνικοποίηση και ο κύκλος της ζωής του ανθρώπου ως κοινωνικής οντότητας. ε) Οι ανθρώπινες κοινωνίες: τύποι κοινωνιών και εξέλιξή τους (πρώιμες κοινωνίες, ποιμενικές και αγροτικές κοινωνίες, παραδοσιακά κράτη, σύγχρονος βιομηχανικός κόσμος και κράτη του 1^{ου}, 2^{ου} και 3^{ου} Κόσμου). Οι νέες εκβιομηχανιζόμενες χώρες και το ζήτημα της παγκοσμιοποίησης. στ) Εθνότητα και φυλή: εξελικτική και συγχρονική προσέγγιση (Τι είναι η εθνότητα, Μειονοτικές ομάδες, Προκατάληψη και δυσμενής διακριτική μεταχείριση, Φυλετικά ζητήματα, Εθνοτικοί ανταγωνισμοί και ρατσισμός, Εθνοτικές διαφορές και εξέλιξη των εθνοτικών σχέσεων στο σύγχρονο κόσμο). ζ) Η ανθρώπινη καθημερινότητα και η επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων ως κοινωνικών υποκειμένων

(κοινωνική διαντίδραση και καθημερινή ζωή). η) Μελέτη της ανθρώπινης παρέκκλισης και της εγκληματικότητας (τι είναι τα συγκεκριμένα κοινωνικά φαινόμενα, θεωρίες που τα εξηγούν, είδη και μορφές εγκλημάτων, εγκληματολογικές στατιστικές). Τρόποι αντιμετώπισης της παρεκκλίνουσας και της εγκληματικής συμπεριφοράς. Εγκλήματα των εύπορων και των ισχυρών. Οργανωμένο έγκλημα. θ) Κοινωνική στρωμάτωση, κοινωνικές τάξεις και ζητήματα κοινωνικής κινητικότητας στις σύγχρονες Δυτικές κοινωνίες. Και, ι) η φτώχεια και η ανισότητα στο σύγχρονο κόσμο.

Μέθοδος διδασκαλίας:

α) Διαλέξεις του διδάσκοντα, και

β) Συμμετοχή των φοιτητών και φοιτητριών στο μάθημα μέσα από την γραπτή απάντηση σε ερωτήματα ή/και τη συζήτηση σε θέματα, που θα προτείνει ο διδάσκων κατά τη διάρκεια των διδακτικών συναντήσεων. Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου ενδέχεται να πραγματοποιηθούν μέχρι πέντε περίπου γραπτού χαρακτήρα απαντήσεις θεμάτων, μέσα από τα οποία θα γίνεται η πρακτική εξέταση και η προσέγγιση στις σύγχρονες κοινωνικές διαστάσεις κάποιων από τα ζητήματα που θα παρουσιάσει στις διαλέξεις του ο διδάσκων.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση των φοιτητών/φοιτητριών πραγματοποιείται στο τέλος του εξαμήνου με βάση την επίδοσή τους στις τελικές γραπτές εξετάσεις. Ωστόσο στον τελικό βαθμό συνεκτιμάται (συμβάλλοντας θετικά μέχρι και σε ποσοστό 15%) η προαιρετικού χαρακτήρα συμμετοχή του κάθε φοιτητή/φοιτήτριας στο μάθημα. Κι αυτό θα γίνει με την εκτίμηση των γραπτών απαντήσεών τους στα ερωτήματα που μπορεί να θέσει ο διδάσκων κατά τη διάρκεια των διαφόρων διδακτικών συναντήσεων.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ [42210]

Διδάσκουσα: Λέκτορας **ΡΕΝΙΑ ΓΑΣΠΑΡΑΤΟΥ**

Σκοπός: Το μάθημα επιδιώκει να εισαγάγει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές στα προβλήματα και τις μεθόδους της φιλοσοφίας, να τις/τους εξοικειώσει με τη φιλοσοφική επιχειρηματολογία και να

τους προσφέρει τη δυνατότητα να εξασκηθούν στη συζήτηση, την λογική επεξεργασία θεωρητικών προβλημάτων και την πειθαρχία της φιλοσοφικής σκέψης.

Περιεχόμενο: Το μάθημα αποτελεί μια θεματική εισαγωγή στη φιλοσοφία. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες καλούνται να συζητήσουν θεμελιώδη φιλοσοφικά ζητήματα για την ηθική, την πολιτική, τη γνώση, την επιστήμη, την τέχνη, καθώς και τις απαντήσεις, τις οποίες σημαντικοί φιλόσοφοι πρότειναν στα ερωτήματα αυτά.

Μέθοδος διδασκαλίας: Διαλέξεις: (α) παρουσίαση θεμάτων μελέτης και (β) ατομική ή συνεργατική διερεύνηση αντίστοιχων προβλημάτων.

Αξιολόγηση: Τελική εξέταση μαθήματος.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ Ι [42517]

Διδάσκων: Λέκτορας, **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ**

- Εισαγωγικές έννοιες-Αποσαφήνιση όρων («Λογοτεχνία», «Παιδική Λογοτεχνία», «Λογοτεχνία για Παιδιά»).
- Εννοιολογικός προσδιορισμός και ιδιαίτερος χαρακτήρας της Λογοτεχνίας για Παιδιά.
- Εισαγωγή στη Θεωρία και στην Κριτική της Λογοτεχνίας για Παιδιά.
- Το παιδί ως αναγνώστης και κριτικός της Λογοτεχνίας για παιδιά.
- Μορφή και περιεχόμενο των λογοτεχνικών κειμένων για παιδιά — Όροι καταλληλότητας- Κριτήρια επιλογής.
- Βασικά είδη λογοτεχνικών κειμένων στην Προσχολική Εκπαίδευση [Παραμύθι (λαϊκό-έντεχνο), Μύθος, Παραμυθικές-Μικρές Ιστορίες, Ποίηση, Εικονογραφημένο Βιβλίο (τεχνικές-μέθοδοι), Θέατρο (μορφές-είδη)].
- Αφήγηση (είδη, τεχνικές, κώδικες, δραστηριότητες).
- Σύγχρονες τάσεις και προσεγγίσεις λογοτεχνικών κειμένων για παιδιά (Χιούμορ, Μεταμυθοπλασία, Διακειμενικότητα, κ.ά.)

Μαθήματα Επιλογής

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ [42230]

Διδάσκων: Καθηγητής ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Σκοπός: Να γίνει σαφές ότι η ανθρωπολογική μέθοδος έρευνας μπορεί να βοηθήσει ώστε να κατανοήσει ο εκπαιδευτικός σημασίες που επενδύονται στις εκπαιδευτικές πράξεις όπου αυτός συμμετέχει.

Περιεχόμενα: Αναφορά στις λειτουργίες της εκπαίδευσης, κρυφό αναλυτικό πρόγραμμα, εύρος της εκπαίδευσης (που εκτείνεται και εκτός των τάξεων του σχολείου). Συστηματική αναφορά με λεπτομέρειες στην ανθρωπολογική μέθοδο έρευνας (επιτόπιο έρευνα/συμμετοχική παρατήρηση) και επισήμανση των στοιχείων της που μπορεί να είναι χρήσιμα στον εκπαιδευτικό ο οποίος θέλει να είναι συγχρόνως και ερευνητής των εκπαιδευτικών πράξεων που συμμετέχει.

Τρόπος διδασκαλίας: Το μάθημα θα βασισθεί σε διαλέξεις (εμπλουτισμένες με φωτογραφίες –slides)

Αξιολόγηση: Εξέταση στο τέλος του εξαμήνου

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42125]

Διδάσκουσα: Επίκουρη Καθηγήτρια ΜΑΡΙΝΤΑ ΕΡΓΑΖΑΚΗ

Σκοπός: Το μάθημα επιδιώκει να δώσει στους φοιτητές τη δυνατότητα να προσεγγίσουν ουσιαστικά βασικές έννοιες από τη γνωστική περιοχή της οικολογίας, προκειμένου να οικοδομήσουν το εννοιολογικό πλαίσιο που τους είναι απαραίτητο τόσο για την ανάπτυξη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων οικολογικής γνώσης και περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης στο νηπιαγωγείο, όσο και για τη διαμόρφωση προσωπικών θετικών στάσεων και συμπεριφορών απέναντι το περιβάλλον.

Περιεχόμενο: Το μάθημα οργανώνεται γύρω από την κεντρική έννοια της αλληλεπίδρασης των οργανισμών τόσο μεταξύ τους όσο και με το φυσικό τους περιβάλλον και περιλαμβάνει θέματα μελέτης όπως:

- Τροφικές σχέσεις & ροή ενέργειας.

- Φωτοσύνθεση & άσκηση σε δεξιότητες επιστημονικής σκέψης.
- Οργανισμοί & περιβάλλον.
- Οικολογία πληθυσμών.
- Κύκλοι & αποικοδόμηση.
- Ανθρώπινη δραστηριότητα & περιβάλλον.

Μέθοδος διδασκαλίας:

- Διαλέξεις: (α) παρουσίαση θεμάτων μελέτης με διαφάνειες & συζήτηση, (β) ατομική ή συνεργατική διερεύνηση αντίστοιχων “φύλλων εργασίας”.
- Εργαστηριακές ασκήσεις: (α) συλλογή βιολογικού υλικού από λίμνη και μελέτη σε μικροσκόπιο - στερεοσκόπιο με τη βοήθεια αντίστοιχου “εικονικού υλικού” στο διαδίκτυο, (β) συνεργατική διερεύνηση βασικών εννοιών “οικολογίας πληθυσμών” με “φύλλα εργασίας” υποστηριζόμενα από εκπαιδευτικό λογισμικό, (γ) συνεργατική μελέτη της πορείας αποικοδόμησης διαφορετικών υλικών στο εργαστήριο και διερεύνηση των πιθανών παραγόντων που εμπλέκονται σε αυτήν.

Αξιολόγηση: Τελική εξέταση μαθήματος.

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ [42220]

Διδάσκων: Λέκτορας, Π. Δ. 407/80

Στόχοι του μαθήματος:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι η βαθύτερη θεωρητική κατανόηση:

- της οριοθέτησης του σύγχρονου κοινωνικοπολιτισμικού πλαισίου στην κοινωνία της γνώσης
- της ελληνικής πολυπολιτισμικής πραγματικότητας
- του ρόλου της διαπολιτισμικής παιδαγωγικής σε ένα παγκοσμιοποιημένο πλαίσιο
- της διαχείρισης ομάδων με έντονη την εθνοπολιτισμική διαφοροποίηση
- της διαπολιτισμικής επικοινωνίας

- της διαπολιτισμικής ικανότητας (γνώσεις, στάσεις και δεξιότητες).
- των θεμάτων γλωσσικής και πολιτισμικής ετερότητας στο νηπιαγωγείο
- των διαπολιτισμικών διδακτικών σεναρίων και τεχνικών μάθησης

Προαπαιτούμενα: Βασικές γνώσεις παιδαγωγικής και κοινωνιολογίας.

Περιγραφή του μαθήματος:

Πρόκειται για ένα μάθημα που αναλύει τη σύγχρονη ελληνική πολυπολιτισμική πραγματικότητα, την επίδραση της μετανάστευσης σε αυτή, καθώς και το νέο ρόλο της διαπολιτισμικής παιδαγωγικής. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην οριοθέτηση της κοινωνίας της γνώσης και του κοινωνικοπολιτισμικού μετασχηματισμού με βάση τη διαπολιτισμική επικοινωνία και ανταλλαγή. Εξετάζεται ενδελεχώς ο ρόλος της νέας διαφοροποιημένης παιδαγωγικής (Kalantzis & Cope, 2012) σε ένα παγκοσμιοποιημένο πλαίσιο και ο τρόπος που (επανα)σχεδιάζονται τα σύγχρονα *αναστοχαστικά προγράμματα σπουδών* με στόχο το διάλογο και την ανάπτυξη της διαπολιτισμικής ικανότητας και επικοινωνίας.

Επίσης συζητούνται εκτενώς πρακτικά θέματα που αφορούν τη γλωσσική και πολιτισμική ετερότητα στο νηπιαγωγείο, καθώς και τη διαχείρισή της με την υιοθέτηση μιας διαφοροποιημένης παιδαγωγικής προσέγγισης. Τέλος, παρουσιάζονται διαπολιτισμικές διδακτικές προτάσεις.

Συγγράμματα:

- Νικολάου, Γ. 2005. *Διαπολιτισμική διδακτική. Το νέο περιβάλλον, βασικές αρχές*. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα.
- Πανταζής, Σ. 2006. *Διαπολιτισμική Αγωγή στο Νηπιαγωγείο*. Ατραπός-Περιβολάκι, Αθήνα.

Οδηγός μελέτης

- Aluffi Pentini, A. 2005. *Διαπολιτισμικό εργαστήριο. Υποδοχή, επικοινωνία και αλληλεπίδραση σε πολυπολιτισμικό εκπαιδευτικό περιβάλλον*, μτφρ. Μ.Τζουλιάνη. Ατραπός, Αθήνα.

- Αρβανίτη, Ε. 2008. «Αποτύπωση εκπαιδευτικών σχεδιασμών σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα: Μελέτη περίπτωσης», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τεύχος 69, σελ. 80-94.
- Kalantzis, M. & Cope, B. 2012. *New Learning: Elements of a Science of Education*. Cambridge University Press, UK.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Η διδασκαλία γίνεται υπό μορφή σεμιναρίου με εμπλουτισμένες εισηγήσεις, ενώ προβλέπονται πρακτικές δραστηριότητες (π.χ. ατομικός πίνακας διαπολιτισμικής ικανότητας, role-plays, case scenarios, κτλ) και θεματικές παρουσιάσεις των φοιτητών.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης:

Η αξιολόγηση προβλέπει τελικές Γραπτές Εξετάσεις, ενώ σε συνεννόηση με τη διδάσκουσα δίνονται απαλλακτικές εργασίες. Η απαλλακτική εργασία αφορά στην κατάθεση μιας ηλεκτρονικής διδακτικής ενότητας αξιοποιώντας το λογισμικό «Μάθηση μέσω Σχεδιασμού» και ανάρτησή της στον αντίστοιχο ηλεκτρονικό σχεδιαστικό χώρο (<http://neamathisi.com>). Η παράδοση της εργασίας πραγματοποιείται πριν την εξεταστική περίοδο σε ημερομηνία που καθορίζεται εγκαίρως. Οι ψηφιακά σχεδιασμένες ενότητες, πριν την κατάθεσή τους, παρουσιάζονται στο σύνολο των φοιτητών του μαθήματος με δυνατότητα ομαδικής αξιολόγησης, η οποία συνεκτιμά την προσέγγιση της *Νέας Μάθησης* (Kalantzis & Cope, 2012).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ II (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42240]

Διδάσκουσα: ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΡΠΑΡΟΥΣΗ, μέλος Ε.Ε.ΔΙ.Π κλάδου Ι

Σκοπός: Στόχοι του μαθήματος είναι η γενικότερη μουσική καλλιέργεια των φοιτητών και η προσέγγιση θεμάτων διδακτικής της μουσικής.

Περιεχόμενο: Το μάθημα αποτελεί συνέχεια του μαθήματος «Διδακτική της μουσικής Ι». Οι ευρείες θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται είναι οι εξής:

(α) θέματα Ιστορίας της μουσικής, με έμφαση στην ελληνική μουσική και στο δημοτικό τραγούδι.

(β) οργανογνωσία: όργανα δημοτικής και παραδοσιακής μουσικής

(γ) η μουσική αγωγή στην προσχολική αγωγή.

Οι ενότητες αυτές είναι άμεσα συνδεδεμένες με το περιεχόμενο των μαθημάτων «Μουσικές Δραστηριότητες για το Νηπιαγωγείο Ι και ΙΙ» και θεωρούνται απαραίτητες για την πραγματοποίηση του εργαστηριακού μέρους των μαθημάτων αυτών.

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα θα διδαχθεί ως συνδυασμός τριών μεθόδων διδασκαλίας:

(α) διαλέξεις

(β) εργαστηριακά μαθήματα

(γ) Εκπόνηση ομαδικής εργασίας

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση των φοιτητών θα γίνεται με δύο τρόπους:

(α) αξιολόγηση της ατομικής εργασίας (50% του τελικού βαθμού)

(β) τελική εξέταση (50% του τελικού βαθμού)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΙΙ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42245]

Διδάσκων: Αναπλ. Καθηγητής **ΑΝΤΩΝΗΣ ΒΑΟΣ**

Το μάθημα στοχεύει στη διεύρυνση της επιστημονικής καλλιέργειας των φοιτητών που έχουν παρακολουθήσει το μάθημα Διδακτική των Εικαστικών τεχνών Ι, κυρίως σε θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή στο σχολικό περιβάλλον των επιδιώξεων της εικαστικής αγωγής.

Οι ευρείες θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται είναι οι εξής: στάδια της καλλιτεχνικής διεργασίας. Προσέγγιση, ερμηνεία και αποτίμηση του εικαστικού έργου. Υλικά, τεχνικές και προσαρμογή τους στο σχολικό περιβάλλον. Θέση των μαθημάτων της εικαστικής αγωγής στο σχολικό πρόγραμμα.

Το μάθημα περιλαμβάνει θεωρητικό και εργαστηριακό σκέλος και οι φοιτητές εργάζονται σε μικρές ομάδες εμπλεκόμενοι οι ίδιοι στην καλλιτεχνική διεργασία.

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με βάση:

(α) τις εργαστηριακές ασκήσεις και την εργασία (50%)

(β) την τελική γραπτή εξέταση (50%)

Για την παρακολούθηση του μαθήματος θεωρείται ως προαπαιτούμενο το μάθημα Διδακτική των Εικαστικών Τεχνών Ι.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ ΙΣΤΟΥ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42235]

Διδάσκων: Λέκτορας **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΕΛΙΟΣ**

Σκοπός: Η σημαντική διάδοση της χρήσης του Διαδικτύου αλλά και η εγγενής πολυπλοκότητά του δημιουργεί ερωτήματα κοινωνικής, οικονομικής, ψυχολογικής, εκπαιδευτικής και πολιτικής φύσης παράλληλα με τα τεχνολογικά ερωτήματα που σχετίζονται με τα πρωτόκολλα και τις γλώσσες προγραμματισμού στον Ιστό. Στα ερωτήματα αυτά εστιάζει το νέο επιστημονικό πεδίο που καλείται **Επιστήμη του Ιστού**. Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές στην προβληματική του πεδίου αυτού, με έμφαση στην εκπαιδευτική του διάσταση. Επιπλέον στόχος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με τις αρχές, τις δυνατότητες και τις υπηρεσίες του Διαδικτύου, να αναπτύξουν τις αναγκαίες δεξιότητες αξιοποίησής του και να κατανοήσουν τις βασικές αρχές που διέπουν τις παιδαγωγικές χρήσεις του ώστε να είναι σε θέση να τις αξιοποιούν αποτελεσματικά και αποδοτικά τόσο κατά τη διάρκεια των σπουδών τους όσο και στη μετέπειτα επαγγελματική τους δραστηριότητα.

Περιεχόμενο: Το μάθημα επικεντρώνεται στη διάσταση της επικοινωνίας μέσω των ΤΠΕ

- **Τεχνολογία Δικτύων:** βασικές έννοιες των δικτύων, αναφορά στο τρέχον τεχνολογικό επίπεδο και περιγραφή της δομής του Διαδικτύου και στοιχειώδεις λειτουργίες.
- **Υπηρεσίες Διαδικτύου:** παρουσίαση των βασικών σύγχρονων υπηρεσιών του Διαδικτύου: Παγκόσμιος Ιστός (WWW), μηχανές αναζήτησης, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail), και μεταφορά αρχείων (ftp), ιστολόγιο, wiki, κοινωνικά δίκτυα.

- **Παιδαγωγικές και διδακτικές διαστάσεις της χρήσης του Διαδικτύου:** Διαδίκτυο και εκπαίδευση, Διαδίκτυο και μάθηση, συνεργατικά περιβάλλοντα μάθησης. Εξειδικευμένες τεχνικές αναζήτησης πληροφορίας για Εκπαιδευτικούς. Συστήματα διαχείρισης της μάθησης (Learning Management Systems).
  - **Κοινωνικές επιπτώσεις της χρήσης του Διαδικτύου:** Πνευματικά δικαιώματα, κοινωνικός μετασχηματισμός από την εξάπλωση του Διαδικτύου, ασφαλής χρήση του Διαδικτύου.
  - **Αρχές ανάπτυξης διαδικτυακού λογισμικού:** εισαγωγή στις τεχνικές ανάπτυξης (web authoring) και στη αξιολόγηση δικτυακών περιβαλλόντων. Βασικές αρχές χρηστοκεντρικού σχεδιασμού στο Διαδίκτυο.
  - **Περιεχόμενο εργαστηρίου**
  - Αποστολή, λήψη και διαχείριση μηνυμάτων
  - Χρήση άλλων υπηρεσιών επικοινωνίας (ftp, chat, discussion lists)
  - Σύνθετη αναζήτηση (χρήση φυλλομετρητή και διαδεδομένων μηχανών αναζήτησης)
  - Απλή εφαρμογή τηλεδιάσκεψης / τηλεσυνεργασίας
  - Συστήματα διαχείρισης της μάθησης (LMS)
  - Δημιουργία απλών ιστοσελίδων (χρήση HTML)
  - Δημιουργία σύνθετων ιστοσελίδων (χρήση οπτικών εργαλείων ανάπτυξης)
  - Αναζήτηση βοήθειας (Help) για συγκεκριμένα προβλήματα
  - Αξιολόγηση δικτυακών τόπων
  - **Διδακτική μέθοδος**
  - διαλέξεις
  - εργαστηριακή διδασκαλία
  - εκπόνηση εργαστηριακών ασκήσεων
  - Προαιρετική εργασία
- Αξιολόγηση**
- αξιολόγηση των εργασιών (35% του βαθμού)
  - τελική εξέταση (65% του βαθμού)
- προαιρετική εργασία (έως και 10% επιπλέον στην τελική βαθμολογία)

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ II* [42260]

Διδάσκουσα: Αναπλ. Καθηγήτρια **ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΟΥΡΙΚΗ**

Σκοπός: Το μάθημα αυτό αποτελεί συνέχεια του μαθήματος της Ιστορίας της Τέχνης I και έχει τον ίδιο στόχο με αυτό.

Περιεχόμενο: Οι ευρείες θεματικές ενότητες που πρόκειται να προσεγγισθούν στο μάθημα αυτό είναι οι εξής:

Ρομαντισμός. Ρεαλισμός. Ιμπρεσιονισμός και μετα-ιμπρεσιονισμός. Συμβολισμός. Αρ Νουβώ. Νέες οπτικές της τέχνης στις αρχές του 20ου αιώνα (Φοβισμός, Εξπρεσιονισμός, Κυβισμός, Φουτουρισμός, Ρεύματα αφηρημένης τέχνης, Κονστρουκτιβισμός). Νταντά και σουρεαλισμός. Σύγχρονα ρεύματα.

Οι ενότητες αυτές αναφέρονται σε θέματα τα οποία θα αποτελέσουν αντικείμενα πραγμάτευσης και στα μαθήματα Διδακτική των Εικαστικών Τεχνών I και II.

Μέθοδος διδασκαλίας: Συνδυασμός δύο μεθόδων διδασκαλίας:

(α) διαλέξεις

(β) εκπόνηση ομαδικών εργασιών, οι οποίες θα έχουν ως στόχο οι φοιτητές να *εμβαθύνουν σε ένα θέμα* όπου θα αναδεικνύονται, κυρίως, τα αισθητικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά των εικαστικών τεχνών.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση γίνεται με δύο τρόπους:

(α) αξιολόγηση των ομαδικών εργασιών (50% του τελικού βαθμού)

(β) τελική εξέταση (50% του τελικού βαθμού)

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ* [42920]

Διδάσκων: Π.Δ. 407/80

Ο ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟ [42347]

Διδάσκων: Επικ. Καθηγητής, **ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ**

Περιεχόμενο: Η εισαγωγή των παιδιών προσχολικής ηλικίας στο γραπτό λόγο αποτελεί έναν από τους πλέον προκλητικούς και συχνά αμφιλεγόμενους στόχους του προγράμματος του νηπιαγωγείου

ειδικότερα μάλιστα μετά την αλλαγή του αναλυτικού προγράμματος.

Θέματα που εξετάζονται:

- Η ανάδυση του γραμματισμού
- Οι αντιλήψεις και οι στάσεις των παιδιών προσχολικής ηλικίας για την ανάγνωση και τη γραφή
- Η γραφή ως σύστημα συμβολικής σημείωσης
- Αναγνωστικές και συγγραφικές δραστηριότητες

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ II (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) (42267)

Διδάσκων: Αναπλ. Καθηγητής **ΑΝΤΩΝΗΣ ΒΑΟΣ**

Το μάθημα προσβλέπει στην περαιτέρω κατανόηση των ποικίλων παραμέτρων που υπεισέρχονται στις διαδικασίες σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης εικαστικών δραστηριοτήτων ώστε αυτές να ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς στόχους και να λαμβάνουν υπόψη τις δυνατότητες και το αναπτυξιακό επίπεδο των παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.

Οι ευρείες θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται είναι οι εξής: σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση εικαστικών δραστηριοτήτων στην προσχολική αγωγή. Εμπλοκή των μικρών παιδιών στην καλλιτεχνική διεργασία. Προσέγγιση του εικαστικού έργου στο σχολικό περιβάλλον. Σύνδεση της εικαστικής αγωγής με άλλους τομείς της καλλιτεχνικής και της γενικής εκπαίδευσης.

Το μάθημα περιλαμβάνει θεωρητικό και εργαστηριακό σκέλος και οι φοιτητές εργάζονται σε μικρές ομάδες εμπλεκόμενοι οι ίδιοι στην καλλιτεχνική διεργασία.

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με βάση:

(α) τις εργαστηριακές ασκήσεις και την εργασία (50%)

(β) την τελική γραπτή εξέταση (50%)

Για την παρακολούθηση του μαθήματος θεωρείται ως προαπαιτούμενο το μάθημα Σχεδιασμός εικαστικών δραστηριοτήτων I.

ΑΓΓΛΙΚΑ II [42291]

Διδάσκων: Μέλος ΕΕΠ του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών.

ΓΑΛΛΙΚΑ II [42293]

Διδάσκων: Μέλος ΕΕΠ του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ II [42295]

Διδάσκων: Μέλος ΕΕΠ του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών.

ΡΩΣΙΚΑ II [42299]

Διδάσκων: Μέλος ΕΕΠ του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών.

2^ο ΕΤΟΣ - Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Ι¹⁷ [42505]

Διδάσκουσα: Καθηγήτρια ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΟΝΔΥΛΗ

Σκοπός: Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή σε βασικές έννοιες, παραδοχές, μοντέλα που θεμελιώνουν τις σύγχρονες προοπτικές της διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας ή και του γλωσσικού γραμματισμού.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Η έμφαση θα δοθεί σε κοινωνιογλωσσολογικές προσεγγίσεις στη γλώσσα, με σύντομη περιδιάβαση των βασικών αξόνων που διαμόρφωσαν τις σύγχρονες γλωσσολογικές και παιδαγωγικές αντιλήψεις για τη διδασκαλία της γλώσσας, όπως π.χ.:

- Γλωσσολογικές θεωρήσεις: Σύστημα/δομή, ομιλία, νόρμα, ανάλυση και χρήση της γλώσσας, κείμενο.
- Βασικά είδη του λόγου (Περιγραφή, αφήγηση, εξήγηση, επιχειρηματολογία).
- Κανονιστική έναντι περιγραφικής αντίληψης για τη γλώσσα
- Κανονιστική έναντι επικοινωνιακής/λειτουργικής προσέγγισης στη διδασκαλία.
- Γλωσσολογικά μοντέλα και Συστημική Λειτουργική Γλωσσολογία
- Σχέσεις της γλώσσας με άλλα σημειωτικά συστήματα (εικονιστικά κ.ά.).
- Γραπτός λόγος και γραπτή γλώσσα.
- Βασικές παράμετροι του πρώτου γραμματισμού
- Περιοχές της διδασκαλίας του γραμματισμού στο νηπιαγωγείο σε συνάρτηση με τις απαιτήσεις του ΔΕΠΠΣ

Αξιολόγηση: Προβλέπεται **ενδιάμεση αξιολόγηση προόδου**.

Στην τελική εξέταση θα αποτιμηθεί η επίδοση στο *σύνολο* της εξεταστέας ύλης.

¹⁷ Το μάθημα προσφέρει εργαστήρια κατ' επιλογή.

Η εργαστηριακή άσκηση των φοιτήτρια/φοιτητών στο μάθημα ξεκινά μετά την τρίτη εβδομάδα παραδόσεων.

Σημείωση: Το μάθημα θεωρείται εισαγωγικό για τα μαθήματα *Διδακτική της Γλώσσας II*, *Ο γραπτός λόγος στο νηπιαγωγείο*, *Οικογενειακός γραμματισμός*.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι [42520]

Διδάσκουσα: Επίκουρη Καθηγήτρια ΜΑΡΙΑ ΠΟΥΛΟΥ

Σκοπός: Η διερεύνηση των τρόπων με τους οποίους οι αρχές της ψυχολογίας εφαρμόζονται στην εκπαίδευση, για την προώθηση της ανάπτυξης των μαθητών και τη διευκόλυνση της διδασκαλίας.

Περιεχόμενο: Παρουσιάζονται το περιεχόμενο, οι μέθοδοι έρευνας, η δεοντολογία και τα πεδία αναφοράς της εκπαιδευτικής ψυχολογίας (θεωρίες μάθησης, σχέση μάθησης και διδασκαλίας, κίνητρα στην εκπαίδευση, ειδικές ανάγκες μαθητών, προσωπικότητα και μαθησιακό στυλ, νοημοσύνη, αξιολόγηση, αναλυτικά προγράμματα, σχέση σχολείου-οικογένειας, διαχείριση σχολικής τάξης).

Διδακτικές προσεγγίσεις: Διαλέξεις και εργασίες

Αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις και ενισχυτικές εργασίες.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Ι¹⁸ [42315]

Σκοπός: Εισαγωγή στις βασικές στατιστικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την περιγραφή και εξήγηση ποσοτικών δεδομένων από τις κοινωνικές επιστήμες και την εκπαίδευση.

Περιεχόμενο: Βασικές Έννοιες Έρευνας και Στατιστικής, Μέτρηση, Κατανομές Συχνοτήτων, Μέτρα Κεντρικής Τάσης και Διασποράς, Μετατροπές Κατανομών, Σχέσεις Μεταξύ Μεταβλητών, Παλινδρομική Ανάλυση.

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα διδάσκεται με:

(α) Διαλέξεις

¹⁸ Προσφέρεται από το Π.Τ.Δ.Ε.

(β) Εργαστηριακά/Φροντιστηριακά μαθήματα, Σκοπός των οποίων είναι η κατανόηση και η ερμηνεία των αποτελεσμάτων στατιστικών προγραμμάτων και κυρίως του SPSS.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με μία τελική εξέταση (100% του τελικού βαθμού)

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ [42485]

Διδάσκουσα: Λέκτορας **ΡΕΝΙΑ ΓΑΣΠΑΡΑΤΟΥ**

Στόχος: Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στη φιλοσοφία της παιδείας, μέσα από τον προβληματισμό και τα κείμενα φιλοσόφων, όπως ο Πλάτων, ο Αριστοτέλης, ο Ζ.Ζ. Ρουσσώ, ο Ε. Καντ, ο Τ. Ντιούι κ.α. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες παρακολουθούν τον φιλοσοφικό διάλογο για τη γνώση και την εκπαίδευση και συζητούν θεμελιώδη ζητήματα για τη φύση, τους σκοπούς και τους περιορισμούς της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της παιδαγωγικής σχέσης.

Περιεχόμενο: Το μάθημα αποτελεί μια ιστορική εισαγωγή στη φιλοσοφία της γνώσης και της εκπαίδευσης. Εξετάζονται οι ιδέες των: Σοφιστών, Πλάτωνα, Αριστοτέλη, Descartes, Hobbes, Locke, Rousseau, Kant, Dewey, Wittgenstein, φεμινιστικών θεωριών. Τέλος, γίνεται μια μικρή εισαγωγή στην προβληματική της *φιλοσοφίας για παιδιά*.

Μέθοδος διδασκαλίας: Διαλέξεις: (α) παρουσίαση θεμάτων μελέτης και (β) ατομική ή συνεργατική διερεύνηση αντίστοιχων ζητημάτων.

Αξιολόγηση: Τελική εξέταση μαθήματος.

Μαθήματα Επιλογής

ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ¹⁹ [42320]

Διδάσκων: Καθηγητής **ΚΩΝ/ΝΟΣ ΠΟΡΠΟΛΑΣ**

Στόχοι του μαθήματος: Το μάθημα αυτό αποσκοπεί στο να δώσει τη δυνατότητα στους φοιτητές του Τμήματος να αποκτήσουν γνώσεις για όλα τα θέματα που αναφέρονται στη *διεκπεραίωση της μάθησης* και στην *απόκτηση γνώσεων*. Ειδικότερα, θα αποκτήσουν γνώσεις για το *πώς* μαθαίνουμε, *πώς* αντιλαμβανόμαστε την πραγματικότητα, *πώς* και *τι* θυμόμαστε, *πώς*, *τι* και *γιατί* ξεχνάμε, *πώς* κατανοούμε, *πώς* μαθαίνουμε να μιλάμε, *πώς* διαβάζουμε, *πώς* και *τι* κατανοούμε, *πώς* μπορούμε να βελτιώσουμε τη μάθηση, την κατανόηση, τη συγκράτηση και την ανάκληση των πληροφοριών που προσλαμβάνουμε, *πώς* σκεπτόμαστε, *πώς* λύνουμε προβλήματα, *γιατί* (σε μερικές περιπτώσεις) δεν μπορούμε να μάθουμε, να κατανοήσουμε, να λύσουμε προβλήματα, *τι είναι* και *πώς* αντιμετωπίζονται οι μαθησιακές δυσκολίες, *τι είναι* και *πώς* αντιμετωπίζεται η *δυσλεξία*.

Προαπαιτούμενες γνώσεις: Καμία.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Η έννοια της *μάθησης* και της *γνώσης*. Η μάθηση και απόκτηση των γνώσεων στην ελληνική εκπαίδευση. Η «γνωστική» θεώρηση της μάθησης και απόκτησης των γνώσεων σε σύγκριση με τη «συμπεριφοριστική» θεώρηση. Κριτική ανάλυση της συμπεριφοριστικής θεωρίας. Η μάθηση ως *επεξεργασία πληροφοριών (information processing)*. Η νευροφυσιολογική υποδομή της μάθησης. Η γνωστική λειτουργία της *πρόσληψης* και *αναγνώρισης* (αντίληψης) των πληροφοριών. Η *μνημονική συγκράτηση* των πληροφοριών (δομή, οργάνωση και λειτουργία της μνήμης (*πώς*, *τι* και *γιατί* θυμόμαστε και ξεχνάμε). Εργαζόμενη μνήμη (working memory), βραχύχρονη μνήμη (short-term memory) και μακρόχρονη μνήμη (long-term memory). Κατανόηση και μνήμη. Αναπαράσταση πληροφοριών στη μνήμη. Η *γλώσσα* ως γνωστική λειτουργία και μέσο επικοινωνίας και μάθησης. Η μάθηση του προφορικού και γραπτού λόγου. Η σχέση μεταξύ του προφορικού και γραπτού λόγου. Η μάθηση και ανάπτυξη της γλώσσας. Η γνωστική λειτουργία της *σκέψης*. Σχέση μεταξύ *γλώσσας* και *σκέψης*. Η γνωστική λειτουργία της *λύσης προβλημάτων (problem solving)*. Οι *μαθησιακές δυσκολίες* (προσδιορισμός, αιτιολογία, διαγνωστική αξιολόγηση και εκπαιδευτική αντιμετώπιση). Το ειδικό μαθησιακό πρόβλημα της *Δυσλεξίας*. Συμπεράσματα, προεκτάσεις και

¹⁹ Προσφέρεται από το Π.Τ.Δ.Ε.

εφαρμογές της γνωστικής θεώρησης της μάθησης στο μαθησιακό έργο που συντελείται μέσα στη σχολική τάξη.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Παράδοση του μαθήματος, αλλά και δυνατότητα εξατομικευμένης πρακτικής άσκησης στο “Εργαστήριο Γνωστικής Ανάλυσης της Μάθησης, Γλώσσας και Δυσλεξίας”, εφόσον υπάρχει το αναγκαίο προς τούτο επικουρικό προσωπικό.

Μέθοδοι αξιολόγησης: Εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου καθώς και δυνατότητα συνεκτίμησης της πρακτικής άσκησης (εφόσον αυτή περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ [42322]

Διδάσκων: Επίκ. Καθηγητής ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ

Σκοπός: Ανάλυση των σύγχρονων θεωρητικών προσεγγίσεων για τη δια βίου μάθηση και εκπαίδευση.

Περιεχόμενο: Ο διάλογος που αναπτύσσεται για την ανάγκη προώθησης της δια βίου μάθησης φέρνει στο επίκεντρο τον εκπαιδευτικό θεσμό στο σύνολό του και αναδεικνύει προβληματισμούς και ζητήματα που συνδέονται άμεσα με την εξέλιξη του θεσμού στις σύγχρονες κοινωνικές, οικονομικές και πολιτισμικές συνθήκες. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις διαδικασίες, τις προϋποθέσεις και τους όρους συγκρότησης του εκπαιδευτικού συνεχούς, καθώς επίσης και στη σχέση και αλληλεξάρτηση των διαφόρων μορφών και τύπων εκπαίδευσης. Επίσης, εξετάζονται όψεις του εκπαιδευτικού συνεχούς, δηλαδή μορφές και τύποι εκπαιδευτικών προγραμμάτων και παρεμβάσεων, αλλά και η λειτουργία οργανισμών που συνδέονται άμεσα με τη δια βίου μάθηση και εκπαίδευση.

Μέθοδος διδασκαλίας: Διαλέξεις του διδάσκοντος, ασκήσεις και εφαρμογές, εκπόνηση ομαδικών εργασιών από τους/τις φοιτητές/τριες/

Αξιολόγηση: Ο τελικός βαθμός προκύπτει είτε από τη γραπτή εξέταση (100% του τελικού βαθμού) είτε από τον βαθμό των εργασιών που εκπονούνται κατά τη διάρκεια του μαθήματος (50% του τελικού βαθμού) και του βαθμού της γραπτής εξέτασης (50% του τελικού βαθμού).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΡΥΘΜΟΥ [42325]

Διδάσκουσα: Λέκτορας ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΡΗΓΑ

Σκοπός: Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές που θα συμμετάσχουν στο μάθημα καλούνται:

- να γνωρίσουν τα βασικά στοιχεία της κινητικής και ρυθμικής αγωγής, μέσα από ενεργητική και βιωματική μάθηση,
- να κατανοήσουν την παιδαγωγική σημασία της αγωγής της κίνησης, διερευνώντας τα χαρακτηριστικά της κίνησης και τη δυναμική που αναπτύσσει σε συνδυασμό με το ρυθμό και
- να αναπτύξουν δεξιότητες στην εμπειρική διδασκαλία των παραπάνω εννοιών σε παιδιά προσχολικής, μέσα από την ενεργό συμμετοχή τους σε δραστηριότητες ακρόασης, κίνησης, έκφρασης και δημιουργίας.

Περιεχόμενο: Εξετάζονται οι εξής θεματικές ενότητες:

- Σωματική και κινητική ανάπτυξη στην προσχολική ηλικία
- Ανάπτυξη και βελτίωση φυσικών ικανοτήτων, κινητικών δεξιοτήτων και ρυθμικής ικανότητας των παιδιών
- Κινητικά και ρυθμικά φαινόμενα
- Ρυθμικές έννοιες (ρυθμικές αξίες, μοτίβα) και η σχέση τους με την κίνηση
- Στοιχεία του ρυθμού (χρόνος, χώρος, δύναμη, φόρμα)
- Ρυθμικά στοιχεία του λόγου και η σχέση τους με την κίνηση
- Λειτουργίες της κίνησης
- Ο ρόλος της κίνησης στις διαδικασίες ανάπτυξης και μάθησης στην προσχολική ηλικία
- Στόχοι της κινητικής και ρυθμικής αγωγής

- Περιεχόμενο και μεθοδολογία διδασκαλίας της κίνησης και του ρυθμού στην προσχολική εκπαίδευση
- Τεχνικές αξιολόγησης της ανάπτυξης των κινητικών δεξιοτήτων
- Σύνθεση κινητικών και ρυθμικών σχημάτων σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο

Μέθοδος διδασκαλίας:

- Διαλέξεις
- Συζήτηση σε ομάδες
- Χρήση οπτικοακουστικού και εποπτικού υλικού
- Ατομική και ομαδική κριτική διερεύνηση βασικών εννοιών
- Ασκήσεις και εφαρμογές

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση των φοιτητριών και των φοιτητών επιτυγχάνεται μέσα από την τελική εξέταση.

Η αξιολόγηση του μαθήματος είναι συνεχής και διαμορφωτική, και πραγματοποιείται κυρίως από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές.

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ * [42380]

Διδάσκων: Π.Δ. 407/80

Στόχος του μαθήματος να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά του παιδιού της προσχολικής ηλικίας και να αποκτήσουν επίγνωση των ατομικών διαφορών και των διαπολιτισμικών παραγόντων που συντελούν στην ψυχολογική ανάπτυξη.

Περιεχόμενο: Ειδικά θέματα ανάπτυξης κατά την προσχολική ηλικία: συναισθηματική ανάπτυξη, ηθική ανάπτυξη, προκοινωνική συμπεριφορά, επιθετικότητα και αντικοινωνική συμπεριφορά. Επίδραση βιολογικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικο-πολιτισμικών παραγόντων στην ανάπτυξη. Εφαρμογή των πληροφοριών σε προβλήματα της καθημερινότητας.

Διδακτική προσέγγιση: Διδασκαλία με τη μορφή διαλέξεων.

Αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ* [42645]

Διδάσκων: Αναπληρωτής Καθηγητής **ΚΩΣΤΑΣ ΖΑΧΑΡΟΣ**

Σκοπός: Εισαγωγή στην επιστήμη των μαθηματικών και εξοικείωση των φοιτητριών και φοιτητών με τις στοιχειώδεις μαθηματικές έννοιες.

Περιεχόμενο: Ιστορική εξέλιξη της επιστήμης των μαθηματικών από την περίοδο των μαθηματικών των αρχαίων Ελλήνων μέχρι τις μέρες μας. Αναλυτικότερα, γίνεται αναφορά στα συστήματα αρίθμησης, στην ανάπτυξη της γεωμετρικής σκέψης, στον παραγωγικό τρόπο δόμησης της ευκλείδειας γεωμετρίας, στα μαθηματικά των ελληνοιστικών χρόνων, στην προβολική γεωμετρία, στις τοπολογικές σχέσεις και σε στοιχεία της θεωρίας συνόλων.

Μέθοδος διδασκαλίας: Η διδασκαλία θα βασιστεί σε δύο άξονες:

- σε διαλέξεις
- σε ομαδικές εργασίες που θα υλοποιηθούν από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση θα είναι συνδυασμός

- Αξιολόγησης της ομαδικής εργασίας (50% του τελικού βαθμού)
- Γραπτής εξέτασης (50% του τελικού βαθμού)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ II [42275]

Διδάσκων: Επίκ. Καθηγητής **ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΟΥΣΤΟΥΡΑΚΗΣ**

Στόχος: Η εμβάθυνση σε θεωρητικά ζητήματα της κοινωνιολογικής γνώσης και σε θέματα που αναφέρονται σε συγκεκριμένους σημαντικούς κοινωνικούς θεσμούς, οι οποίοι εξετάζονται τόσο στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης, όσο και με βάση τα χαρακτηριστικά της ελληνικής περίπτωσης. Στόχος των προσεγγίσεων αυτών είναι η υποβοήθηση των φοιτητών να κατανοήσουν και να αναλύσουν την κοινωνική εξέλιξη και δυναμική, όπως και τις επιδράσεις της στο εκπαιδευτικό πεδίο.

Περιεχόμενο: Οι γενικότερες θεματικές ενότητες που θα αναπτυχθούν είναι: α) εμβάθυνση σε ζητήματα κοινωνιολογικής θεωρίας, β)

επιδράσεις της παγκοσμιοποίησης στους ακόλουθους θεσμούς – δομές και τομείς της κοινωνικής ζωής: πολιτισμός, πολιτική, υγεία, οργάνωση εργασίας, οικογένεια, οικονομία, περιβάλλον και εκπαίδευση, γ) προσαρμογή της εξέτασης των προηγούμενων στην ελληνική περίπτωση, και δ) μελέτη της σύνθεσης, των μεταβολών και της κοινωνικής δυναμικής του «πληθυσμού» στην κοινωνική και εκπαιδευτική πραγματικότητα.

Μέθοδος Διδασκαλίας:

α) Διαλέξεις του διδάσκοντα.

β) Υποχρεωτικές εργαστηριακές ασκήσεις – δραστηριότητες που θα πραγματοποιούνται σε κάθε διδακτική συνάντηση, οι οποίες θα ολοκληρώνονται με τη γραπτή απάντηση των φοιτητών/φοιτητριών στα ερωτήματα που θα δίνει ο διδάσκων. Μάλιστα, με την πραγματοποίηση των συγκεκριμένων ασκήσεων – δραστηριοτήτων επιδιώκεται η καλλιέργεια της κριτικής σκέψης των φοιτητών/τριών και η εμπάθυνση - προέκταση στην ύλη των διδακτικών ενοτήτων, που θα προσεγγίζονται κάθε φορά. Και,

γ) Εκπόνηση και παρουσίαση μεγαλύτερου εύρους (ατομικών ή ομαδικών) εργασιών σε θέματα που θα ορίσει ο διδάσκων και που μπορεί να αναλάβουν οι φοιτητές/τριες σε προαιρετική βάση.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση πραγματοποιείται συνδυαστικά με το συνυπολογισμό των εξής παραγόντων:

α) Από την αποτίμηση της συμμετοχής των φοιτητών/τριών στα μαθήματα, όπως αυτή θα αποτυπώνεται (εφόσον το μάθημα είναι επιλογής) στις υποχρεωτικού εργαστηριακού χαρακτήρα γραπτές απαντήσεις τους στα ερωτήματα και τις δραστηριότητες, που θα θέσει κατά τη διάρκεια των διδακτικών συναντήσεων ο διδάσκων. Η συμμετοχή στις συγκεκριμένες ασκήσεις, ανάλογα με την ποιότητα των απαντήσεων των φοιτητών/φοιτητριών, μπορεί να συνεισφέρει μέχρι και 30% στον τελικό βαθμό.

β) Από την επίδοση στην τελική γραπτή εξέταση (70% στον τελικό βαθμό). Και,

γ) Από την αξιολόγηση των ατομικών ή ομαδικών εργασιών, που θα εκπονήσουν οι φοιτητές σε εθελοντική βάση, και θα παρουσιάσουν κατά τη διάρκεια των τελευταίων διδακτικών συναντήσεων. Μάλιστα, στην περίπτωση εκπόνησης συστηματικών ατομικών ή ομαδικών εργασιών θα υπάρχει η δυνατότητα απαλλαγής του διδασκόμενου από την τελική γραπτή εξέταση. Στην περίπτωση, που οι συγκεκριμένες εργασίες δεν αξιολογηθούν ως απαλλακτικές θα μετρήσουν ενισχυτικά (και μέχρι 2 μονάδες) στην τελική βαθμολογία του/της κάθε φοιτητή/φοιτήτριας.

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥ *[42895]

Διδάσκουσα: Π.Δ. 407/80

Σκοπός: Παρουσίαση της μεταγνωστικής ικανότητας η οποία ονομάζεται «θεωρία του νου» και της ανάπτυξής της κατά την προσχολική ηλικία.

Περιεχόμενο: Η *θεωρία του νου* θα παρουσιασθεί σε συσχετισμό με άλλες ικανότητες οι οποίες αναπτύσσονται στην προσχολική ηλικία, όπως το συμβολικό παιχνίδι, ο διάλογος ή ακόμα και με θέματα όπως τα θεατρικά δρώμενα και η κατανόηση του χιούμορ και της ειρωνίας. Θεωρητικές τοποθετήσεις, αποτελέσματα πειραματικών μελετών και διάφορες πρακτικές εφαρμογές θα συζητηθούν.

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα γίνεται με παραδόσεις. Ενδέχεται να συζητηθούν, σε πρακτικό και θεωρητικό επίπεδο, παραδείγματα προτεινόμενα από τους συμμετέχοντες στο μάθημα.

Αξιολόγηση: Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΓΛΩΣΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ [42335]

Διδάσκουσα: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια **MARIANNA KONΔΥΛΗ**

Σκοπός: Εισαγωγή στα προβλήματα της δίγλωσσης και διαπολιτισμικής εκπαίδευσης σε συνάρτηση με τα ζητήματα που προκύπτουν στη σημερινή Ελλάδα ως τόπος υποδοχής πολιτισμικών και γλωσσικών «μειονοτήτων».

Περιεχόμενο: Στο μάθημα προσεγγίζονται ευρύτερα τα ζητήματα της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, όπως: Η περίπτωση της Ελλάδας

και οι νέες μορφές διγλωσσίας. Είδη διγλωσσίας/πολυγλωσσίας. Η κοινωνία ως πολυγλωσσικός θεσμός. Κοινωνικός αποκλεισμός και εκπαιδευτικό περιθώριο. Δίγλωσση εκπαίδευση: μοντέλα αφομοίωσης και μοντέλα ενσωμάτωσης. Από τη δίγλωσση στη διαπολιτισμική εκπαίδευση.

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα θα διδαχθεί ως συνδυασμός δύο μεθόδων διδασκαλίας:

(α) διαλέξεις

(β) εκπόνηση ομαδικών εργασιών, οι οποίες θα έχουν ως στόχο οι φοιτητές να *εμβαθύνουν σε ένα θέμα* από την υποδεικνυόμενη βιβλιογραφία.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση των φοιτητών θα γίνεται με δύο τρόπους:

(α) αξιολόγηση των ομαδικών εργασιών (40% του τελικού βαθμού)

(β) τελική εξέταση (60% του τελικού βαθμού)

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ II [42610]

Διδάσκων: Λέκτορας ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

- Εισαγωγή στην Ιστορία της Λογοτεχνίας για Παιδιά (βασικές έννοιες και διακρίσεις).
- Συνοπτικό ιστορικό διάγραμμα της ελληνικής Λογοτεχνίας για Παιδιά (βασικοί σταθμοί, κύριοι εκπρόσωποι).
- Λογοτεχνικά κείμενα για παιδιά στην Αρχαιότητα, στο Μεσαίωνα, στους Νεότερους Χρόνους-Η εξελικτική πορεία των λογοτεχνικών κειμένων για παιδιά, κατά είδη (Ποίηση, Δίηγημα, Μυθιστόρημα).
- Από τη Λογοτεχνία για ενηλίκους στη Λογοτεχνία για Παιδιά.
- Διασκευές και μεταπλάσεις λογοτεχνικών κειμένων για παιδιά-Η ελληνική εμπειρία του 19^{ου} αιώνα.
- Ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο δημιουργίας της σύγχρονης ελληνικής Λογοτεχνίας για Παιδιά (19^{ος}-20^{ος} αιώνας-Κύρια χαρακτηριστικά και θεματολογία).
- Αναλυτική παρουσίαση παλαιότερων Ελλήνων λογοτεχνών και αντιπροσωπευτικών έργων [Λ. Μελάς (*Γεροστάθης*), Δ. Βικέλας (*Λουκής Λάρας*), Π. Δέλτα, Γρ. Ξενοπούλου, Α. Μεταξά, Η.

Τανταλίδης, Γ. Βιζυηνός, Α. Πάλλης, Ζ. Παπαντωνίου, κ.ά.]-
Περιοδικά για παιδιά.

- Σύγχρονη λογοτεχνική παραγωγή για παιδιά (τάσεις-αντιπροσωπευτικά έργα, αισθητικά γνωρίσματα, θεματολογία)-Κύριοι εκπρόσωποι (Α. Ζέη, Ζ. Σαρή, Α. Βαρελλά, Μ. Κοντολέον, Λ. Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου, Χρ. Μπουλώτης, κ.ά.).
- Κυπριακή Λογοτεχνία για Παιδιά (περίοδοι-κύριοι εκπρόσωποι-αντιπροσωπευτικά έργα).
- Η Λογοτεχνία για Παιδιά στην Ευρώπη (Αγγλία-Γαλλία).

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42875]

Διδάσκουσα: Επίκουρη Καθηγήτρια ΜΑΡΙΝΤΑ ΕΡΓΑΖΑΚΗ

Σκοπός: Το μάθημα στοχεύει αφενός στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των ίδιων των φοιτητών του Τμήματος ως νέων πολιτών, και αφετέρου στην προετοιμασία τους ως μελλοντικών παιδαγωγών που θα κληθούν να επιχειρήσουν την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των παιδιών της προσχολικής ηλικίας.

Περιεχόμενο: Το μάθημα οργανώνεται σε 2 μέρη. Το πρώτο μέρος αφορά στη μελέτη προβλημάτων που αντιμετωπίζει η βίοσφαιρα εξαιτίας της ανεξέλεγκτης ανθρώπινης δραστηριότητας (για παράδειγμα, μείωση βιοποικιλότητας, ενεργειακό πρόβλημα, ρύπανση) και τη συζήτηση πιθανών τρόπων αντιμετώπισής τους σε κοινωνικό αλλά και σε ατομικό επίπεδο (για παράδειγμα, στρατηγικές μείωσης της σύγκρουσης των συμφερόντων του ανθρώπου με την άγρια ζωή, σεβασμός σε όλες τις μορφές ζωής στις επισκέψεις μας στη φύση, χρήση εναλλακτικών πηγών ενέργειας, ανακύκλωση). Το δεύτερο μέρος του μαθήματος εστιάζει στο σχεδιασμό διδακτικών-μαθησιακών δραστηριοτήτων που θα διευκολύνουν τα μικρά παιδιά στην οικοδόμηση βασικής γνώσης και σεβασμού για το περιβάλλον (π.χ. πώς θα μπορούσαμε να πραγματοποιήσουμε στο νηπιαγωγείο μία βασική διερεύνηση της ιδέας της αποικοδόμησης των υλικών και να ενσωματώσουμε στη λειτουργία μιας τάξης απλές καθημερινές πρακτικές φιλικές προς το

περιβάλλον, ή πώς θα μπορούσαμε να αξιοποιήσουμε την έμφυτη περιέργεια των μικρών παιδιών για τα διαφορετικά φυτά και ζώα προς την κατεύθυνση «μαθαίνω & σέβομαι»;

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα πραγματοποιείται σε συνθήκες που ευνοούν την «ενεργή συμμετοχή» των φοιτητών και τη συνεργασία μεταξύ τους. Η κριτική παρακολούθηση επιλεγμένων ταινιών, η μελέτη υλικών που αφορούν σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα και η συζήτηση με βάση άξονες που τίθενται σε αντίστοιχα «φύλλα εργασίας», χρησιμοποιούνται για την ευαισθητοποίηση των φοιτητών αλλά και το μετασχηματισμό της σε ιδέες για δράση. Επιπλέον, η εξοικείωση των φοιτητών με το σχεδιασμό προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για παιδιά προσχολικής ηλικίας γίνεται με βάση σχετικά «φύλλα εργασίας» και δουλειά σε μικρές ομάδες.

Αξιολόγηση: Τελική εξέταση μαθήματος

ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ [42270]

Διδάσκουσα: Λέκτορας ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ

Σκοπός: Το μάθημα έχει στόχο να εισαγάγει τους φοιτητές/τριες σε βασικά προγράμματα προσχολικής αγωγής τα οποία επηρέασαν σημαντικά την εξέλιξη της παιδαγωγικής και ειδικότερα της προσχολικής αγωγής. Κάθε πρόγραμμα αποτελεί μια εφαρμογή θεωριών σχετικά με το πώς αναπτύσσονται και μαθαίνουν τα παιδιά. Οι θεωρίες αυτές καθοδηγούν τη διατύπωση των διδακτικών στόχων, το περιεχόμενο της διδασκαλίας, τις διδακτικές μεθόδους, το ρόλο του παιδαγωγού, καθώς και τους τρόπους αξιολόγησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Μέσα από τη μελέτη των προγραμμάτων προσχολικής αγωγής επιχειρείται μια σύνδεση των αντιλήψεων για την εκπαίδευση των μικρών παιδιών με τη διδακτική πρακτική.

Περιεχόμενο:

- Ιστορικοί σταθμοί στην αγωγή του παιδιού: Comenius, Rousseau, Owen, Pestalozzi, Froebel, Dewey, Montessori

- Νεότερα προγράμματα: πρόγραμμα άμεσης διδασκαλίας (DISTAR), αναπτυξιακό- αλληλεπιδραστικό πρόγραμμα (Bank Street), πρόγραμμα υψηλών στόχων (High Score)
- Σύγχρονες τάσεις: η μέθοδος Project, η προσέγγιση των σχολείων του Reggio Emilia
- Το ισχύον αναλυτικό πρόγραμμα για την προσχολική αγωγή στην Ελλάδα (ΔΕΠΠΣ).
Μέθοδος διδασκαλίας: Διαλέξεις και προαιρετικές προφορικές παρουσιάσεις από τους φοιτητές /τριες.
Αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42375]

Διδάσκων: Λέκτορας ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΕΛΙΟΣ

Σκοπός: η γνωριμία των φοιτητών με προηγμένες εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών και η ανάπτυξη δεξιοτήτων χρήσης των εφαρμογών αυτών για την επίλυση προβλημάτων που ανακύπτουν στον επαγγελματικό τους χώρο. Ειδικότερα, οι φοιτητές θα αναπτύξουν δεξιότητες οργάνωσης προσωπικού αρχείου και σχολικής μονάδας, ψηφιοποίησης και επεξεργασίας εικόνας και δημιουργίας πρωτότυπου εκπαιδευτικού υλικού πολυμέσων και υπερμέσων.

Περιεχόμενο: Ο υπολογιστής προσεγγίζεται ως το μέσο που παρέχει πρόσβαση στις προηγμένες ΤΠΕ. Το μάθημα οργανώνεται γύρω από τα εξής βασικά πεδία εφαρμογής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση:

Οργάνωση: αξιολόγηση αναγκών και καταγραφή απαιτήσεων σχετικών με τη λειτουργία και τη διοίκηση της σχολικής μονάδας, οργάνωση σχολικής μονάδας, οργάνωση προσωπικού αρχείου

Επεξεργασία πρωτογενούς υλικού: σάρωση και ψηφιοποίηση υλικού, επεξεργασία και προσαρμογή πρωτογενούς υλικού

Σύνθεση εκπαιδευτικού υλικού: σχεδίαση και ανάπτυξη απλού πολυμεσικού εκπαιδευτικού υλικού

- Περιεχόμενο εργαστηρίου
- Εργασίες διαχείρισης αρχείου και σχεδίασης βάσεων δεδομένων (π.χ. χρήση Microsoft Access)
- Εργασίες καταγραφής και επεξεργασίας απαιτήσεων ως αριθμητικά δεδομένα (π.χ. χρήση Microsoft Excel)
- Ψηφιοποίηση και επεξεργασία εικόνας (π.χ. χρήση Adobe PhotoShop ή άλλης ισοδύναμης εφαρμογής)
- Σχεδίαση και ανάπτυξη απλής εκπαιδευτικής εφαρμογής πολυμέσων (π.χ. χρήση Microsoft PowerPoint ή Asymmetrix Toolbook)
- Σχεδίαση και ανάπτυξη απλού συστήματος διαχείρισης της μάθησης (Learning Management System)
- Αναζήτηση βοήθειας (Help) για συγκεκριμένα προβλήματα
- **Διδακτική μέθοδος**
- διαλέξεις: η διδασκαλία γίνεται μέσα από συγκεκριμένα προβλήματα που χρησιμεύσουν ως μελέτες περίπτωσης. Οι διαλέξεις είναι περιορισμένες σε σχέση με τα εργαστήρια
- εργαστηριακή διδασκαλία
- συνεργατική εκπόνηση εργαστηριακών ασκήσεων

Αξιολόγηση

- αξιολόγηση των εργασιών (65% του βαθμού)
- τελική εξέταση (35% του βαθμού)

ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙΙ [42391]

Διδάσκων: Μέλος ΕΕΠ του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών.

ΓΑΛΛΙΚΑ ΙΙΙ [42393]

Διδάσκων: Μέλος ΕΕΠ του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΙΙΙ [42395]

Διδάσκων: Μέλος ΕΕΠ του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών.

ΡΩΣΙΚΑ ΙΙΙ [42399]

Διδάσκων: Μέλος ΕΕΠ του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών.

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ [42405]

Διδάσκων: Αναπληρωτής Καθηγητής **ΚΩΣΤΑΣ ΖΑΧΑΡΟΣ**

Σκοπός:

- Γνωριμία με το αντικείμενο της διδακτικής των μαθηματικών.
- Ανάλυση μαθηματικών εννοιών που μπορούμε να πραγματευτούμε στα πλαίσια της Προσχολικής Εκπαίδευσης και ανάπτυξη διδακτικών στρατηγικών για την διδασκαλία τους.

Περιεχόμενο: Το πρώτο μέρος του μαθήματος ασχολείται με την μελέτη των θεωρητικών προτύπων που απαντώνται στην διδακτική των μαθηματικών και τη σχέση τους με τα γενικά διδακτικά πρότυπα.

Στο δεύτερο μέρος το ενδιαφέρον μας εστιάζεται στις μαθηματικές έννοιες που προτείνονται για διδασκαλία στην προσχολική ηλικία. Οι έννοιες στις οποίες αναφερόμαστε είναι οι έννοιες του χώρου, η έννοια της μέτρησης μεγεθών, η έννοια του αριθμού και τέλος, επιχειρείται μια εισαγωγή στις τέσσερις πράξεις.

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα θα δομηθεί σε τρεις άξονες:

(α) Προβλέπεται μια σειρά διαλέξεων.

(β) Οι φοιτήτριες και φοιτητές εργάζονται σε ομάδες και αναλαμβάνουν την επεξεργασία σχεδίου διδασκαλίας μαθηματικών εννοιών.

(γ) Διδακτική εφαρμογή του προτεινόμενου σχεδίου σε τάξη (ή τάξεις) Νηπιαγωγείου.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση των φοιτητριών και φοιτητών θα γίνει ως εξής:

- Την συμμετοχή στην εργασία.
- Την συμμετοχή σε γραπτή εξέταση

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42410]

Διδάσκων: Αναπληρωτής Καθηγητής **ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ**

Σκοπός: να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές γνώσεις στις κύριες προσεγγίσεις που αφορούν στην εισαγωγή και την ένταξη των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην εκπαιδευτική διαδικασία, να γνωρίσουν τα κύρια μοντέλα εισαγωγής τους στην εκπαίδευση και να αναπτύξουν βασικές δεξιότητες σχετικές με τη χρήση βασικών εκπαιδευτικών εφαρμογών με υπολογιστές.

Περιεχόμενο: Παιδαγωγική θεμελίωση της εκπαιδευτικής τεχνολογίας, αναφορά στις αρχές της προγραμματισμένης διδασκαλίας και στις εφαρμογές εκπαιδευτικού λογισμικού. Προβληματική και ενδιαφέρον της προσέγγισης “Πληροφορική και Εκπαίδευση”.

- Προβληματική για την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στη διδακτική και τη μαθησιακή διαδικασία.
- Πρότυπα εισαγωγής των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία: τεχνικό, πραγματολογικό, ολοκληρωμένο.
- Χρονολογική εξέλιξη και φάσεις εισαγωγής των ΤΠΕ στα εκπαιδευτικά συστήματα.
- Διεθνής και ελληνική εμπειρία, ιστορική ανασκόπηση, αξιολόγηση της τρέχουσας πρακτικής.
- Μελέτη της εισαγωγής και ένταξης της Πληροφορικής στην ελληνική εκπαίδευση με έμφαση στην υποχρεωτική εκπαίδευση.
- Θεωρίες μάθησης και εφαρμογές των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.
- Ψυχοπαιδαγωγικό και κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο σχετικό με την ενσωμάτωση, χρήση και υποστήριξη των εκπαιδευτικών εφαρμογών των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.
- Κριτική προσέγγιση της επιχειρηματολογίας (υπέρ και ενάντια) της εισαγωγής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.
- Προσέγγιση βασικών εκπαιδευτικών εφαρμογών με υπολογιστές (εκπαιδευτικό λογισμικό πολυμέσων, υπερμέσων, εικονικής πραγματικότητας, συνεργατικών διαδικτυακών εφαρμογών).

Περιεχόμενο εργαστηρίου:

- Εγκατάσταση, προσαρμογή, χρήση και παρουσίαση εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Σχεδιασμός και παρουσίαση απλών δραστηριοτήτων με εκπαιδευτικό λογισμικό.
- Παιδαγωγική αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού με χρήση κατάλληλων ερωτηματολογίων αξιολόγησης.
- Χρήση του Διαδικτύου για αναζήτηση επιστημονικής βιβλιογραφίας μέσα από βάσεις δεδομένων και ψηφιακές βιβλιοθήκες
- Αναζήτηση βοήθειας για συγκεκριμένα προβλήματα σχετικά με εκπαιδευτικές εφαρμογές Πληροφορικής.

Διδακτική μέθοδος:

- διαλέξεις
- εργαστηριακή διδασκαλία
- εκπόνηση εργαστηριακών ασκήσεων.

Αξιολόγηση:

- αξιολόγηση των φύλλων εργασίας (20% του βαθμού)
- αξιολόγηση των εργασιών (40% του βαθμού)
- τελική εξέταση (40% του βαθμού)

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ [42310]

Διδάσκων: Επίκουρος Καθηγητής **ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΟΥΣΤΟΥΡΑΚΗΣ**

Σκοπός: Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιαστούν οι διακριτές θεωρήσεις που έχουν αναπτυχθεί στο επιστημονικό πεδίο της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, να αναλυθούν με συγκεκριμένα παραδείγματα ερευνών οι αντίστοιχες επιστημολογικές - μεθοδολογικές κατευθύνσεις τους και να ενθαρρυνθεί η κριτική ενασχόληση των φοιτητών με τις βασικές βιβλιογραφικές πηγές της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, ως ξεχωριστού τομέα μελέτης και ανάλυσης της εκπαιδευτικής πραγματικότητας.

Περιεχόμενο: Οι ευρείες θεματικές ενότητες που εξετάζονται στο μάθημα αυτό είναι οι εξής: Ο εκπαιδευτικός θεσμός στο πλαίσιο των μακρο-κοινωνιολογικών προσεγγίσεων (δομολειτουργισμός και μαρξιστικές προσεγγίσεις). Οι λειτουργίες της εκπαίδευσης στο πλαίσιο των ερμηνευτικών προσεγγίσεων. Η εκπαίδευση στο πλαίσιο των συνδυαστικών κριτικών θεωρήσεων. Ακόμη, θα προσεγγισθούν ειδικά θέματα κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης όπως: οικογένεια και σχολείο, κοινωνική κινητικότητα και εκπαίδευση, κοινωνιολογική προσέγγιση του εκπαιδευτικού επαγγέλματος.

Μέθοδος Διδασκαλίας:

α) Διαλέξεις του διδάσκοντα.

β) Ενεργός συμμετοχή των φοιτητών/τριών στο μάθημα: (1) Μέσα από την γραπτή προσέγγιση ερωτημάτων – ασκήσεων, που θα δίνει ο διδάσκων κατά τη διάρκεια των διαφόρων διδακτικών συναντήσεων. Με την απάντηση των συγκεκριμένων ερωτημάτων – ασκήσεων θα γίνεται η εμβάθυνση ή η προέκταση κάποιων σημαντικών θεωρητικών ζητημάτων της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης και θα επιχειρείται η καλλιέργεια της κριτικής σκέψης των φοιτητών/τριών. Και (2) με την πραγματοποίηση μιας ατομικής άσκησης αναζήτησης και παρουσίασης επιστημονικού άρθρου από το χώρο της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης

γ) Σεμιναρική διδασκαλία όπου αξιοποιείται υλικό από κοινωνιολογικές πηγές θεωρητικού ή/και ερευνητικού χαρακτήρα. Στόχος αυτής της διδακτικής παρέμβασης είναι η προσέγγιση και η ανάλυση των συγκεκριμένων πηγών τόσο με την αξιοποίηση των κοινωνικών εμπειριών, που διαθέτουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, όσο και των γνώσεών τους από τα ήδη διδαχθέντα συναφή μαθήματα.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών πραγματοποιείται:

α) Με βάση τις τελικές γραπτές εξετάσεις.

β) Από την εκτίμηση της ενεργού συμμετοχής τους στα μαθήματα, όπως αυτή θα αποτυπώνεται στις προαιρετικού χαρακτήρα γραπτές απαντήσεις τους στα ερωτήματα – ασκήσεις ή/και δραστηριότητες, που

θα θέτει ο διδάσκων κατά τη διάρκεια των διαφόρων διδακτικών συναντήσεων (συνεισφορά μέχρι 15% στον τελικό βαθμό).

γ) Από την προαιρετική άσκηση αναζήτησης και παρουσίασης βιβλιογραφίας (συνεισφορά μέχρι 15% στον τελικό βαθμό). Και,

δ) Από την αξιολόγηση των απαντήσεων των φοιτητών/τριών σε δύο προαιρετικού χαρακτήρα προόδους. Σε αυτές οι διδασκόμενοι, που θα συμμετάσχουν, θα παρακολουθήσουν ταινίες εκπαιδευτικού χαρακτήρα και με αφορμή το περιεχόμενό τους θα απαντήσουν σε ορισμένα, κριτικού χαρακτήρα ερωτήματα, τα οποία θα αναφέρονται σε συγκεκριμένα θεωρητικά ζητήματα, που θα έχουν διδαχθεί μέχρι τότε. Η αξιολόγηση των απαντήσεων και στις δύο προόδους μπορεί να συνεισφέρει θετικά μέχρι και 20% στον τελικό βαθμό

Διευκρίνιση για την αξιολόγηση: Στην περίπτωση συμμετοχής των φοιτητών/φοιτητριών στις προαιρετικού χαρακτήρα δραστηριότητες του μαθήματος η βαθμολογία θα προκύψει κατά 50% από το τελικό γραπτό διαγώνισμα και 50% από τη συμμετοχή στις (β, γ και δ) δραστηριότητες

Μαθήματα Επιλογής

ΑΡΧΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ [42425]

Διδάσκουσα: Καθηγήτρια ΑΜΑΛΙΑ ΥΦΑΝΤΗ

Σκοπός του μαθήματος: Το μάθημα στοχεύει στο να αποκτήσουν οι φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με τις βασικές αρχές που διέπουν την εκπαιδευτική πολιτική και να συσχετίσουν τις έννοιες και τα θεωρητικά ζητήματα που την αφορούν με την καθημερινή εκπαιδευτική εμπειρία και τις σχολικές πρακτικές.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Τα βασικά θέματα που πραγματεύεται το μάθημα αυτό είναι τα εξής:

-Εννοιολογική προσέγγιση στην εκπαιδευτική πολιτική. Διερεύνηση και εξέταση των σχέσεων της εκπαίδευσης με την εξουσία, την

κοινωνία και την οικονομία. Σύνδεση της εκπαίδευσης με φορείς κοινωνικών πρακτικών και διερεύνηση του ρόλου της κυρίαρχης ιδεολογίας.

-Λειτουργίες της εκπαίδευσης και τα χαρακτηριστικά αυτής. Η συζήτηση για τη γενική, την τεχνική/επαγγελματική και την ενιαία εκπαίδευση. Το αναλυτικό πρόγραμμα και ο κοινωνικός έλεγχος. Παραδείγματα από το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα μέσα από μια ιστορική προοπτική.

-Θεωρητικές προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική πολιτική (π.χ. θεωρίες κράτους πρόνοιας, πλουραλιστικές, νεοφιλελεύθερες, μαρξιστικές) και σύνδεσή τους με παραδείγματα εκπαιδευτικών πολιτικών από την Ελλάδα και από άλλες χώρες.

-Η συζήτηση για τη σχολική αποτελεσματικότητα, την ενδυνάμωση του σχολείου, τη σχολική κουλτούρα, την ποιότητα στην εκπαίδευση και το ρόλο του εκπαιδευτικού.

Διδακτική Μέθοδος: Διαλέξεις με τη χρήση power point. Εκπόνηση προαιρετικών εργασιών (ομαδικών ή ατομικών) από τους φοιτητές.

Αξιολόγηση: Τελική γραπτή εξέταση (οι εργασίες μπορεί να συνεκτιμηθούν).

Γλώσσα: Ελληνική.

ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ [42415]

Διδάσκων: Π.Δ. 407/80

Στόχος του μαθήματος είναι να εξετάσει βασικές θεωρητικές απόψεις σχετικά με τον τρόπο που σκέφτονται τα παιδιά. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές θα έχουν εξοικειωθεί με τις διάφορες θεωρητικές απόψεις της ψυχολογίας γύρω από θέματα μάθησης και γνωστικής ανάπτυξης και θα μπορούν να απαντήσουν σε δύο βασικά ερωτήματα σχετικά με τη σκέψη των παιδιών: "Τι αναπτύσσεται;" και "Πώς συμβαίνει η ανάπτυξη;".

Περιεχόμενο: Το μάθημα θα κινηθεί σε δύο κύριους άξονες. Αρχικά θα παρουσιαστούν οι θεωρητικές απόψεις για τη γνωστική ανάπτυξη, όπως η θεωρία του Piaget, του Vygotsky και η προσέγγιση της επεξεργασίας των πληροφοριών. Στη συνέχεια θα εξεταστούν έξι

εξειδικευμένες πλευρές της σκέψης των παιδιών: η αντίληψη, η ομιλία, η μνήμη, η κατανόηση εννοιών, η επίλυση προβλημάτων και η ανάπτυξη της ανάγνωσης, της γραφής, των μαθηματικών και των φυσικών επιστημών.

Διδακτική προσέγγιση: Διδασκαλία με τη μορφή διαλέξεων. Ανάθεση εργασιών σε ομάδες φοιτητών και προφορική παρουσίαση.

Αξιολόγηση: Αξιολόγηση εργασιών. Γραπτές εξετάσεις

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΕΣ* [42430]

Σκοπός του μαθήματος: Το μάθημα αποτελεί μία εισαγωγή στην βιολογία της συμπεριφοράς. Σκοπός του είναι η προσέγγιση των γνωστικών λειτουργιών, όπως η αντίληψη, η γλώσσα και η μνήμη, μέσα από τους μηχανισμούς του εγκεφάλου.

Περιεχόμενο μαθήματος: Το πρώτο μέρος του μαθήματος δίνει μία σύντομη ιστορική αναδρομή του κλάδου των νευροεπιστημών που μελετάει τον εγκέφαλο και εισαγάγει τις βασικές δομές του εγκεφάλου του ανθρώπου. Επίσης εξετάζει τις βασικές μονάδες του εγκεφάλου, τους νευρώνες, η κατανόηση της λειτουργίας των οποίων αποτελεί το πρώτο βήμα για την κατανόηση του εγκεφάλου. Εξετάζεται η δομή και η λειτουργία του νευρώνα και εξηγείται η εξειδίκευση αυτών των κυττάρων να επικοινωνούν μεταξύ τους που τα κάνει μοναδικά στον οργανισμό μας. Το δεύτερο μέρος στρέφεται από τα νευρικά κύτταρα στην γνωστική λειτουργία. Σε αυτό το μέρος εξετάζεται πώς η γνωστική νευροεπιστήμη χρησιμοποιείται στη μελέτη της αντίληψης της αφής, καθώς και τι γνωρίζουμε για την εντόπιση της γνωστικής λειτουργίας στον φλοιό του εγκεφάλου. Το τρίτο μέρος περιγράφει τις περιοχές και τις αλληλοσυνδέσεις που χρησιμοποιεί ο εγκέφαλος για την λειτουργία της γλώσσας, καθώς και τις διαταραχές που προέρχονται από βλάβες σε αυτές τις περιοχές. Επίσης εξετάζει τις κύριες βιολογικές αρχές της μάθησης που προέκυψαν από κλινικές και από συμπεριφορικές μελέτες στον άνθρωπο και σε πειραματόζωα.

Διδακτική μέθοδος: Παραδόσεις

Αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ Ι (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42255]

Διδάσκων: Αναπληρωτής Καθηγητής **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ**

Σκοπός: Το μάθημα δίδει την ευκαιρία στις/στους φοιτήτριες/-ές να εξοικειωθούν με αντικείμενα, γεγονότα, φαινόμενα, έννοιες, μεθόδους καθώς και το πολιτισμικό περιεχόμενο των φυσικών επιστημών.

Περιεχόμενο: Δομείται στη βάση ευρέων και, ενίοτε, δια-κλαδικών θεματικών εννοιών οι οποίες παρουσιάζουν κοινωνικό ενδιαφέρον, συσχετίζονται με απλές βασικές έννοιες και μεθοδολογικές δεξιότητες των φυσικών επιστημών και οι περισσότερες από αυτές μπορούν, με κατάλληλες διαδικασίες, να μετασηματισθούν σε αντικείμενα διδασκαλίας στο επίπεδο της προσχολικής ηλικίας. Οι ευρείες θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται στο μάθημα αυτό είναι οι εξής:

- (α) Κίνηση και δύναμη: η υπέρβαση της εμπειρίας,
- (β) Το νερό και ο αέρας στη φύση και στο εργαστήριο και
- (γ) Θερμικά φαινόμενα και ενέργεια.

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα θα διδαχθεί ως συνδυασμός τριών μεθόδων διδασκαλίας: (α) διαλέξεις του διδάσκοντος, (β) εργαστηριακή διδασκαλία όπου οι φοιτητές θα εργάζονται αυτόνομα εκτελώντας εργαστηριακές ασκήσεις και (γ) καθοδήγηση των φοιτητριών/-ών με στόχο την εκπόνηση εκ μέρους των μικρής ερευνητικής εργασίας.

Αξιολόγηση: Οι φοιτήτριες/-ές θα αξιολογηθούν με βάση:

- (α) τα φύλλα εργασίας που θα συμπληρώνουν κατά τη διάρκεια των εργαστηριακών ασκήσεων (30% του τελικού βαθμού)
- (β) την εκπόνηση μικρής ερευνητικής εργασίας με βάση προκαθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης (40% του τελικού βαθμού)
- (γ) την τελική γραπτή εξέταση (30% του τελικού βαθμού).

ΚΙΝΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΓΝΙΔΙ [42905]

Διδάσκουσα: Λέκτορας **ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΡΗΓΑ**

Σκοπός: Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές που θα συμμετάσχουν στο εργαστηριακό μάθημα καλούνται:

- να αποκτήσουν τις απαραίτητες θεωρητικές βάσεις και τις πρακτικές εμπειρίες για την αποτελεσματική διδασκαλία και εμπύχωση του κινητικού και θεατρικού παιχνιδιού ως μέσο επικοινωνίας, μάθησης και ανάπτυξης στην προσχολική ηλικία,
- να αναδείξουν και να βελτιώσουν το προσωπικό τους δυναμικό σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο για το ρόλο του εμπυχωτή και
- να βιώσουν το παιχνίδι ως μέσο ενεργοποίησης, απελευθέρωσης της φαντασίας και καλλιέργειας της ψυχοκινητικής έκφρασης του παιδιού.

Περιεχόμενο: Εξετάζονται οι εξής θεματικές ενότητες:

- Θεωρίες και είδη παιχνιδιού
- Σχεδιασμός και οργάνωση παιδαγωγικών παιχνιδιών
- Εξοπλισμός-υλικά
- Οργανωμένο περιβάλλον (εσωτερικός και εξωτερικός χώρος, περιβάλλον δράσης)
- Κινητικό και θεατρικό παιχνίδι ως μορφές έκφρασης, δημιουργικότητας, κοινωνικής αλληλεπίδρασης και επικοινωνίας
- Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ως εμπυχωτής
- Είδη κινητικών παιχνιδιών (γνωριμίας, γενικής και ειδικής επιδεξιότητας, φυσικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων, ρυθμού, συνεργασίας, αισθησιοκινητικά, μίμησης, χαλάρωσης, αυτοσυγκέντρωσης, φαντασίας)
- Παραδοσιακά κινητικά παιχνίδια
- Σύγχρονα παιχνίδια: ευρωπαϊκές και διεθνείς τάσεις
- Ο ρόλος του θεατρικού παιχνιδιού στην ανάπτυξη της εκφραστικής και δημιουργικής κίνησης
- Στάδια δομικής συγκρότησης του θεατρικού παιχνιδιού
- Τεχνικές ανάπτυξης θεατρικού παιχνιδιού (συνοχή ομάδας, σωματική έκφραση, λόγος και δράση, σχέδιο δράσης, ρόλοι, αντικείμενα)

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα είναι πρακτικού χαρακτήρα και διεξάγεται στο πανεπιστημιακό γυμναστήριο.

- Εφαρμογές παιχνιδιών με τη συμμετοχή των φοιτητριών/ών
- Ατομική, δυαδική και ομαδική εργασία
- Χρήση εποπτικού υλικού
- Ανάλυση, συζήτηση

Η συστηματική παρακολούθηση του εργαστηριακού μαθήματος κρίνεται αναγκαία.

Συνιστάται να έχει προηγηθεί η παρακολούθηση του μαθήματος «Διδακτική της κίνησης και του ρυθμού» ή/και «Φυσική και ψυχοκινητική αγωγή στην προσχολική ηλικία».

Περιορισμένος αριθμός φοιτητών.

Αξιολόγηση: Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτήτριες/τές καλούνται να παρουσιάσουν σε ομάδες ένα αυτοσχέδιο πρωτότυπο κινητικό ή/και θεατρικό παιχνίδι, εμπνευσμένο από τη θεματολογία του εξαμήνου και βασισμένο σε ειδικό εκπαιδευτικό στόχο για παιδιά προσχολική ηλικίας.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ* [42450]

Σκοπός: Σκοπός του μαθήματος είναι η εμβάθυνση στο αντικείμενο της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης με την συστηματικότερη μελέτη των θεωριών, των εμπειρικών ερευνών και της ιδιαίτερης μεθοδολογίας των μικρο-κοινωνιολογικών προσεγγίσεων, οι οποίες διερευνούν την καθημερινή πραγματικότητα του σχολείου.

Περιεχόμενο: Οι ευρείες θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται στο μάθημα αυτό είναι οι εξής: Η κοινωνιολογία της 'καθημερινότητας' και η καθημερινή σχολική πραγματικότητα, ως αντικείμενο κοινωνιολογικής μελέτης. Οι θεωρίες της Συμβολικής Διαντίδρασης, της Φαινομενολογίας και της Εθνομεθοδολογίας, με χαρακτηριστικά παραδείγματα εμπειρικής μελέτης. Η ιδιαίτερη οπτική του E. Goffman, η μεθοδολογική και θεωρητική σημασία της στην ανάλυση της καθημερινής σχολικής πραγματικότητας. Διαφορετικότητα και ανισότητες στο πλαίσιο του σχολείου και του εκπαιδευτικού συστήματος. Η συμβολή των εξειδικευμένων πεδίων

έρευνας (για το φύλο, την εθνότητα κ.α.) στην μελέτη του σχολείου. Θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα στην κοινωνιολογική διερεύνηση της σύγχρονης, πολύπλοκης εκπαιδευτικής πραγματικότητας.

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα θα διδαχθεί ως συνδυασμός τριών μεθόδων:

(α) Μια σειρά εισαγωγικών μαθημάτων

(β) Σεμιναριακού τύπου υποστήριξη της διδασκαλίας

(γ) Εκπόνηση ομαδικών εργασιών με στόχο την άσκηση των φοιτητών στην κοινωνιολογική ανάλυση πτυχών της καθημερινότητας του σχολείου. **Αξιολόγηση:** Προβλέπονται οι παρακάτω τρόποι αξιολόγησης:

(α) Αξιολόγηση του σχεδίου εργασίας που θα εκπονούν οι φοιτητές για την επιτόπια παρατήρηση όψεων της καθημερινότητας του σχολείου (10% του τελικού βαθμού)

(β) Αξιολόγηση των τελικών εργασιών (40% του τελικού βαθμού).

(γ) Τελική εξέταση του μαθήματος (50% του τελικού βαθμού).

Σε περίπτωση εκπόνησης συστηματικής ερευνητικής εργασίας θα υπάρχει δυνατότητα απαλλαγής του φοιτητή από την εξέταση.

ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΩΝ [42455]

Διδάσκων: Καθηγητής **ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ**

Σκοπός: Γνωριμία με την κλασσική μορφή έρευνας όπου ένας ερευνητής προσπαθεί να ελέγξει αν κάποια υπόθεση ισχύει ή όχι.

Περιεχόμενα: Αναφορά σε όλα τα στοιχεία της ανωτέρω κλασσικής γενικευμένης μορφής έρευνας (καθορισμός προβληματικής έρευνας- συγκρότηση υποθέσεων- ορισμός λειτουργικών όρων- σχεδιασμός ερευνητικών προσεγγίσεων- συλλογή στοιχείων- ανάλυση στοιχείων- συμπεράσματα- ανακοίνωση αποτελεσμάτων). Οι φοιτητές θα ασκηθούν μέσα στην τάξη και θα περιγράψουν πώς θα έκαναν μία έρευνα σε ένα θέμα που επιλέγουν (δεν θα κάνουν την έρευνα, αλλά θα περιγράψουν πώς θα την έκαναν).

Τρόπος Διδασκαλίας: Διδασκαλία, συνδυασμένη με ασκήσεις που πρέπει να κάνουν οι φοιτητές/τριες και που σχολιάζονται μέσα στην τάξη κατά την διάρκεια του εξαμήνου.

Αξιολόγηση: Παράδοση εργασίας όπου περιγράφεται πώς θα γινόταν μία έρευνα σχετική με το θέμα που έχει επιλεγεί. Η εργασία αυτή θα σχολιάζεται κατά την διάρκεια του εξαμήνου μέσα στην τάξη και θα προτείνονται βελτιώσεις. Συνεπώς η παρακολούθηση στο μάθημα είναι αναγκαία.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ [42465]

Διδάσκων: Λέκτορας ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Περιεχόμενο:

- Περίοδοι της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (Υστεροβυζαντινή Περίοδος, Περίοδος Τουρκοκρατίας, Νεότερη και Σύγχρονη Περίοδος)-Ιστορικό διάγραμμα.
- Αισθητικά ρεύματα και Σχολές [Κλασικισμός, Ρομαντισμός, Παρνασσισμός, Ρεαλισμός-Νατουραλισμός, Συμβολισμός (Βασικά χαρακτηριστικά - Κύριοι εκπρόσωποι)].
- Σταθμοί στην εξέλιξη της Νεοελληνικής Ποίησης.
- Αναλυτική παρουσίαση και προσέγγιση του έργου των:
  - Κ.Π.Καβάφη
  - Γ.Σεφέρη
  - Ο.Ελύτη
  - Γ.Ρίτσου
  - Ν.Βρεττάκου

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ [42360]

Διδάσκων: Αναπλ. Καθηγητής ΣΤΑΘΗΣ ΜΠΑΛΙΑΣ

Σκοπός: εισαγωγή στην έννοια της πολιτικής, του σύγχρονου κράτους και των θεσμών της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας με έμφαση στα χαρακτηριστικά της πολιτικής στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία.

Περιεχόμενο: Ανάλυση του πολιτικού φαινομένου και του κράτους από ιστορική και θεωρητική σκοπιά (το κράτος στη φιλελεύθερη και τη μαρξιστική θεωρία), ο ρόλος του κράτους στη σύγχρονη κοινωνία, το

πολιτικό σύστημα και οι παράγοντες που επιδρούν στη λειτουργία του. Οι μηχανισμοί λήψης των πολιτικών αποφάσεων (πολιτικά κόμματα, ομάδες πίεσης), οι θεσμοί της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας (κυβέρνηση, βουλή, δικαιοσύνη, κρατική γραφειοκρατία) και ο ρόλος τους στην άσκηση της κυβερνητικής πολιτικής (στην οποία υπάγεται και η εκπαιδευτική πολιτική).

Μέθοδος διδασκαλίας: Διαλέξεις του διδάσκοντος, εθελοντική εκπόνηση ατομικών εργασιών σχετικών με το αντικείμενο του μαθήματος.

Αξιολόγηση: Ο τελικός βαθμός προκύπτει είτε από τη γραπτή εξέταση είτε από τον μέσο όρο του βαθμού εργασίας (εφόσον εκπονηθεί εργασία) και του βαθμού της γραπτής εξέτασης.

ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ ΜΑΘΗΣΗΣ [42420]

Διδάσκουσα: Π.Δ. 407/80

Στόχοι του μαθήματος

Οι στόχοι του μαθήματος είναι η πρακτική εφαρμογή εργαλείων διαχείρισης της διαφορετικότητας στο σχολείο. Αυτό αναφέρεται κυρίως:

- στην κατανόηση της πολυπολιτισμικής «οικολογίας» της ελληνικής τάξης μέσα από ιστορίες ζωής και βιογραφικές αφηγήσεις μεταναστευτικών ομάδων
- στην εμπέδωση της μεθοδολογίας και των εργαλείων συλλογής ιστοριών ζωής
  - στην κατανόηση του ρόλου του εκπαιδευτικού ως σχεδιαστή της παιδαγωγικής εμπειρίας
  - στην απόκτηση της απαραίτητης παιδαγωγικής τεχνογνωσίας για το σχεδιασμό διδακτικών ενοτήτων σε ηλεκτρονικά περιβάλλοντα με στόχο τη διαχείριση της διαφορετικότητας.

Προαπαιτούμενα: Βασικές γνώσεις Υπολογιστών (ψηφιακών μέσων κοινωνικής δικτύωσης) και παιδαγωγικής.

Περιγραφή του μαθήματος:

Πρόκειται για ένα θεωρητικό και πρακτικό μάθημα που αναλύει τις κοινωνικές και πολιτισμικές διαδικασίες ένταξης των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία. Χαρτογραφεί την πολιτισμική διαφορετικότητα στο ελληνικό σχολείο μέσα από μεταναστευτικές αφηγήσεις ζωής και την ανάδειξη της σημασίας των χαρακτηριστικών του *βίοκοσμου* (εμπειρίες, ταυτότητα, προδιαθέσεις, δίκτυα, αξίες, κατευθύνσεις για το νέο).

Οι φοιτητές/τριες γίνονται ερευνητές και ανακαλύπτουν την δύναμη της αφήγησης, του διαλόγου και του αναστοχασμού στην πορεία αυτοκαθορισμού της εθνοπολιτισμικής ταυτότητας μαθητών και γονιών. Συνθέτουν έτσι το εθνοπολιτισμικό προφίλ μιας πολυπολιτισμικής τάξης με στόχο την μεγαλύτερη εμπλοκή των μετόχων της σχολικής κοινότητας για διαπολιτισμική δράση, ανταλλαγή και επικοινωνία. Τέλος, στο πλαίσιο μιας διαφοροποιημένης παιδαγωγικής προσέγγισης, οι φοιτητές/τριες σχεδιάζουν διδακτικές ενότητες σε περιβάλλοντα κοινωνικής δικτύωσης (<http://newlearningonline.com/learning-by-design/>) με στόχο την ανάδειξη της διαφορετικότητας στη διαδικασία της μάθησης.

Συγγράμματα:

Νικολάου, Γ. 2000. *Ένταξη και Εκπαίδευση των Αλλοδαπών Μαθητών στο Δημοτικό Σχολείο: Από την «ομοιογένεια» στην πολυπολιτισμικότητα*. Ελληνικά Γράμματα. Αθήνα.

Παπαγεωργίου, Β., 2011, *Από την Αλβανία στην Ελλάδα: Τόπος και ταυτότητα, διαπολιτισμικότητα και ενσωμάτωση (μια ανθρωπολογική προσέγγιση της μεταναστευτικής εμπειρίας)*. Νήσος, Αθήνα.

Οδηγός μελέτης

Ελληνική:

- Αρβανίτη, Ε. (Επιμ) 2006. *Zacharias Vogiazopoulos. Bonegilla: Memories and Recollections of an Insider*. Australian Greek Resource and Learning Centre, RMIT University, Μελβούρνη.

- Cummins, J. 1999. *Ταυτότητες υπό διαπραγμάτευση*. Gutenberg, Αθήνα.
- Kalantzis, M., Cope, B. & Arvanitis, E. 2009. «Ο Εκπαιδευτικός ως Σχεδιαστής: Η Παιδαγωγική στην Εποχή των Νέων Ψηφιακών Μέσων», Πρακτικά ΙΓ΄ Διεθνούς Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας: *Αναλυτικά Προγράμματα και Σχολικά Εγχειρίδια: Ελληνική Πραγματικότητα και Διεθνής Εμπειρία*, 20-22 Νοεμβρίου 2009, Γιάννενα.
- Κακάμπουρα, Ρ. 2008. *Αφηγήσεις ζωής: Η βιογραφική προσέγγιση στη σύγχρονη λαογραφική έρευνα*. Ατραπός, Αθήνα.
- Κοίλιαρη, Α. 1997. *Ξένος στην Ελλάδα. Μετανάστες, Γλώσσα και Κοινωνική Ένταξη - στάσεις της ελληνικής κοινωνίας απέναντι στους μετανάστες ομιλητές*. Παρατηρητής, Αθήνα.
- Λαλιώτου, Ι. 2006. *Διασχίζοντας τον Ατλαντικό. Η Ελληνική μετανάστευση στις ΗΠΑ κατά το πρώτο μισό του εικοστού αιώνα*. Πόλις, Αθήνα.
- Τρουμπέτα, Σ. 2006. «Υβριδισμός: Εννοιολογικές περιπλανήσεις – πολιτικές συναινέσεις», *Σύγχρονα Θέματα* 92, (Αφιέρωμα: *Σύγχρονες θεωρήσεις του μεταναστευτικού φαινομένου*), σ. 57-64.
- Πετρονώτη, Μ. 1998. *Το πορτραίτο μιας διαπολιτισμικής σχέσης: Κρυσταλλώσεις, ρήγματα, ανασκευές*. Πλέθρον, Unesco/ ΕΚΚΕ, Αθήνα.
- Συλλογικό. 2004. *Ε φίλε! Εξομολογήσεις παιδιών που ζουν στην Ελλάδα ως μετανάστες, πρόσφυγες ή παλινοστέσαντες*. Κέδρος, Αθήνα.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Η διδασκαλία γίνεται υπό μορφή σεμιναρίου. Προβλέπεται η άσκηση των φοιτητών α) στην καταγραφή μεταναστευτικών αφηγήσεων ζωής που παρουσιάζονται στα μέσα του εξαμήνου. β) στη διαμόρφωση του «κοινωνιογλωσσικού

χάρτη» της σχολικής τάξης και γ) στο σχεδιασμό μιας διδακτικής ενότητας με βάση μια μεταναστευτική αφήγηση ζωής.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης:

Η αξιολόγηση (σε συνεννόηση με τη διδάσκουσα) προβλέπει:

α) τελικές Γραπτές Εξετάσεις και κατάθεση μιας μεταναστευτικής αφήγησης ζωής.

ή

β) την κατάθεση/ανάρτηση (στο <http://neamathisi.com>) μιας ηλεκτρονικής διδακτικής ενότητας αξιοποιώντας μια μεταναστευτική αφήγηση ζωής και το λογισμικό «Μάθηση μέσω Σχεδιασμού». Η παράδοση της εργασίας πραγματοποιείται πριν την εξεταστική περίοδο και παρουσιάζεται στο σύνολο των φοιτητών του μαθήματος με δυνατότητα ομαδικής αξιολόγησης.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ [42370]

Διδάσκων: Αναπληρωτής Καθηγητής **ΚΩΣΤΑΣ ΖΑΧΑΡΟΣ**

Σκοπός: Εισαγωγή στους μηχανισμούς συγκρότησης της λογικής σκέψης και των λογικών κατηγοριών.

Περιεχόμενο: Οι θεματικές ενότητες που απαρτίζουν το περιεχόμενο του μαθήματος είναι: το αντικείμενο και η έννοια της Λογικής-ο σχηματισμός των εννοιών-η κρίση-ο συλλογισμός-στοιχεία προτασιακής λογικής-η κατηγορηματική Λογική-επιχειρήματα και μορφές επιχειρημάτων-οι ψυχολογικές θεωρίες για τη συγκρότηση της Λογικομαθηματικής σκέψης.

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα θα διδαχθεί με διαλέξεις

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση των φοιτητριών και φοιτητών θα γίνει με τη συμμετοχή τους σε γραπτή εξέταση.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)²⁰ [42480]

Σκοπός: Εισαγωγή στην Επαγωγική Στατιστική και τις βασικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται για τη γενίκευση από το δείγμα στον πληθυσμό.

Περιεχόμενο: Η Λογική της Στατιστικής Επαγωγής, Δειγματοληπτικές Κατανομές, Η Διαδικασία του Ελέγχου Υποθέσεων, Έλεγχος Στατιστικής Σημαντικότητας, Έλεγχος t , Έλεγχος F , Έλεγχος χ^2 , Διαστήματα Εμπιστοσύνης.

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα διδάσκεται με:

(α) Διαλέξεις

(β) Εργαστηριακά μαθήματα, όπου οι φοιτητές εκπαιδεύονται στη χρήση του SPSS για την ανάλυση εμπειρικών δεδομένων.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με πέντε (5) εργασίες (20% του τελικού βαθμού κάθε μία)

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ [42445]

Διδάσκων: Αναπληρωτής Καθηγητής **ΣΤΑΘΗΣ ΜΠΑΛΙΑΣ**

Σκοπός: Η συνειδητοποίηση της σημασίας που έχουν τα δικαιώματα του παιδιού για την ηθική και κοινωνικο-πολιτική ανάπτυξη του παιδιού και η κατανόηση της έννοιας της κοινωνικής δικαιοσύνης και των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτή για το παιδί.

Περιεχόμενο: α) μορφές καταπάτησης και στέρησης των δικαιωμάτων του παιδιού, ο κοινωνικός αποκλεισμός των παιδιών (παιδική εργασία, νομοθεσία), β) η ιστορική κατασκευή της έννοιας του παιδιού στη βιομηχανική κοινωνία και ο «θεσμός» της παιδικής ηλικίας, γ) η ανάλυση της έννοιας της κοινωνικής δικαιοσύνης και των δικαιωμάτων του παιδιού και η «θεσμοποίηση» της παιδικής ηλικίας στο πλαίσιο του κράτους πρόνοιας (εκπαίδευση και ίσες ευκαιρίες – δημόσια εκπαίδευση, ανάλυση των σχετικών θέσεων του J.S. Mill), δ) οι θεωρίες του J. Locke, του I. Kant, του Durkheim και του Τζ. Χόλντ για τα δικαιώματα και την ελευθερία του παιδιού, ε) η Διεθνής Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού και τα προβλήματα εφαρμογής της.

Μέθοδος διδασκαλίας: Διαλέξεις του διδάσκοντος, **υποχρεωτική** εκπόνηση ατομικών εργασιών σχετικών με το αντικείμενο του μαθήματος.

²⁰ Προσφέρεται από το Π.Τ.Δ.Ε.

Αξιολόγηση: Ο τελικός βαθμός προκύπτει από τον μέσο όρο του βαθμού εργασίας και του βαθμού της γραπτής εξέτασης.

Ο διδάσκων συνιστά στους φοιτητές/τριες να επιλέξουν το μάθημα αφού έχουν διδαχθεί το μάθημα «ανθρώπινα δικαιώματα» ή να διδαχθούν και τα δύο παράλληλα.

ΑΓΓΛΙΚΑ IV [42491]

Διδάσκων: Μέλος ΕΕΠ του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών.

ΓΑΛΛΙΚΑ IV [42493]

Διδάσκων: Μέλος ΕΕΠ του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ IV [42495]

Διδάσκων: Μέλος ΕΕΠ του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών.

ΡΩΣΙΚΑ IV [42499]

Διδάσκων: Μέλος ΕΕΠ του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών.

3^ο ΕΤΟΣ - Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ [42510]

Διδάσκων: Καθηγητής **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΒΑΝΗΣ**

Σκοπός: Εισαγωγή στις βασικές θεωρίες και έννοιες οι οποίες οδηγούν σε μια Διδακτική εννοιών της Φυσικής για την προσχολική ηλικία και στις στρατηγικές ανάπτυξης σχετικών δραστηριοτήτων.

Περιεχόμενο: Οι ευρείες θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται στο μάθημα αυτό είναι οι εξής: Η Διδακτική των Φυσικών Επιστημών και η μύηση στις Φυσικές Επιστήμες στην Προσχολική Εκπαίδευση. Θεμελιώδεις έννοιες της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών. Οι θεωρίες μάθησης και οι επιδράσεις τους στις διδακτικές στρατηγικές για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων από τις Φυσικές Επιστήμες στην Προσχολική Εκπαίδευση. Οι εμπειριστικού χαρακτήρα διδακτικές

στρατηγικές. Διδακτικές στρατηγικές βασισμένες στη θεωρία του Piaget. Η στρατηγική της αντιμετώπισης των στόχων-εμποδίων.

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα πραγματοποιείται με παραδόσεις. Επίσης κατά τη διάρκεια των μαθημάτων πραγματοποιούνται ειδικές ομαδικές εργασίες.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση των φοιτητριών/τών πραγματοποιείται με βάση την τελική εξέταση και την αξιολόγηση των ομαδικών εργασιών.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ [42311]

Διδάσκουσα: Επίκουρη Καθηγήτρια **ΜΑΡΙΝΤΑ ΕΡΓΑΖΑΚΗ**

Σκοπός: Το μάθημα επιδιώκει να εισάγει τους φοιτητές στη μεθοδολογία της εκπαιδευτικής έρευνας, σκιαγραφώντας βασικές ερευνητικές “προσεγγίσεις” και “τεχνικές” και διερευνώντας αφ’ ενός τις επιστημολογικές και οντολογικές παραδοχές που βρίσκονται στη βάση αυτών και αφ’ ετέρου τα ηθικά ζητήματα που αναδύονται κατά την εφαρμογή τους.

Περιεχόμενο: Στα θέματα μελέτης του μαθήματος περιλαμβάνονται:

- Εισαγωγή στην ιδέα της εκπαιδευτικής έρευνας.
- Επιστημολογικές και οντολογικές παραδοχές ως βάση μεθοδολογικών επιλογών.
- Ηθικά ζητήματα κατά την ερευνητική διαδικασία.
- Ερευνητικές “προσεγγίσεις” (π.χ. “μελέτη περίπτωσης”, “έρευνα δράσης”, “πείραμα”).
- Ερευνητικές “τεχνικές” (π.χ. “ερωτηματολόγιο”, “συνέντευξη”).
- Οι έννοιες της “αξιοπιστίας” και της “εγκυρότητας”.
- Στοιχεία σε σχέση με την παρουσίαση των ερευνητικών αποτελεσμάτων.

Μέθοδος διδασκαλίας: Διαλέξεις: (α) παρουσίαση θεμάτων μελέτης με διαφάνειες & συζήτηση, (β) ατομική ή συνεργατική διερεύνηση αντίστοιχων “φύλλων εργασίας”.

Αξιολόγηση: Τελική εξέταση μαθήματος.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Ι (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42511]

Διδάσκουσα: Λέκτορας **ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ/Π.Δ. 407/80**

Μαθήματα Επιλογής

ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ [42540]

Διδάσκουσα: Καθηγήτρια **ΑΜΑΛΙΑ ΥΦΑΝΤΗ**

Σκοπός του μαθήματος: Να παρουσιαστούν στους φοιτητές βασικά συστήματα εκπαιδευτικού ελέγχου, να εξεταστούν με παραδείγματα θέσεις και αρχές εκπαιδευτικής πολιτικής τόσο στην Ελλάδα όσο και σε άλλες χώρες, ώστε να αντιληφθούν και κριτικά να προσεγγίσουν τις πολύπλοκες λειτουργίες της εκπαίδευσης. Επίσης, επιδιώκεται και ενθαρρύνεται η αξιοποίηση της εμπειρίας των φοιτητών από άλλα συναφή μαθήματα, με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση των δεξιοτήτων τους και την ανακάλυψη ερευνητικών ενδιαφερόντων.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής θεματικές ενότητες:

-Εξέταση μοντέλων εκπαιδευτικού ελέγχου. Έμφαση θα δοθεί στο συγκεντρωτισμό, στον αποκεντρωτισμό, στον πλουραλισμό και στον κορπορατισμό. Θα επιδιωχθεί μια θεωρητική και κριτική προσέγγιση αυτών και θα παρουσιαστούν παραδείγματα από την εκπαιδευτική πραγματικότητα διαφόρων χωρών.

-Διερεύνηση και εξέταση με παραδείγματα της συνύπαρξης συγκεντρωτισμού, κορπορατισμού και αποκεντρωτικών τάσεων στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό και στην εκπαιδευτική πρακτική. Αναγωγή θα γίνει στην ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα.

-Ιστορική και συγκριτική μελέτη του ρόλου των φορέων του κράτους στη διαδικασία λήψης εκπαιδευτικών αποφάσεων και της θέσης των ομάδων πίεσης με ενδιαφέρον στην εκπαίδευση στη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής (αναφορές θα γίνουν στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες).

-Εξέταση του διοικητικού συστήματος της ελληνικής εκπαίδευσης (Α/βάθμιας, Β/βάθμιας).

-Διερεύνηση των πολιτικών εκπαιδευτικού ελέγχου και των τάσεων διοικητικής αποκέντρωσης στο σχολικό σύστημα στην Ελλάδα. Θα αξιοποιηθούν επιλεγμένα παραδείγματα από το σχετικό θεσμικό πλαίσιο και τις μεταρρυθμιστικές απόπειρες που έχουν γίνει στη χώρα μας από τη δεκαετία του 1980 και εξής.

Διαδραστική Μέθοδος: Διαλέξεις με τη χρήση power point. Εκπόνηση προαιρετικών εργασιών (ομαδικών ή ατομικών) από τους φοιτητές.

Αξιολόγηση: Τελική γραπτή εξέταση (οι εργασίες μπορεί να συνεκτιμηθούν).

Γλώσσα: Ελληνική.

ΕΘΝΟΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ* [42590]

Διδάσκουσα: Π.Δ. 407/80

Στόχοι του μαθήματος

Οι στόχοι του μαθήματος είναι η βαθύτερη θεωρητική κατανόηση

- των διαδικασιών ομοιογενοποίησης και ετερογένειας σε ένα παγκοσμιοποιημένο πλαίσιο,
- του εθνοτισμού, της διεθνικότητας, των νέων ανισοτήτων και του νέου αφομοιωτισμού
- του φαινομένου της μετανάστευσης σε ένα παγκοσμιοποιημένο πλαίσιο,
- της οριοθέτησης της εθνοπολιτισμικής ταυτότητας αλλά και εννοιών όπως «ο άλλος» και «ο ξένος», οι υβριδικές ταυτότητες, ο κοσμοπολιτισμός, η διατοπικότητα, κτλ.
- της διαμόρφωσης των εθνικών διασπορών (με έμφαση στην ελληνική) και των νέων συλλογικοτήτων

Προσπαιτούμενα: -

Περιγραφή του μαθήματος:

Πρόκειται για ένα εισαγωγικό θεωρητικό μάθημα που παρουσιάζει τις θεωρίες του εθνοτισμού, του πολιτισμικού οικουμενισμού και του σχετικισμού, καθώς και της διαμόρφωσης των εθνοπολιτισμικών ταυτοτήτων σε ένα παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται α) στις διαδικασίες πολιτισμικής ομοιογενοποίησης &

ετερογένειας στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης (π.χ. εθνοτισμός, διεθνικότητα και νέος αφομοιωτισμός), β) στις έννοιες «άλλος» και «ξένος», γ) στον εθνοτισμό και στο σχηματισμό εθνοτικών ταυτοτήτων (υβριδικές, πολλαπλές, χωρικές, συμβολικές ταυτότητες), δ) στις όψεις της ετερότητας (γλωσσική, πολιτισμική, θρησκευτική, κτλ.), στις παγκόσμιες διασπορές (μέσα από την μελέτη της ουσιοκρατικής παράδοσης, της νεωτερικής και μεταμοντέρνας θεώρησης), καθώς και ε) στη νέα εννοιολόγηση του τόπου, της απόστασης και του χρόνου στον σύγχρονο κόσμο. Το μάθημα εξοπλίζει τους φοιτητές/τριες με μια βασική κατανόηση του κοινωνικοπολιτισμικού πλαισίου που επηρεάζει τη διαμόρφωση μιας διαπολιτισμικής εκπαιδευτικής πολιτικής και τις διαδικασίες μάθησης.

Συγγράμματα:

- Κατσούλης, Η., Ανανάδη, Μπ., Ιωαννίδης, Σ. (επιμ.) 2003. *Παγκοσμιοποίηση: οικονομικές, πολιτικές, πολιτισμικές όψεις*. Εκδόσεις, Ι. Σιδέρης, Αθήνα.
- Κωνσταντοπούλου, Χ., Μαράτου-Αλιπράντη, Λ., Γερμανός, Δ., Οικονόμου, Θ. 2000. *«Εμείς» και οι «Άλλοι»: Αναφορά στις τάσεις και τα σύμβολα*. Τυπωθήτω/Δαρδανός, Αθήνα.

Οδηγός μελέτης:

- Αντερσον, Μπ., 1997. *Φαντασιακές Κοινότητες: στοχασμοί για τις απαρχές και τη διάδοση του εθνικισμού*. Νεφέλη, Αθήνα.
- Bauman, Z. 2004. *Παγκοσμιοποίηση: Οι συνέπειες για τον άνθρωπο*. Εκδόσεις Πολύτροπον, Αθήνα.
- Γκότοβος, Α. 2002. *Εκπαίδευση και Ετερότητα: Ζητήματα Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης*. Μεταίχμιο, Αθήνα.
- Λιάκος, Α. 2005. *Πώς στοχάστηκαν το έθνος αυτοί που ήθελαν να αλλάξουν τον κόσμο;* Εκδ. Πόλις, Αθήνα.
- ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΘΕΜΑΤΑ, τεύχος 92, Ιαν. – Μάρτιος 2006, αφιέρωμα: Σύγχρονες Θεωρήσεις του Μεταναστευτικού Φαινομένου.

- Τσουκαλάς, Κ. 2010. *Η επινόηση της ετερότητας: "ταυτότητες" και "διαφορές" στην εποχή της παγκοσμιοποίησης*. Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Η διδασκαλία γίνεται με εμπλουτισμένες εισηγήσεις, ενώ προβλέπονται πρακτικές δραστηριότητες και θεματικές παρουσιάσεις των φοιτητών.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης:

Η αξιολόγηση προβλέπει τελικές Γραπτές Εξετάσεις, ενώ σε συνεννόηση με τη διδάσκουσα δίνονται απαλλακτικές εργασίες.

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ) [42530]

Διδάσκων: Αναπληρωτής Καθηγητής **ΚΩΣΤΑΣ ΖΑΧΑΡΟΣ**

Σκοπός: Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη της ερευνητικής προοπτικής στην προσπάθεια ανίχνευσης των δυνατοτήτων οικειοποίησης μαθηματικών εννοιών από τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας, καθώς και η ανάπτυξη διδακτικών στρατηγικών.

Περιεχόμενο: Το μάθημα θα δομηθεί στους εξής άξονες:

Πρώτα θα προσφύγουμε στα πορίσματα της ψυχολογίας της μάθησης σχετικά με τον τρόπο και τις δυνατότητες οικειοποίησης των μαθηματικών εννοιών από παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Στη συνέχεια θα επιχειρηθεί μια ανάλυση και κριτική προσέγγιση ερευνητικών εργασιών της διδακτικής των μαθηματικών

Διδακτικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις: Κατά την υλοποίηση του μαθήματος θα ακολουθηθεί η εξής μεθοδολογία:

- Διαλέξεις
- Ομάδες των φοιτητών και φοιτητριών επιλέγουν με τη καθοδήγηση του διδάσκοντα θέμα ερευνητικής εργασίας και σχεδιάζουν την ανάπτυξή της.
- Οι ομάδες των φοιτητριών και φοιτητών υλοποιούν την εργασία τους.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση θα βασιστεί στους εξής άξονες:

- Σε σχέδιο ερευνητικής εργασίας και υλοποίησή του.
- Σε μια εξέταση που θα ελέγχει το βαθμό κατανόησης και οικειοποίησης από τις φοιτήτριες και φοιτητές του αντικειμένου που πραγματευόμαστε.

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Ι (ΠΑΡ. + ΕΡΓ.) [42515]

Διδάσκων: Π.Δ. 407/80

Σκοπός: Σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει γνώσεις στους/ις φοιτητές/ιες στον τομέα της Ειδικής Εκπαίδευσης. Δίνεται έμφαση τόσο στη θεωρητική ανάλυση των σύγχρονων τάσεων με την κριτική ανασκόπηση αντιπαρατιθέμενων ερμηνειών ως προς την αξιολόγηση και την ανάπτυξη της ανθρώπινης διαφοράς, όσο και στην πρακτική κι εμπειρική σύνδεση αυτών μέσα από τη μελέτη περιπτώσεων σε σχολεία και ειδικά κέντρα. Τελικός Σκοπός του μαθήματος είναι ο κοινωνικό-γνωστικός προβληματισμός και η εμπειρική ευαισθητοποίηση προς το υπαρκτό σχολικό φαινόμενο της ετερότητας-διαφορικότητας και η κατανόηση με παρεμβατικούς/ διδακτικούς όρους της μαθησιακής παρέκκλισης (αποκλεισμό) στη σχολική τάξη.

Θεματικές Ενότητες:

- Ιστορικά σημεία και σύγχρονα προβλήματα της Ειδικής Αγωγής στην Ελλάδα- Σκέψεις και προβληματισμοί- Διδακτική διαμεσολάβηση, επίδοση και βαθμός ανεκτικότητας
- Ανάγκη για προσχολική ειδική εκπαίδευση. Έμφαση στην πρόωμη παρέμβαση.
- Έρευνα και ειδική εκπαίδευση: αισθητηριακές δυσλειτουργίες, αναπτυξιακές διαταραχές, νοητική καθυστέρηση, αυτισμός.
- Αναγνώριση- εκτίμηση και αξιολόγηση: Έμφαση στο παιδί με νοητική καθυστέρηση
- Αντιμετώπιση παιδιών με ειδικές μαθησιακές ανάγκες στο νηπιαγωγείο

Διδακτική Προσέγγιση και Μεθοδολογία: Το μάθημα γίνεται με το συνδυασμό θεωρητικών εισηγήσεων (60%) και Εργαστηριακών Ασκήσεων (40%). Μετά την κάλυψη της θεωρίας θα ακολουθήσει χωρισμός των φοιτητών/ιων σε μικρές ομάδες. Οι ομάδες αυτές θα

έχουν εβδομαδιαίες συναντήσεις σύμφωνα με το πρόγραμμα λειτουργίας του Εργαστηρίου Ειδικής Αγωγής, καθώς και συνεργασία με Ειδικά δημόσια και ιδιωτικά σχολεία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι φοιτήτριες/ες για να παρακολουθήσουν τα μαθήματα της Α. Ξηρομερίτη, καλό είναι ως προαπαιτούμενο να έχουν επιλέξει το μάθημα «Νευροφυσιολογία».

ΘΕΜΑΤΑ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)* [42435]

Διδάσκων: Π.Δ. 407/80

Σκοπός: Παρουσίαση των θεωρητικών τοποθετήσεων του Piaget και του Vygotski καθώς και των συνεχιστών τους ως προς το βασικό επιστημολογικό πρόβλημα του ρόλου της γλωσσικής ανάπτυξης στην πρόοδο της νοημοσύνης.

Περιεχόμενο: Διάφορες θεματικές ενότητες θα εξετασθούν στο μάθημα: Οικοδομισμός και αλληλεπίδραση, εγωκεντρισμός σέ επίπεδο λόγου και σκέψης, επικοινωνία και κοινωνικοποίηση. Θεωρητικές έννοιες, μεθοδολογία έρευνας και αποτελέσματα πειραματικών μελετών θα παρουσιαστούν και θα συζητηθούν, μέσα στο γενικό πλαίσιο της ψυχολογίας της ανάπτυξης.

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα γίνεται με παραδόσεις. Ενδέχεται να συζητηθούν, σε πρακτικό και θεωρητικό επίπεδο, παραδείγματα προτεινόμενα από τους συμμετέχοντες στο μάθημα.

Αξιολόγηση: Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42555]

Διδάσκουσα: ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΡΠΑΡΟΥΣΗ, μέλος Ε.Ε.ΔΙ.Π κλάδου Ι

Σκοπός: Σκοπός του μαθήματος είναι η προσέγγιση θεμάτων μουσικής διδακτικής για την προσχολική εκπαίδευση.

Περιεχόμενο: Οι θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται είναι οι εξής:

Ευρωπαϊκά προγράμματα μουσικής αγωγής και εφαρμογές τους στην ελληνική μουσική εκπαίδευση: (α) Orff – Schulwerk, (β) Kodaly concept, (γ) μέθοδος Dalcroze.

Στο πλαίσιο των εφαρμογών των προγραμμάτων που προαναφέρθηκαν πραγματοποιούνται εργαστηριακές ασκήσεις με μικρές ομάδες φοιτητών. Οι ασκήσεις αυτές στοχεύουν στην εξοικείωση των φοιτητών με τη μουσική πράξη και περιλαμβάνουν δεξιότητες μουσικής εκτέλεσης εύχρηστων για τη σχολική πράξη μουσικών οργάνων: φλογέρα, μεταλλόφωνο, μεμβρανόφωνα κρουστά.

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα θα διδαχθεί ως συνδυασμός τριών μεθόδων διδασκαλίας:

(α) διαλέξεις

(β) εργαστηριακά μαθήματα

(γ) Εκπόνηση εργασίας

Αξιολόγηση:

Η αξιολόγηση των φοιτητών θα γίνεται με δύο τρόπους:

(α) αξιολόγηση της ομαδικής εργασίας (40% του τελικού βαθμού)

(β) τελική εξέταση (60% του τελικού βαθμού).

ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ [42765]

Διδάσκων: Αναπληρωτής Καθηγητής **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ**

Σκοπός: Βασικός Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητριες/-ές την ικανότητα να αναλύουν, σχεδιάζουν και αξιολογούν εκπαιδευτικά προγράμματα που σχετίζονται με επισκέψεις σε μουσεία και πολιτιστικά ιδρύματα φυσικών επιστημών και τεχνολογίας.

Περιεχόμενο: Κατ' αρχήν, ορίζονται οι διαφορές ανάμεσα στις τυπικές και τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης στις φυσικές επιστήμες και την τεχνολογία. Στη συνέχεια, μελετώνται οι διάφορες κατηγορίες και είδη μουσείων φυσικών επιστημών και τεχνολογίας και διερευνάται ο σύγχρονος εκπαιδευτικός ρόλος τους. Τέλος, συζητείται η πολύπλευρη σχέση μουσείου και σχολείου και παρουσιάζονται οι διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους οι

εκπαιδευτικοί της προσχολικής εκπαίδευσης μπορούν να προσεγγίσουν τα μουσεία φυσικών επιστημών και τεχνολογίας (ελεύθερες και καθοδηγούμενες επισκέψεις, εκπαιδευτικά προγράμματα, χρήση μουσειοσκευών, διοργάνωση εκθέσεων, χρήση του θεάματος στις φυσικές επιστήμες).

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα θα διδαχθεί ως συνδυασμός δύο μεθόδων διδασκαλίας:

(α) διαλέξεις του διδάσκοντος,

(β) καθοδήγηση των φοιτητριών/-ών με στόχο την εκπόνηση και παρουσίαση ερευνητικής εργασίας.

Αξιολόγηση: Οι φοιτητριες/-ές θα αξιολογηθούν με βάση την εκπόνηση μιας ερευνητικής εργασίας η οποία, συνήθως, θα έχει ως στόχο να σχεδιασθεί και τεκμηριωθεί ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα μετά από επίσκεψη σε ένα πραγματικό ή εικονικό μουσείο φυσικών επιστημών και τεχνολογίας (100% του τελικού βαθμού)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42560]

Διδάσκων: Αναπληρωτής Καθηγητής **ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ**

Σκοπός: Να ευαισθητοποιηθούν οι φοιτητές στο διεπιστημονικό πεδίο της εφαρμογής των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην προσχολική και την πρώτη σχολική ηλικία μέσω της ανάπτυξης και αξιολόγησης κατάλληλων αναπτυξιακά δραστηριοτήτων σχετικών με το πρόγραμμα σπουδών που κάνουν ευρεία χρήση των υπολογιστών και του εκπαιδευτικού λογισμικού.

Περιεχόμενο: Ψυχοπαιδαγωγικές αρχές ένταξης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Προσχολική και την Πρώτη Σχολική Ηλικία.

Αναπτυξιακές, κοινωνιογνωστικές και κοινωνιοπολιτισμικές θεωρίες μάθησης και υπολογιστές.

Παιδαγωγικές δραστηριότητες για υπολογιστές (γνωριμία του παιδιού με τον υπολογιστή και τις περιφερειακές συσκευές του).

Παιδαγωγικές δραστηριότητες με υπολογιστές με έμφαση σε επιμέρους άξονες του αναλυτικού προγράμματος και σε

διαθεματικές δραστηριότητες.

Κριτική ανάλυση και αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού για προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία.

Σχεδιασμός και υλοποίηση παιδαγωγικών δραστηριοτήτων με χρήση κατάλληλου εκπαιδευτικού λογισμικού.

Ανάπτυξη σεναρίων χρήσης και φύλλων εργασίας.

Παραστάσεις των νηπίων για τους υπολογιστές.

Συνεργατικές χρήσεις των ΤΠΕ στην προσχολική εκπαίδευση.

Περιεχόμενο εργαστηρίου:

- Εγκατάσταση και παρουσίαση εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Σχεδιασμός και παρουσίαση σεναρίων χρήσης εκπαιδευτικού λογισμικού (επιλογή γνωστικού αντικείμενου, περιγραφή του πλαισίου ένταξης, περιγραφή απαιτούμενων μέσων).
- Σχεδιασμός και παρουσίαση δραστηριοτήτων με εκπαιδευτικό λογισμικό σε επιμέρους πτυχές του αναλυτικού προγράμματος.
- Παιδαγωγική αξιολόγηση των σεναρίων και των δραστηριοτήτων με εκπαιδευτικό λογισμικό με χρήση κατάλληλων ερωτηματολογίων αξιολόγησης.

Διδακτική μέθοδος:

Διαλέξεις

Εργαστηριακή διδασκαλία

Εκπόνηση εργασίας από τους φοιτητές (σε ομάδες)

Προαιρετική παρακολούθηση (εάν συντρέχουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις) σχολικών τάξεων.

Αξιολόγηση:

Αξιολόγηση φύλλων εργασίας (20%)

Αξιολόγηση ομαδικής εργασίας (40%)

Τελική εξέταση (40%).

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ* [42670]

Διδάσκων: Αναπληρωτής Καθηγητής ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

Σκοπός: Το μάθημα δίδει την ευκαιρία στις/στους φοιτήτριες/-ές να εξοικειωθούν με ορισμένα είδη, επίπεδα και τομείς εκπαιδευτικής

έρευνας και να γνωρίσουν τρόπους εκπόνησης και συγγραφής μιας τέτοιας έρευνας.

Περιεχόμενο: Η διδασκαλία βασίζεται στην οργανική σύνδεση θεωρητικών θέσεων και πρακτικών εργαλείων έρευνας. Εξετάζονται οι ιδιαιτερότητες διαφορετικών μεθοδολογιών όπως αυτών της επισκόπησης, της πειραματικής έρευνας, της μελέτης περίπτωσης και της έρευνας δράσης και μελετώνται διαφορετικές τεχνικές συλλογής, ανάλυσης και παρουσίασης ερευνητικών δεδομένων.

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα θα διδαχθεί ως συνδυασμός δύο μεθόδων διδασκαλίας: (α) διαλέξεις του διδάσκοντος, (β) συζήτηση με βάση την παρουσίαση εκ μέρους των φοιτητριών (-ών) εργασιών εκπαιδευτικής έρευνας (άρθρων, πτυχιακών εργασιών κλπ).

Αξιολόγηση: Οι φοιτήτριες/-ές θα αξιολογηθούν με βάση:

(α) την εκπόνηση μιας μικρής βιβλιογραφικής έρευνας (20% του τελικού βαθμού)

(β) την ανάλυση και παρουσίαση στο μάθημα μιας εργασίας εκπαιδευτικής έρευνας (30% του τελικού βαθμού)

(γ) την εκπόνηση και συγγραφή μικρής εκπαιδευτικής έρευνας (50% του τελικού βαθμού). Η τελευταία μορφή αξιολόγησης είναι υποχρεωτική.

ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ * [42580]

ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ [42900]

Διδάσκουσα: Λέκτορας ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΡΗΓΑ

Σκοπός: Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές που θα συμμετάσχουν στο μάθημα θα μπορούν στο τέλος του εξαμήνου:

- Να σχεδιάζουν δημιουργικά και κριτικά «ανοικτές» δραστηριότητες φυσικής αγωγής με βάση τα ιδιαίτερα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά και τις ανάγκες όλων των παιδιών, και να τις αξιολογούν μαζί τους,

- Να ενσωματώνουν δραστηριότητες φυσικής αγωγής στην καθημερινή εκπαιδευτική πράξη χρησιμοποιώντας «πολύπλευρη» και «ολιστική» προσέγγιση και
- Να συμβάλλουν στην ανάπτυξη θετικών στάσεων και εμπειριών των παιδιών σχετικά με την προαγωγή υγείας και τη δια βίου άσκηση.

Περιεχόμενο: Εξετάζονται οι εξής θεματικές ενότητες:

- Μέθοδοι εκπαίδευσης του σώματος στο ελληνικό νηπιαγωγείο (ιστορική αναδρομή)
- Λειτουργία του ανθρώπινου σώματος
- Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά των παιδιών προσχολικής ηλικίας
- Ψυχοκινητική αγωγή και εκπαίδευση
- Η φυσική αγωγή στο αναλυτικό πρόγραμμα του νηπιαγωγείου: Δημιουργικότητα και έκφραση
- Σύγχρονες διδακτικές μέθοδοι και προσεγγίσεις της φυσικής αγωγής στην προσχολική ηλικία
- Ο ρόλος του ενηλίκου
- Αθλητικές δραστηριότητες στο νηπιαγωγείο
- Συνεκπαίδευση παιδιών με διαφορετικές κινητικές δυνατότητες
- Συστηματική παρατήρηση και εκτίμηση της κινητικής εξέλιξης του παιδιού
- Πρόληψη ατυχημάτων και μυοσκελετικών προβλημάτων
- Η φυσική αγωγή στην προώθηση της υγείας και της δια βίου άσκησης
- Βασικές αρχές της αθλητικής παιδείας και του Ολυμπισμού (θετικές στάσεις και ηθικές αξίες)

Μέθοδος διδασκαλίας: Η εκπαίδευση των φοιτητριών και των φοιτητών είναι συμμετοχική και στηρίζεται στη εργασία και συζήτηση σε ομάδες, σε διαλέξεις, στη χρήση εποπτικών μέσων, στην ατομική διερεύνηση και σε πρακτικές ασκήσεις

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση των φοιτητριών και των φοιτητών επιτυγχάνεται μέσα από την τελική εξέταση.

Η αξιολόγηση του μαθήματος στηρίζεται στην αυτοαξιολόγηση του καθηγητή και στην ανατροφοδότηση των φοιτητών.

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά Μαθήματα

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ [42605]

Διδάσκουσα: Επίκουρη Καθηγήτρια ΜΑΡΙΝΤΑ ΕΡΓΑΖΑΚΗ

Σκοπός: Το μάθημα επιδιώκει να προσφέρει στους φοιτητές - μελλοντικούς παιδαγωγούς θεωρητικά εργαλεία για τη διδακτική προσέγγιση του βιολογικού κόσμου, καθώς και σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα από την περιοχή της Διδακτικής της βιολογίας σχετικά με την ανάπτυξη και ανάπτυξη των αυθόρμητων νοητικών παραστάσεων των μικρών παιδιών για τον κόσμο αυτό. Επιπλέον, επιδιώκει να λειτουργήσει ως πλαίσιο άσκησης στο σχεδιασμό αντίστοιχων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με βάση τα παραπάνω.

Περιεχόμενο: Το μάθημα περιλαμβάνει:

- Στοιχεία από την ιστορική ανάπτυξη των βιοεπιστημών και τις επιστημολογικές τους ιδιαιτερότητες σε σχέση με τις άλλες φυσικές επιστήμες, με έμφαση στις εκπαιδευτικές επιπτώσεις.
- Ψυχοπαιδαγωγικές θεωρίες αξιοποιήσιμες στη διδακτική προσέγγιση της βιολογίας στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία.
- Ερευνητικά δεδομένα αναφορικά με τις αυθόρμητες νοητικές παραστάσεις των παιδιών για βασικές βιολογικές έννοιες.
- Στοιχεία σχεδιασμού εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων βιολογίας για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.

Μέθοδος διδασκαλίας: Διαλέξεις: (α) παρουσίαση θεμάτων μελέτης με διαφάνειες & συζήτηση, (β) ατομική ή συνεργατική διερεύνηση αντίστοιχων “φύλλων εργασίας”.

Αξιολόγηση: Τελική εξέταση μαθήματος.

ΤΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ [42615]

Διδάσκων: Καθηγητής ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ

Σκοπός: Να δώσει, υπό το πρίσμα μιας συγκριτικής προσέγγισης, μια συνολική εικόνα της διαμόρφωσης του εκπαιδευτικού συστήματος από τη συγκρότηση του νεοελληνικού κράτους μέχρι σήμερα.

Περιεχόμενο:

Διερευνώνται:

1. Η σχέση τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης
2. Το ζήτημα της τυπικής εκπαίδευσης όπως τίθεται σήμερα
3. Η πνευματική κατάσταση στον ελλαδικό χώρο πριν το 1821.
4. Οι αρχές που πρυτάνευσαν στην υιοθέτηση των πρώτων εκπαιδευτικών νομοσχεδίων (1834-1837) στο ελληνικό βασίλειο.
5. Τα μεταρρυθμιστικά εγχειρήματα που ακολούθησαν μέχρι σήμερα, οι στόχοι και η έκβαση τους.
6. Το γλωσσικό ζήτημα (δημοτικισμός/καθαρεύουσα)
7. Το σχολικό δίκτυο και η δεξίωση του σχολείου από την ελληνική κοινωνία.

Μέθοδος διδασκαλίας:

- α) διαλέξεις
- β) προαιρετικές ομαδικές γραπτές εργασίες
- γ) προαιρετική παρουσίαση στο μάθημα εργασιών
- δ) Σύντομες διαλέξεις από τους φοιτητές σε συναφή θέματα επιλογής τους.

Αξιολόγηση:

Στην αξιολόγηση συνυπολογίζονται: α) η τελική εξέταση, β) η παρουσία και η παρέμβαση στο μάθημα γ) οι εργασίες (γραπτές και προφορικές) δ) οι διαλέξεις των φοιτητών.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ II (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42611]

Διδάσκουσα: Λέκτορας ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ και διδάσκων Π.Δ. 407/80

Μαθήματα Επιλογής

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ [42625]

Διδάσκουσα: Λέκτορας ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ

Σκοπός: Το μάθημα έχει στόχο να φέρει τους φοιτητές/τριες σε επαφή με την προβληματική των Αναλυτικών Προγραμμάτων, τη σχέση τους με το περιεχόμενο της εκπαίδευσης, τη διδασκαλία & το θεσμό του σχολείου και να αναδείξει λειτουργικά μοντέλα ανάπτυξης & αξιολόγησης Αναλυτικών Προγραμμάτων με έμφαση στην ιδιαιτερότητα της προσχολικής εκπαίδευσης.

Περιεχόμενο:

- Μορφές, διακρίσεις και κύρια μοντέλα σχεδιασμού των Αναλυτικών Προγραμμάτων (Α.Π.)
- Το παραδοσιακό μοντέλο στόχων (Tyler, Bloom)
- Μοντέλο διαδικασίας
- Μοντέλο έρευνας
- Από το επίσημο Α.Π. στο ημερήσιο και το κρυφό Α.Π.
- Η αξιολόγηση και αναμόρφωση των Α.Π.
- Δομικά στοιχεία του Α.Π. (σκοποί & στόχοι, περιεχόμενο, μέθοδοι διδασκαλίας)
- Το ελληνικό Α.Π. προσχολικής εκπαίδευσης (αναγκαιότητα, τύποι οργάνωσης).

Μέθοδος διδασκαλίας: Διαλέξεις και προαιρετικές παρουσιάσεις από τους φοιτητές/τριες στη διάρκεια των μαθημάτων.

Αξιολόγηση: Τελικές γραπτές εξετάσεις

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ II (ΠΑΡ. + ΕΡΓ.) [42627]

Διδάσκων: Επίκουρος Καθηγητής ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ

Σκοπός: Σκοπός του μαθήματος είναι η διερεύνηση της ανάδυσης του γραμματισμού στα πλαίσια των σχεδίων εργασίας.

Περιεχόμενο: Το μάθημα θα δομηθεί στους εξής άξονες:

- Σχέδια εργασίας
- Θεματικές και διαθεματικές προσεγγίσεις
- Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ως συντονιστή

- Η καλλιέργεια του προφορικού και του γραπτού λόγου στα σχέδια εργασίας
- Αξιολόγηση

Διδακτικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις:

- Διαλέξεις
- Σχεδιασμός σχεδίων εργασίας από ομάδες φοιτητριών/ών με έμφαση στη γλωσσική ανάπτυξη.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση θα βασιστεί:

- Στο σχέδιο εργασίας
- Εξέταση που θα ελέγχει το βαθμό κατανόησης και οικειοποίησης από τις /τους φοιτήτριες/ές του αντικείμενου.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)*[42629]

Διδάσκων: Αναπλ. Καθηγητής **ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ**

Σκοπός: να αποκτήσουν οι φοιτητές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στη διδακτική αξιοποίηση της Πληροφορικής και των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στη διδακτική πράξη με έμφαση στην προσχολική και την πρώτη σχολική εκπαίδευση.

Περιεχόμενο: Μάθηση της πληροφορικής ή μάθηση μέσω της πληροφορικής. Οι ΤΠΕ αυτόνομο γνωστικό αντικείμενο - οι τεχνολογίες μέσο γνώσης, έρευνας και μάθησης στα γνωστικά αντικείμενα. Οι ΤΠΕ στοιχείο της γενικής κουλτούρας - ένα κοινωνικό φαινόμενο.

Βασικές έννοιες Διδακτικής της Πληροφορικής:

- Διδακτικό Συμβόλαιο στην τάξη της Πληροφορικής και στην τάξη που χρησιμοποιεί εφαρμογές της Πληροφορικής,
- Διδακτικός Μετασχηματισμός βασικών εννοιών Πληροφορικής,
- Ιδέες και Αναπαραστάσεις για την Πληροφορική και τους υπολογιστές,
- Διαδικασίες μάθησης και διδασκαλία της Πληροφορικής.

- Διδακτική προσέγγιση της διδασκαλίας λογισμικού γενικής χρήσης με έμφαση σε λογισμικό ζωγραφικής και επεξεργασίας κειμένου.
- Αξιολόγηση της τρέχουσας πολιτικής και πρακτικής στο χώρο των υπολογιστών στην προσχολική αγωγή και τη γενική παιδεία.
- Αναλυτικά προγράμματα προσχολικής και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και υπολογιστές.

Βασικές έννοιες μιας γλώσσας προγραμματισμού:

- Επανάληψη και αναδρομικότητα
- Δομές ελέγχου (παραδείγματα και σχολιασμός στη γλώσσα LOGO).
- Διδακτική προσέγγιση της LOGO.

Ειδικά θέματα διδακτικής Πληροφορικής:

- Προγραμματισμός και ψυχολογία
- Η δραστηριότητα του προγραμματισμού ως αναπτυξιακή δραστηριότητα.
- Απαραίτητες δεξιότητες για τη μάθηση προγραμματισμού: ανάπτυξη αλγοριθμικής σκέψης - επίλυση προβλημάτων σε προγραμματιστικό περιβάλλον.

Διδακτική μέθοδος:

Διαλέξεις

Εργαστηριακή διδασκαλία

Εκπόνηση εργασίας από τους φοιτητές (σε ομάδες)

Προαιρετική παρακολούθηση (εάν συντρέχουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις) σχολικών τάξεων.

Αξιολόγηση:

Αξιολόγηση ομαδικής εργασίας (40%)

Τελική εξέταση (60%).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ Ι (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)* [42525]

Διδάσκων: Π.Δ. 407/80

Σκοπός: Για τον εκπαιδευτικό/ εμπνευστή η εκφραστική του σώματος θα μπορούσε να θεωρηθεί προσόν και προϋπόθεση της επαγγελματικής του απόδοσης.

Με βάση τις αρχές των θεατρικών τεχνών για την αναγνώριση και εξερεύνηση των δυνατοτήτων που δίνει το σώμα αλλά και εκείνες

της επικοινωνίας, όπως η ενθάρρυνση της μη λεκτικής έκφρασης και η ανακάλυψη και μελέτη των τρόπων σκέψης και έκφρασης των άλλων, θα μελετήσουμε την σωματική συμπεριφορά σε ομάδα η σε διαπροσωπικές σχέσεις.

Περιεχόμενο:

A. Ενεργοποίηση του φυσικού σώματος: Αντίληψη του σώματος, των διαστάσεων, του βάρους, της κίνησης του. Κίνηση και μετακίνηση. Αμφιπλευρικότητα. Κατευθύνσεις και επίπεδα.

B. Σώμα και αισθήσεις: Το σώμα αγωγός αισθητηριακών μηνυμάτων. Αισθητηριακή αντίληψη. Σχέσεις ερεθίσματος ανταπόκρισης.

Γ. Το σώμα ενεργειακός αγωγός: Ενέργεια που διοχετεύεται και ενέργεια εγκλωβισμένη. Αναπνοή και ομαλή ροή της ενέργειας.

Δ. Επικοινωνιακό σώμα: Έκφραση και χειρονομία. Μη λεκτική επικοινωνία και γλώσσα.

Ε. Το σώμα τέχνης (έργο και δημιουργός). Ποια είναι η τέχνη της κίνησης και η δημιουργία του καλλιτέχνη: χορευτή, ηθοποιού, μίμου κ. α.

Μέθοδος Διδασκαλίας:

1. Διαλέξεις

2. Εργαστήρια

3. Ομαδικές εργασίες με σκοπό την συνεργασία και την εμπάθунση στον καλλιτεχνικό και παιδαγωγικό τομέα που προσφέρει η θεατρική πρακτική

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση γίνεται συνεκτιμώντας μία γραπτή εργασία πάνω στον προβληματισμό του μαθήματος(40%),μία προφορική παρουσίαση ως τελική εξέταση(40%),την ενεργό συμμετοχή στα εργαστήρια (20%)

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ [42685]

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ) [42635]

Διδάσκων: Καθηγητής **ΚΩΣΤΑΣ ΡΑΒΑΝΗΣ**

Σκοπός: Εμβάθυνση στις θεωρητικές και ερευνητικές προϋποθέσεις των διδακτικών στρατηγικών για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων από την περιοχή της Φυσικής για το Νηπιαγωγείο.

Περιεχόμενο: Οι θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται στο μάθημα αυτό είναι οι εξής: Η ανάπτυξη δραστηριοτήτων από το πεδίο της Φυσικής στο πλαίσιο της επιστημολογικής και ψυχολογικής έρευνας. Η δημιουργία εργαλείων για τη μελέτη των βιωματικών νοητικών παραστάσεων των παιδιών. Η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού με βάση τις νοητικές παραστάσεις των παιδιών. Χρήση και αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού υλικού.

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα πραγματοποιείται με την επεξεργασία μιας σειράς βασικών κειμένων τα οποία παρουσιάζονται από τις/τους φοιτήτριες/ές και το διδάσκοντα. Ακολούθως σχεδιάζονται ατομικές ερευνητικές και διδακτικές δραστηριότητες οι οποίες πραγματοποιούνται στα νηπιαγωγεία, συγκροτούνται με μορφή εργασίας και παρουσιάζονται.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση των φοιτητριών/τών πραγματοποιείται με βάση την αξιολόγηση των εργασιών και την τελική εξέταση.

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΙΙ: ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)* [42640]

Διδάσκων: Π.Δ. 407/80

Σκοπός: Ο σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους/ις φοιτητές/ιες σε ειδικά θέματα της μαθησιακής διαδικασίας, τα οποία βασίζονται στις υπάρχουσες προτιμήσεις και διαφορές των παιδιών κατά τη διαδικασία της διδακτικής και γνωσιακής επεξεργασίας μέσα στην σχολική τάξη. Να προσφέρει πληροφορίες από τις τελευταίες έρευνες κι εμπειρίες πάνω στις μαθησιακές αυτές διαφορές και δυσκολίες. Να δώσει επίσης την ευκαιρία στο/η φοιτητή/ια να αποκτήσει εμπειρίες από τη σύγκριση των θεωρητικών δεδομένων με περιπτώσεις παιδιών και την επαφή του/της με τη σχολική πραγματικότητα.

Θεματικές Ενότητες:

- Ορισμοί- Υποθέσεις και Θεωρίες για τις Μαθησιακές Διαφορές και Δυσκολίες (Μ-Δ)
- Διαφορές στη λειτουργία του εγκεφάλου: Νευροψυχολογική προσέγγιση
- Διαφορές στις μαθησιακές προτιμήσεις και η διδακτική προσέγγιση του/ης δασκάλου/ας
- Αξιολόγηση- Μέσα τεχνικής καταγραφής και εκτίμησης του τι και πώς μαθαίνουν τα παιδιά
- Παράδειγμα αναλυτικού προγράμματος συνεκπαίδευσης: παιδιά με μαθησιακές ειδικές διαφορές ως προς τη γλώσσα (δυσλεξία), την αριθμητική, τη χωρική αντίληψη
- Μεταγνώση και το διαμεσολαβητικό μοντέλο Brown- Feuerstein
- Έρευνα δράσης σε δύο δημόσια σχολεία σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς:
  - ✓ Παρατήρηση παιδιού, εστιασμένη σε συγκεκριμένο μαθησιακό πεδίο
  - ✓ Εξατομικευμένη φροντιστηριακή στήριξη
- Οικοδόμηση συνεργασίας με τους γονείς, τους εκπαιδευτικούς και το κοινωνικό περιβάλλον του παιδιού. Βήματα συνεργασίας, μοντέλο Bromwich.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΙΙ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42330]

Διδάσκων: Αναπληρωτής Καθηγητής ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

Σκοπός: Το μάθημα δίδει την ευκαιρία στις/στους φοιτήτριες/-ές να εξοικειωθούν με αντικείμενα, γεγονότα, φαινόμενα, έννοιες, μεθόδους καθώς και το πολιτισμικό περιεχόμενο των φυσικών επιστημών.

Περιεχόμενο: Δομείται στη βάση ευρέων και, ενίοτε, δια-κλαδικών θεματικών εννοιών οι οποίες παρουσιάζουν κοινωνικό ενδιαφέρον, συσχετίζονται με απλές βασικές έννοιες και μεθοδολογικές δεξιότητες των φυσικών επιστημών και οι περισσότερες από αυτές μπορούν, με κατάλληλες διαδικασίες, να μετασχηματισθούν σε

αντικείμενα διδασκαλίας στο επίπεδο της προσχολικής ηλικίας. Οι ευρείες θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται στο μάθημα αυτό είναι οι εξής:

- (α) Ήχος και φως: ενέργεια και πληροφορία,
- (β) Μαγνητική και ηλεκτρική ενέργεια και
- (γ) Η ενέργεια στο σπίτι και στην κοινωνία.

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα θα διδαχθεί ως συνδυασμός τριών μεθόδων διδασκαλίας: (α) διαλέξεις του διδάσκοντος, (β) εργαστηριακή διδασκαλία όπου οι φοιτητές θα εργάζονται αυτόνομα εκτελώντας εργαστηριακές ασκήσεις και (γ) καθοδήγηση των φοιτητριών/-ών με στόχο την εκπόνηση εκ μέρους των μικρής ερευνητικής εργασίας.

Αξιολόγηση: Οι φοιτήτριες/-ές θα αξιολογηθούν με βάση:

- (α) τα φύλλα εργασίας που θα συμπληρώνουν κατά τη διάρκεια των εργαστηριακών ασκήσεων (30% του τελικού βαθμού)
- (β) την εκπόνηση μικρής ερευνητικής εργασίας με βάση προκαθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης (40% του τελικού βαθμού)
- (γ) την τελική γραπτή εξέταση (30% του τελικού βαθμού).

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΙΙ [42636]

Διδάσκουσα: Επίκουρη Καθηγήτρια ΜΑΡΙΑ ΠΟΥΛΟΥ

Σκοπός: Μελέτη των θεωριών μάθησης και των εφαρμογών τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Περιεχόμενο: Μελετώνται οι καθιερωμένες θεωρίες μάθησης (συμπεριφοριστικές, γνωστικές, κοινωνικογνωστικές), οι διδακτικές τους συνεπαγωγές και η κριτική εφαρμογή τους στη διδασκαλία παιδιών κυρίως της προσχολικής ηλικίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην Κοινωνική και Συναισθηματική Μάθηση και στη διδασκαλία κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων μέσα από τη μελέτη αντίστοιχων εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Διδακτικές προσεγγίσεις: Διαλέξεις και εργασίες

Αξιολόγηση: Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις και υποχρεωτικές εργασίες

ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ [42637]

Διδάσκων: Επίκουρος Καθηγητής **ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ**

Περιεχόμενο: Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση αποτελεί ένα διαρκώς και περισσότερο αναπτυσσόμενο τομέα εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και στην Ελλάδα με την πρόσφατη ίδρυση και λειτουργία οργανισμών εκπαίδευσης από απόσταση, όπως για παράδειγμα το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Στο μάθημα εξετάζονται οι ιδιαιτερότητες της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, οι βασικές μέθοδοι για την ανάπτυξη και υλοποίηση προγραμμάτων σπουδών εξ αποστάσεως, η σημασία και οι τεχνικές ανάπτυξης του εκπαιδευτικού υλικού, η υποστήριξη των εκπαιδευομένων, καθώς επίσης και ο ρόλος του εκπαιδευτικού σε διαδικασίες εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Μέθοδος διδασκαλίας: Διαλέξεις του διδάσκοντος, ασκήσεις και εφαρμογές, εκπόνηση ομαδικών εργασιών από τους/τις φοιτητές/τριες/

Αξιολόγηση: Ο τελικός βαθμός προκύπτει είτε από τη γραπτή εξέταση (100% του τελικού βαθμού) είτε από τον βαθμό των εργασιών που εκπονούνται κατά τη διάρκεια του μαθήματος (50% του τελικού βαθμού) και του βαθμού της γραπτής εξέτασης (50% του τελικού βαθμού).

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ [42650]

Διδάσκουσα: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, **MARIANNA KONDYLI**

Σκοπός: Εισαγωγή στις θεωρητικές και ερευνητικές συνεισφορές της κοινωνιογλωσσολογίας. Εκτίθεται η προβληματική των τρόπων σύνδεσης της γλώσσας με την κοινωνία, το νόημα και τη γνώση.

Περιεχόμενο: Οι ενότητες του μαθήματος περιλαμβάνουν την εξέταση των εξής θεμάτων:

Προϋποθέσεις των κυριάρχων γλωσσολογικών ρευμάτων.

Γλωσσική ετερογένεια.

Διαστάσεις της γλωσσικής ποικιλότητας (γεωγραφική, κοινωνική, περιστάσεις επικοινωνίας).

Συσχέτιση γλωσσικών και κοινωνικών δεδομένων.

Κοινωνιογλωσσική ανισότητα και εκπαιδευτικές συνέπειες.

Μέθοδος διδασκαλίας: Διαλέξεις της διδάσκουσας.

Αξιολόγηση: Τελική εξέταση για την αξιολόγηση της *κριτικής ικανότητας* σε θέματα που αφορούν το χειρισμό των εννοιολογικών εργαλείων σε κοινωνιογλωσσικά παραδείγματα.

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΙ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42665]

Διδάσκουσα: **ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΡΠΑΡΟΥΣΗ**, μέλος Ε.Ε.ΔΙ.Π κλάδου Ι

Σκοπός: Σκοπός του μαθήματος είναι η προσέγγιση θεμάτων μουσικής διδακτικής για την προσχολική εκπαίδευση, η ανάπτυξη των απαραίτητων μουσικών δεξιοτήτων για την επαγγελματική σταδιοδρομία των φοιτητών, καθώς και η ευρύτερη μουσική τους καλλιέργεια.

Περιεχόμενο: Το μάθημα αποτελεί συνέχεια του μαθήματος «Μουσικές Δραστηριότητες για το Νηπιαγωγείο Ι». Τα θέματα και οι δεξιότητες που θα αναπτυχθούν είναι οι εξής:

Σχεδιασμός μουσικών δραστηριοτήτων για την προσχολική εκπαίδευση.

Στο πλαίσιο των εφαρμογών του προγράμματος μουσικής αγωγής «Orff – Schulwerk» πραγματοποιούνται εργαστηριακές ασκήσεις με μικρές ομάδες φοιτητών. Οι ασκήσεις αυτές στοχεύουν στην εξοικείωση των φοιτητών με τη μουσική πράξη και περιλαμβάνουν δεξιότητες μουσικής εκτέλεσης εύχρηστων για τη σχολική πράξη μουσικών οργάνων: φλογέρα, μεταλλόφωνο, μεμβρανόφωνα κρουστά.

Μέθοδος διδασκαλίας:

Το μάθημα θα διδαχθεί ως συνδυασμός τριών μεθόδων διδασκαλίας:

(α) διαλέξεις

(β) εργαστηριακά μαθήματα

(γ) Εκπόνηση εργασίας

Αξιολόγηση:

Η αξιολόγηση των φοιτητών θα γίνεται με δύο τρόπους:

- (α) αξιολόγηση της ομαδικής εργασίας (40% του τελικού βαθμού)
- (β) τελική εξέταση (60% του τελικού βαθμού)

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΟ ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ [42925]

Διδάσκουσα: Επίκουρη Καθηγήτρια **ΜΑΡΙΑ ΠΟΥΛΟΥ**

Σκοπός: Η μελέτη συχνών συναισθηματικών και συμπεριφορικών δυσκολιών μαθητών του κανονικού σχολείου και του τρόπου αντιμετώπισής τους από τους εκπαιδευτικούς, σύμφωνα με τις σύγχρονες ερευνητικές προσεγγίσεις. Μελέτη των αιτιολογικών παραγόντων των συναισθηματικών και συμπεριφορικών δυσκολιών των μαθητών προσχολικής και σχολικής ηλικίας, κριτική θεώρηση των στρατηγικών αντιμετώπισής τους στα πλαίσια του σχολείου, μελέτη και σχολιασμός περιπτώσεων μαθητών με δυσκολίες.

Περιεχόμενο: Περιγραφή, ταξινόμηση, ερμηνευτικές προσεγγίσεις των δυσκολιών. Επιθετικότητα/Θυματοποίηση.

Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής με ή χωρίς Υπερκινητικότητα.

Ντροπαλότητα/κοινωνική απόσυρση/καταθλιπτική διάθεση.

Δυσκολίες στις σχέσεις με συνομηλίκους. Δυσκολίες επίδοσης.

Χαρισματικοί μαθητές. Μοντέλα συνεργασίας σχολικών και εξωσχολικών φορέων για την αντιμετώπιση των δυσκολιών των μαθητών

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα διδάσκεται με διαλέξεις και εργασίες/ασκήσεις.

Αξιολόγηση: Γραπτή εξέταση

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ [42930]

Διδάσκουσα: Λέκτορας **ΡΕΝΙΑ ΓΑΣΠΑΡΑΤΟΥ**

Στόχος: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα συζητήσουν ορισμένα βασικά γνωσιολογικά προβλήματα σχετικά με το τι μπορούμε να γνωρίσουμε, ποια τα όρια της ανθρώπινης γνώσης και ποιες οι πηγές της, ποια κριτήρια πρέπει να πληρούνται για να μιλήσουμε για γνώση, πως θα πρέπει να δικαιολογούμε τις πεποιθήσεις μας κ.λπ.

Επιπροσθέτως θα προβληματιστούν για τη σχέση της γνώσης με την κοινωνική πραγματικότητα. Θα διερευνηθεί πώς επηρεάζονται οι πεποιθήσεις μας από την κοινωνία, τις επιστήμες, τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και κυρίως από την τυπική και άτυπη εκπαίδευση.

Περιεχόμενο: Το μάθημα δομείται σε δύο κύκλους ή μέρη:

Μέρος Α: Ο παραδοσιακός ορισμός της γνώσης και τα προβλήματά του: ποιες οι βασικές πηγές των πεποιθήσεών μας (εμπειρισμός, ρασιοναλισμός), ποιες οι βασικές μέθοδοι δικαιολόγησης (θεμελιοκρατία, συνεκτικισμός, αξιοπιστοκρατία), ποιες οι βασικές θεωρίες αλήθειας.

Μέρος Β: Γνώση και κοινωνία. Επιστήμη, εκπαίδευση, δημοκρατία και γνώση.

Μέθοδος διδασκαλίας: Διαλέξεις: (α) παρουσίαση θεμάτων μελέτης και (β) ατομική ή συνεργατική διερεύνηση αντίστοιχων ζητημάτων.

Αξιολόγηση: Τελική εξέταση μαθήματος.

Δ' ΕΤΟΣ - Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ **Μαθήματα Υποχρεωτικά**

ΘΕΣΜΟΙ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ [42705]

Διδάσκων: Καθηγητής **ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ**

Σκοπός: Η ιστορική διαμόρφωση του θεσμού της προσχολικής αγωγής στην Ευρώπη και ειδικότερα στην Ελλάδα. Η ιστορία του θεσμού είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις αντιλήψεις για το παιδί και την παιδική ηλικία.

Περιεχόμενο: Το μάθημα αρθρώνεται γύρω από τις παρακάτω πέντε θεματικές ενότητες.

1. “Ανακάλυψη” της Παιδικής ηλικίας και επιπτώσεις της στην αγωγή του παιδιού.
2. Απαρχές του νηπιαγωγείου στις Ευρωπαϊκές χώρες

3. Διαμόρφωση και θεσμική κατοχύρωση του νηπιαγωγείου στην Ελλάδα
4. Το νηπιαγωγείο σήμερα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης
5. Νηπιαγωγείο, κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανισότητες
Μέθοδος διδασκαλίας:
  - α) διαλέξεις
  - β) προαιρετικές ομαδικές γραπτές εργασίες
  - γ) προαιρετική παρουσίαση στο μάθημα εργασιών
  - δ) Σύντομες διαλέξεις από τους φοιτητές σε συναφή θέματα επιλογής τους.**Αξιολόγηση:** Στην αξιολόγηση συνυπολογίζονται: α) η τελική εξέταση, β) η παρουσία και η παρέμβαση στο μάθημα γ) οι εργασίες (γραπτές και προφορικές) δ) οι διαλέξεις των φοιτητών.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΙΙΙ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42711]

Διδάσκουσα: Λέκτορας **ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ** και διδάσκων Π.Δ. 407/80

Μαθήματα Επιλογής

ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ* [42725]

Διδάσκουσα: Καθηγήτρια **ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΖΟΓΚΖΑ**

Σκοπός: Το μάθημα αυτό έχει στόχο να δώσει στους μελλοντικούς παιδαγωγούς τα απαραίτητα στοιχεία προκειμένου να ασκήσουν Αγωγή Υγείας στα παιδιά, αλλά σε ορισμένα θέματα (όπως αλκοόλ, ναρκωτικά, διατροφή, οικογενειακός προγραμματισμός), είναι Αγωγή Υγείας και για τους ίδιους.

Περιεχόμενο: Το μάθημα περιλαμβάνει θέματα που αφορούν στην ενημέρωση για θέματα υγείας και πρόληψη ασθενειών, αλλά και θέματα που αφορούν στη μεθοδολογία της Αγωγής Υγείας: Εισαγωγή στην Αγωγή και Προαγωγή της Υγείας, Ορισμοί της υγείας, Παράγοντες που επιδρούν στην υγεία των ατόμων (Κληρονομικότητα, Περιβάλλον ζωής και εργασίας, Τρόπος ζωής και συμπεριφοράς σε σχέση με την υγεία), Διατροφή και πρόληψη

καρδιαγγειακών ασθενειών, διατροφή και πρόληψη καρκίνου, Περιβάλλον και επίδρασή του πάνω στην υγεία: κάπνισμα, διατροφικές συνήθειες, μόλυβδος, αμίαντος, ακτινοβολίες, Μεθοδολογία Αγωγής Υγείας: μοντέλα αλλαγής και υιοθέτησης συμπεριφορών και στάσεων προς ένα υγιεινό τρόπο διαβίωσης, εκπαιδευτική μεθοδολογία και τεχνικές, Προγράμματα Αγωγής Υγείας για θέματα διατροφής και καθημερινής υγιεινής, σεξουαλική αγωγή, αγωγή καταναλωτή

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα πραγματοποιείται σε συνθήκες που ευνοούν την «ενεργή συμμετοχή» των φοιτητών και τη συνεργασία μεταξύ τους

(α) Εισαγωγικές διαλέξεις

(β) Βιωματική διδασκαλία με εργασία σε ομάδες των φοιτητών /τριών

(γ) Προαιρετικές ομαδικές εργασίες σε θέματα Αγωγής Υγείας – ανάπτυξη και εφαρμογή δραστηριοτήτων

Αξιολόγηση:

(α) αξιολόγηση των εργασιών των φοιτητών (30% - 50% του τελικού βαθμού)

(β) τελική εξέταση (50% - 70% του τελικού βαθμού).

ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ [42825]

Διδάσκουσα: Αναπλ. Καθηγήτρια **ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΟΥΡΙΚΗ**

Σκοπός: Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να θέσει τους όρους και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες διεξάγεται η συζήτηση για την αισθητική και τη φιλοσοφία της τέχνης ώστε να βοηθηθούν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να κατανοήσουν την αναγκαιότητα της μελέτης και έρευνας της αισθητικής τόσο ως αυτόνομου ακαδημαϊκού αντικειμένου όσο και ως θεμελίου συγκρότησης αλλά και αιτιολόγησης των επιλογών της αισθητικής αγωγής.

Περιεχόμενο: Εισαγωγή σε παραδοσιακές και νεότερες αισθητικές θεωρίες προκειμένου να παρασχεθεί το θεωρητικό πλαίσιο εντός του οποίου έχουν τεθεί και διερευνηθεί ζητήματα σχετικά με την τέχνη, το αισθητικό φαινόμενο και την αισθητική εμπειρία.

Συζήτηση σύγχρονων αισθητικών θεωριών, οι οποίες θέτουν ζητήματα σχετικά με την αναδιατύπωση των όρων προσέγγισης της τέχνης, του έργου τέχνης και της αισθητικής στάσης.

Μέθοδος διδασκαλίας: Συνδυασμός δύο μεθόδων διδασκαλίας:

(α) διαλέξεις της διδάσκουσας

(β) μελέτη – ανάλυση κειμένων σχετικά με την αισθητική, τη φιλοσοφία και τη θεωρία της τέχνης.

(β) **Αξιολόγηση:** συγγραφή σύντομου δοκιμίου κατά τη διάρκεια της τελικής γραπτής εξέτασης με στόχο την αξιολόγηση της κριτικής ικανότητας των φοιτητών/τριών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ II* (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)

[42630]

Σκοπός: Δίνοντας προτεραιότητα στην ανάπτυξη της εκφραστικής ικανότητας μέσα από τον αυτοσχεδιασμό και την γλωσσική άσκηση θα προσεγγίσουμε τις σύγχρονες τάσεις των εφαρμογών της θεατρικής τέχνης στην εκπαίδευση (θεατρικό παιχνίδι, δραματοποίηση) .Θα διερευνηθούν οι βασικές αρχές της ψυχοτεχνικής και του διαλόγου στο θέατρο, η δομή του θεατρικού έργου και η συγγραφή θεατρικού κειμένου. Η ιδιαίτερη έμφαση **στο λαϊκό παραμύθι** ως βάση της μυθοπλασίας θα συντελέσει στην εξοικείωση των φοιτητών τόσο με την αφήγηση όσο και με την παραδοσιακή μυθοπλασία

Περιεχόμενο:

-**Έκφραση και λόγος:**αφήγηση, περιγραφή, ακρίβεια και βελτίωση της έκφρασης, επιχειρηματολογία- εμβάθυνση νοημάτων, διάλογος, συζήτηση, δημιουργία έντεχνων μορφών προφορικού λόγου.

-**Ομαδικό παιχνίδι, δραστηριότητες στο νηπιαγωγείο:** κατανόηση και προβληματισμός πάνω στην συνεργασία, την κοινωνική συμμετοχή, την αυτονομία, την ελευθερία.

-**Καλλιτεχνική έκφραση και προσδιορισμός της διδακτικής μεθόδου μέσω της δημιουργίας και της τέχνης:**

Κατασκευή σκηνικών αντικειμένων, μάσκα, μακέτας σκηνικού.

Βασικές αρχές φωτισμού και ενδυματολογικών προτάσεων.

Σύγχρονες τάσεις στη σκηνοθεσία έργου με παιδιά, πολυθέαμα-μουσικοχορευτικό είδος .

Μέθοδος Διδασκαλίας:

1.Διαλέξεις

2.Εργαστήρια

3.Ομαδικές εργασίες με σκοπό την συνεργασία και την εμβάθυνση στον καλλιτεχνικό και παιδαγωγικό τομέα που προσφέρει η θεατρική πρακτική

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση γίνεται συνεκτιμώντας μία γραπτή εργασία πάνω στον προβληματισμό του μαθήματος(40%),μία ομαδική παρουσίαση ως τελική εξέταση(40%),την ενεργό συμμετοχή στα εργαστήρια (20%)

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ [42685]

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ [42740]

Διδάσκων: Καθηγητής **ΚΩΣΤΑΣ ΡΑΒΑΝΗΣ**

Σκοπός: Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητριών με τις δραστηριότητες των φυσικών επιστημών σε πραγματικές συνθήκες τάξης (in vivo) και τη μεθοδολογία τους: Σχεδιασμός, ανάπτυξη, πραγματοποίηση, αξιολόγηση.

Περιεχόμενο: Στο μάθημα προσεγγίζεται το πλαίσιο ανάπτυξης δραστηριοτήτων από τις Φυσικές Επιστήμες για το Νηπιαγωγείο (γνωστική ανάπτυξη, Διδακτική των Φυσικών Επιστημών, το επίσημο Αναλυτικό Πρόγραμμα, εκλαϊκευμένη βιβλιογραφία Φυσικών Επιστημών για την προσχολική ηλικία). Γίνεται κριτική ανάλυση των στοιχείων ανάπτυξης αυτού του τύπου των δραστηριοτήτων (στόχοι, υλικά, στήριξη, φυσικές έννοιες, αξιολόγηση) μέσα από διαφορετικά μοντέλα ανάπτυξης δραστηριοτήτων. Με βάση τα προηγούμενα οι φοιτήτριες αναπτύσσουν δραστηριότητες με συνεχή συνεργασία με τον διδάσκοντα, τις δοκιμάζουν σε νηπιαγωγεία και τις παρουσιάζουν

στο τέλος παρουσία των υπολοίπων φοιτητριών όπου γίνεται εκτεταμένη συζήτηση και σχολιασμός.

Μέθοδος διδασκαλίας: Συνδυασμός διαλέξεων και υποχρεωτικών εργασιών

Αξιολόγηση: Κυρίως από τις εργασίες με την επικουρική συμβολή της τελικής εξέτασης.

ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ) [42745]

Διδάσκων: Καθηγητής **ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ**

Σκοπός: Να ασκηθούν όσοι παρακολούθησαν το σεμιναριακό αυτό μάθημα στην επιτυχή εφαρμογή των στοιχείων της ανθρωπολογικής μεθόδου.

Περιεχόμενα: Παρουσιάζεται η εθνογραφική μέθοδος έρευνας που χαρακτηρίζει κυρίως την ανθρωπολογία –αν και στοιχεία της χρησιμοποιούνται και από άλλες κοινωνικές επιστήμες. Άσκηση στην ανθρωπολογική συνέντευξη (και γενικότερα στην συνέντευξη όπως έχει διαμορφωθεί από τις ποιοτικές έρευνες). Άσκηση στην παρατήρηση και τέλος άσκηση στην ανάλυση και ταξινόμηση των στοιχείων που συλλέγει κανείς κάνοντας επιτόπιο έρευνα.

Θα υπάρχει ένα συγκεκριμένο θέμα έρευνας που θα απασχολήσει όλη την τάξη, και στην έρευνα του οποίου θα συμβάλει ο καθένας με εργασία που προσωπικά διεκπεραιώνει.

Τρόπος Διδασκαλίας: Διδασκαλία, συνδυασμένη με ασκήσεις που πρέπει να κάνουν οι φοιτητές/τριες και που σχολιάζονται μέσα στην τάξη κατά την διάρκεια του εξαμήνου.

Αξιολόγηση: Παράδοση «φακέλου» με τις εργασίες που έκαναν οι φοιτητές/τριες καθ' όλη την διάρκεια του εξαμήνου. Οι εργασίες/ασκήσεις αυτές θα συζητούνται κατά την διάρκεια του εξαμήνου μέσα στην τάξη και θα προτείνονται βελτιώσεις, ώστε στο τελικό «φάκελο» να παρουσιάζεται όλη η εξέλιξη/ μάθηση του ασκουμένου. Συνεπώς η παρακολούθηση στο μάθημα είναι αναγκαία. Αξιολογείται η συνολική προσπάθεια του φοιτητή αλλά και η πρόοδος που έχει κάνει.

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ [42835]

Διδάσκουσα: Καθηγήτρια **ΑΜΑΛΙΑ ΥΦΑΝΤΗ**

Σκοπός του μαθήματος: Το μάθημα αυτό στοχεύει στην εξέταση επιλεγμένων θεμάτων εκπαιδευτικής πολιτικής μέσα από μια κριτική κυρίως προσέγγιση, ώστε οι φοιτητές να αναπτύξουν δεξιότητες για να είναι σε θέση να αναλύουν σύνθετα εκπαιδευτικά ζητήματα. Επιδιώκεται επίσης και ενθαρρύνεται η αξιοποίηση της εμπειρίας τους που προκύπτει από τις σπουδές τους, με στόχο την ανακάλυψη ερευνητικών ενδιαφερόντων στη συγκεκριμένη γνωστική περιοχή.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Οι βασικοί θεματικοί άξονες του μαθήματος είναι οι εξής:

-Σύντομη εννοιολογική προσέγγιση στην εκπαιδευτική πολιτική (αναφορά στο κράτος, την εξουσία, την κοινωνία, την οικονομία, την εκπαίδευση και την έννοια της εκπαιδευτικής πολιτικής. Συστηματική εξέταση αυτών των θεμάτων γίνεται στο μάθημα «*Αρχές Εκπαιδευτικής Πολιτικής*», Δ' Εξάμηνο).

-Η πολιτική του αναλυτικού προγράμματος (Α/βάθμιας και Β/βάθμιας εκπαίδευσης). Αναφορά γίνεται στη διαδικασία σχεδιασμού (στόχοι, περιεχόμενο, μέθοδοι, αποτελέσματα-αξιολόγηση), ανάπτυξης και αξιολόγησης του αναλυτικού προγράμματος.

-Η σχολική κουλτούρα και ο ρόλος της στη λειτουργία του σχολείου και στην ανάπτυξη ενός περιβάλλοντος μάθησης.

-Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και εκπαιδευτική αλλαγή. Θεωρητικές προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Το πρόβλημα της έννοιας των εκπαιδευτικών αλλαγών, το περιεχόμενο και η εξέλιξη μιας εκπαιδευτικής αλλαγής, οι περιοχές της σχετικής έρευνας.

-Παγκοσμιοποίηση και εκπαίδευση. Εννοιολογικές προσεγγίσεις στο φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης, αναλύσεις και διερεύνηση των επιρροών της παγκοσμιοποίησης στην εκπαιδευτική πολιτική και στις εκπαιδευτικές πρακτικές μέσα από τρία επίπεδα: το πολιτικό, το οικονομικό, το πολιτισμικό.

-Εκπαιδευτικές πολιτικές για ένα σύγχρονο σχολείο: Το παράδειγμα του ολοήμερου σχολείου (νηπιαγωγείου και δημοτικού) στην Ελλάδα.

Διδακτική Μέθοδος: Διαλέξεις με τη χρήση power point. Εκπόνηση προαιρετικών εργασιών (ομαδικών ή ατομικών) από τους φοιτητές.

Αξιολόγηση: Τελική γραπτή εξέταση (οι εργασίες μπορεί να συνεκτιμηθούν).

Γλώσσα: Ελληνική.

Η ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)* [42915]

Διδάσκων: Λέκτορας, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Περιεχόμενο:

- Σχέση Λογοτεχνίας και Προσχολικής Εκπαίδευσης-Γενικές αρχές.
- Η θέση της Λογοτεχνίας στο Αναλυτικό (και στο Ωρολόγιο) Πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου.
- Η συμβολή των νηπιαγωγών στη διάδοση της Λογοτεχνίας για Παιδιά και ο ρόλος τους κατά την επαφή των νηπίων με τα λογοτεχνικά βιβλία.
- Τα λογοτεχνικά κείμενα στο Νηπιαγωγείο: Εικονογραφημένα Βιβλία, Παραμύθι-Μύθοι, Παραμυθικές-Μικρές Ιστορίες, Ποίηση, Θέατρο.
- Διαθεματικές προσεγγίσεις-Λογοτεχνικές δραστηριότητες (σε σχέση με: Γλώσσα, Μαθηματικά, Φυσικές Επιστήμες, Τεχνολογία, Βιβλία Γνώσεων, Διαπολιτισμική Αγωγή).

ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ [42935]

Διδάσκουσα: Λέκτορας ΡΕΝΙΑ ΓΑΣΠΑΡΑΤΟΥ

Στόχος: Οι φοιτήτριες και φοιτητές θα κληθούν να συζητήσουν κάποιο ή κάποια από φιλοσοφικά ζητήματα που απασχολούν τους φιλοσόφους του 20 ου αιώνα.

Περιεχόμενο: Ενδεικτικά θα συζητηθούν ορισμένα από τα ζητήματα:

- Τα συναισθήματα: πως τα πάθη επηρεάζουν τη μάθηση, τη γνώση, τη συμπεριφορά, την πράξη μας.

- Το πρόβλημα της σχέσης νου- σώματος.

- Το πρόβλημα της προσωπικής ταυτότητας.

- Σύγχρονα προβλήματα της φιλοσοφίας της εκπαίδευσης.

Μέθοδος διδασκαλίας: Διαλέξεις: (α) παρουσίαση θεμάτων μελέτης και (β) ατομική ή συνεργατική διερεύνηση αντίστοιχων ζητημάτων.

Αξιολόγηση: Τελική εργασία.

ΘΕΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ* [42750]

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)* [42755]

Διδάσκουσα: Καθηγήτρια ΑΜΑΛΙΑ ΥΦΑΝΤΗ

Σκοπός μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη τόσο των εκπαιδευτικών παραδόσεων όσο και των σύγχρονων εκπαιδευτικών διαδικασιών μέσα από μια συγκριτική προοπτική, σε μια προσπάθεια να φανεί η χρησιμότητα της συγκριτικής σπουδής της εκπαίδευσης στην εξέταση πολύπλοκων ζητημάτων εκπαιδευτικής πολιτικής στις σύγχρονες και αναπτυσσόμενες κοινωνίες.

Περιεχόμενο μαθήματος: Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται επιλεγμένα θέματα από το χώρο της Συγκριτικής και Διεθνούς Εκπαίδευσης. Έμφαση δίδεται στα παρακάτω:

-Η έννοια και η σημασία της σύγκρισης. Διεθνείς εκπαιδευτικές συγκρίσεις.

-Το συγκριτικό ενδιαφέρον για την εκπαίδευση. Παραδείγματα από την Ελλάδα και από άλλες αναπτυσσόμενες χώρες.

-Διερεύνηση των κυριότερων εκπαιδευτικών τάσεων και παραδόσεων στο πολιτισμικό τους πλαίσιο και συγκριτική εξέταση αυτών. Απόψεις και θέσεις για το άτομο, την κοινωνία και τη σχολική γνώση, με αναφορά σε συγκεκριμένα εκπαιδευτικά συστήματα, μέσα από μια συγκριτική και ιστορική εξέταση.

-Ζητήματα εκπαιδευτικού δανεισμού και ο ρόλος της συγκριτικής μεθόδου στην ερευνητική προσέγγισή τους.

-Μελέτη της λειτουργίας επιλεγμένων εκπαιδευτικών συστημάτων (κυρίως χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης), με αναφορά σε συγκεκριμένες εκπαιδευτικές πρακτικές.

-Οι επιρροές των παγκόσμιων οργανισμών στο εκπαιδευτικό γίνεσθαι.

Διδακτική Μέθοδος: Στα πλαίσια αυτού του μαθήματος, μελετώνται και αναλύονται δημοσιευμένα άρθρα σε γνωστά επιστημονικά περιοδικά.

Το μάθημα θα διδαχθεί ως εξής:

A) Διαλέξεις από την υπεύθυνη του μαθήματος.

B) Οργάνωση των φοιτητών σε μικρές ομάδες και υποκίνηση αυτών για ενεργό συμμετοχή στη διεξαγωγή του μαθήματος, ακολουθώντας τη μέθοδο «problem based learning», σύμφωνα με την οποία το υπό πραγμάτευση θέμα θα αποτελεί ένα ζήτημα προς διερεύνηση με την συμβολή όλων των εμπλεκομένων.

Στα πλαίσια του μαθήματος, θα χρησιμοποιηθεί κατάλληλο διδακτικό υλικό, όπως overhead projector, έντυπο υλικό, ηλεκτρονικός υπολογιστής, κλπ.

Γ) Εκπόνηση εργασιών (ομαδικών ή ατομικών) εκ μέρους των φοιτητών με τη συνεργασία και την καθοδήγηση της υπεύθυνης του μαθήματος.

Αξιολόγηση:

A) Αξιολόγηση εργασιών (40% επί του συνολικού βαθμού).

B) Τελική εξέταση του μαθήματος (60% επί του συνολικού βαθμού). Σε περιπτώσεις εκπόνησης συστηματικών ερευνητικών εργασιών, θα υπάρχει η δυνατότητα απαλλαγής του φοιτητή από την τελική εξέταση.

Εκτός από την αξιολόγηση των φοιτητών, θα ενθαρρύνεται και η αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές με την χρήση ανώνυμων ερωτηματολογίων, με στόχο την ανατροφοδότηση και τη συνεχή προσπάθεια βελτίωσης του μαθήματος.

ΚΕΙΜΕΝΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ [42890]

Διδάσκων: Επίκουρος Καθηγητής **ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ**

Σκοπός: Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάδειξη της χρήσης της γλώσσας σε σχέση με το επικοινωνιακό πλαίσιο που πραγματώνεται.

Περιεχόμενο: Το μάθημα θα δομηθεί στους εξής άξονες:

- Επικοινωνιακή προσέγγιση

- Διαφορές γραπτού και προφορικού λόγου

- Οργάνωση των κειμένων

- Η γλωσσική διδασκαλία σε αλλόγλωσσους μαθητές

Διδακτική μέθοδος: Διαλέξεις.

Αξιολόγηση: Τελική εξέταση που θα ελέγχει το βαθμό κατανόησης και οικειοποίησης του αντικειμένου από τις /τους φοιτήτριες/ές.

Κατά περίπτωση, ατομικές εργασίες ανάλυσης κειμένων.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ* [42660]

Διδάσκων: Επίκουρος Καθηγητής **ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΟΥΣΤΟΥΡΑΚΗΣ**

Σκοπός: Το μάθημα εστιάζεται στην προσέγγιση και ανάλυση του κοινωνικού χαρακτήρα της επιλογής και της οργάνωσης της σχολικής γνώσης και της διαμόρφωσης των διαφόρων μορφών παιδαγωγικών πρακτικών για τη διαχείριση της συγκεκριμένης γνώσης στο πλαίσιο του σχολείου από τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές.

Περιεχόμενο: Οι θεματικές ενότητες που θα αναπτυχθούν είναι: 1) Αξιοποίηση των μακροκοινωνιολογικών και των ερμηνευτικών κοινωνιολογικών προσεγγίσεων για την ανάλυση και ερμηνεία της εκπαιδευτικής πραγματικότητας. 2) Θεωρίες πολιτισμικής αναπαραγωγής και συμβολή τους στην προσέγγιση της σχολικής γνώσης και των παιδαγωγικών πρακτικών. 3) Η “Νέα Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης”, και 4) Το θεωρητικό πλαίσιο του Basil Bernstein για τη σχολική γνώση και τις παιδαγωγικές πρακτικές και πιο συγκεκριμένα: α) Το βασικό εννοιολογικό πλαίσιο του Bernstein, β) Η διαδικασία αναπαλαίωσης και συγκρότησης των παιδαγωγικών υποκειμένων, της σχολικής γνώσης και των παιδαγωγικών πρακτικών, και γ) η δόμηση του παιδαγωγικού λόγου και η συγκρότηση της εκπαιδευτικής πραγματικότητας. Στο μάθημα αξιοποιούνται μελέτες

που έχουν πραγματοποιηθεί με βάση το θεωρητικό πλαίσιο του Bernstein και οι οποίες εστιάζονται σε διάφορες βαθμίδες της εκπαίδευσης, αναφέρονται σε διάφορα σχολικά αντικείμενα και διερευνούν τις παιδαγωγικές πρακτικές και τη σχολική γνώση (αναλυτικά προγράμματα - σχολικά εγχειρίδια - διδακτικό/παιδαγωγικό υλικό).

Μέθοδος Διδασκαλίας:

α) Διαλέξεις του διδάσκοντα.

β) Υποχρεωτικές Εργαστηριακές Ασκήσεις κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, μέσα από την προσέγγιση και συζήτηση συγκεκριμένων περιπτώσεων σχολικής γνώσης και παιδαγωγικών πρακτικών.

γ) Υποχρεωτική μελέτη και παρουσίαση από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες άρθρων, που άπτονται της θεματολογίας του μαθήματος. Πρόκειται για την προσέγγιση είτε ενός θεωρητικού αποσπάσματος από το έργο κάποιου κοινωνιολόγου της εκπαίδευσης ή για την προσέγγιση ερευνητικής εργασίας, που αναφέρεται στη σχολική γνώση και τις παιδαγωγικές πρακτικές. Και,

δ) Εκπόνηση και παρουσίαση μεγαλύτερου εύρους εργασιών σε θέματα που θα ορίσει ο διδάσκων.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών πραγματοποιείται με τρεις τρόπους:

α) Με την υποχρεωτική εκπόνηση και παρουσίαση μιας εργασίας βιβλιογραφικού χαρακτήρα (25% του τελικού βαθμού),

β) με την αξιολόγηση της ποιότητας των υποχρεωτικών Εργαστηριακών Ασκήσεων - Δραστηριοτήτων που θα πραγματοποιήσουν οι φοιτητές/φοιτήτριες που θα συμμετάσχουν στο μάθημα (15% του τελικού βαθμού), και

γ) με την επίδοση των φοιτητών στις τελικές εξετάσεις (60% του τελικού βαθμού). Ωστόσο **διευκρινίζεται** ότι στην περίπτωση της εθελοντικής πραγματοποίησης από τους φοιτητές/φοιτήτριες μιας συστηματικής εργασίας παρακολούθησης, καταγραφής και ανάλυσης των εκπαιδευτικών πρακτικών, που πραγματοποιούνται σε τάξεις νηπιαγωγείων, θα υπάρχει η δυνατότητα απαλλαγής του φοιτητή από την τελική εξέταση.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ [42790]

Διδάσκων: Επίκουρος Καθηγητής **ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ**

Περιεχόμενο: Στα προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων, ένα σύστημα αλληλοεξαρτώμενων παραγόντων και συντελεστών (όπως για παράδειγμα: οι εκπαιδευτές, οι εκπαιδευόμενοι, ο χώρος, ο χρόνος, τα εποπτικά μέσα, το αναλυτικό περιεχόμενο) συμβάλλουν στην έναρξη, την εξέλιξη και την ολοκλήρωση των προγραμμάτων. Στο μάθημα εξετάζονται αυτοί οι παράγοντες και συντελεστές, καθώς επίσης και οι τυπολογίες και τα μοντέλα σχεδιασμού και αξιολόγησης προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων.

Μέθοδος διδασκαλίας: Διαλέξεις του διδάσκοντος, ασκήσεις και εφαρμογές, εκπόνηση ομαδικών εργασιών από τους/τις φοιτητές/τριες/

Αξιολόγηση: Ο τελικός βαθμός προκύπτει είτε από τη γραπτή εξέταση (100% του τελικού βαθμού) είτε από τον βαθμό των εργασιών που εκπονούνται κατά τη διάρκεια του μαθήματος (50% του τελικού βαθμού) και του βαθμού της γραπτής εξέτασης (50% του τελικού βαθμού).

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ [42767]

Διδάσκων: Επίκουρος Καθηγητής **ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ**

Σκοπός: Η ανάδυση του γραμματισμού συνδέεται άμεσα με τον αποκαλούμενο οικογενειακό γραμματισμό και το μάθημα αποσκοπεί στην ανάδειξη παραμέτρων που σχετίζονται με το πώς το πρωτογενές περιβάλλον χρησιμοποιεί συγκεκριμένους τρόπους για να ωθήσει τα παιδιά προς την κατάκτηση του γραμματισμού. Πρόκειται για μια επιστημονική περιοχή με ιδιαίτερο ερευνητικό ενδιαφέρον τα πορίσματα του οποίου μπορούν να συνεισφέρουν σημαντικά στις διδακτικές πρακτικές που καλείται να αξιοποιήσει το νηπιαγωγείο.

Περιεχόμενο: Το μάθημα εστιάζει:

-στη διερεύνηση των ποικίλων πρακτικών οικογενειακού γραμματισμού, και
-φωτίζει το πώς αυτές μπορούν να ενισχύσουν ή να δυσχεράνουν την ανάδυση του γραμματισμού.

Διδακτικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις: Διαλέξεις

Αξιολόγηση: Εξέταση που θα ελέγχει το βαθμό κατανόησης και οικειοποίησης από τις /τους φοιτήτριες/ές του αντικειμένου

ΟΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ [42770]

Διδάσκων: Αναπλ. Καθηγητής **ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ**

Σκοπός: να ευαισθητοποιήσει τους φοιτητές στο διεπιστημονικό πεδίο που άπτεται της ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στη διδακτική και στη μαθησιακή διαδικασία, να τους εισαγάγει στις βασικές έννοιες και να τους βοηθήσει να εμβαθύνουν στα θεωρητικά και στα μεθοδολογικά ζητήματα που προκύπτουν από τη χρήση των ΤΠΕ σε όλο το εύρος της εκπαιδευτικής πράξης.

Περιεχόμενο: Διεπιστημονική προσέγγιση που τοποθετείται στο σημείο σύγκλισης διαφόρων επιστημών και τεχνολογιών (επιστήμες της εκπαίδευσης, διδακτική, γνωστικές επιστήμες, πληροφορική, τεχνολογία λογισμικού, τεχνητή νοημοσύνη, κλπ.).

Θεωρίες μάθησης και εφαρμογές των ΤΠΕ στην εκπαίδευση:

- Συμπεριφοριστικές θεωρίες και εφαρμογές τους (Προγραμματισμένη Διδασκαλία, Διδακτικές μηχανές και Διδασκαλία με τη Βοήθεια Υπολογιστή).
- Οικοδομιστικές προσεγγίσεις (Piaget, Papert) και εφαρμογές τους (γλώσσα προγραμματισμού LOGO, Μικρόκοσμοι και ανοικτά περιβάλλοντα μάθησης).
- Θεωρίας Επεξεργασίας των Πληροφοριών και εφαρμογές τους (Τεχνητή Νοημοσύνη - Έμπειρα Διδακτικά συστήματα).
- Κοινωνιογνωστικές Θεωρίες και εφαρμογές τους (Ανοικτά περιβάλλοντα μάθησης, Υπερμέσα, πολυμέσα - εικονική πραγματικότητα).

- Κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες και εφαρμογές τους (συνεργατικά περιβάλλοντα μάθησης με υπολογιστή).

Υπολογιστικά περιβάλλοντα διδασκαλίας και μάθησης: συστήματα διδασκαλίας, συστήματα έκφρασης και διερεύνησης, συστήματα καθοδηγούμενης μάθησης.

Μελέτη των μεγάλων κατηγοριών εκπαιδευτικών εφαρμογών με υπολογιστές και συσχετίσή τους με τη διδακτική και τη μαθησιακή διαδικασία, όπως συστήματα εξάσκησης και πρακτικής, εφαρμογές προσομοιώσεων και μοντελοποίησης, εφαρμογές υπερμέσων και εικονικής πραγματικότητας, εκπαιδευτικά παιχνίδια, εργαστήρια βασισμένα σε υπολογιστή και συστήματα ρομποτικής.

Συστήματα συμβολικής έκφρασης, οικοδόμησης και επικοινωνίας (επεξεργασία κειμένου, εικόνας, βάσεις δεδομένων, λογιστικά φύλλα, κλπ.) και εφαρμογή τους στο αναλυτικό πρόγραμμα.

Διδακτική Μέθοδος:

Διαλέξεις

Εργαστηριακή διδασκαλία

Εκπόνηση εργασίας από τους φοιτητές (σε ομάδες)

Προαιρετική παρακολούθηση (εάν συντρέχουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις) σχολικών τάξεων.

Αξιολόγηση:

Αξιολόγηση ομαδικής εργασίας (40%)

Τελική εξέταση (60%).

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθηματικά Υποχρεωτικά

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ [42810]

Διδάσκουσα: Καθηγήτρια **ΑΜΑΛΙΑ ΥΦΑΝΤΗ**

Σκοπός του μαθήματος: Το μάθημα αποσκοπεί στο να αποκτήσουν ο φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις γύρω από εκπαιδευτικά θέματα στη συγκριτική τους προσέγγιση και να κατανοήσουν τις εξελίξεις που

συμβαίνουν στα εκπαιδευτικά συστήματα αλλά και τις σχέσεις που αναπτύσσονται στην εκπαίδευση αξιοποιώντας τη συγκριτική μέθοδο.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Οι βασικές θεματικές ενότητες του μαθήματος συνοψίζονται στα ακόλουθα: Η έννοια και η δύναμη της σύγκρισης. Το συγκριτικό ενδιαφέρον στην εκπαίδευση. Θεωρητικές προσεγγίσεις στη Συγκριτική Παιδαγωγική. Επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα. Εκπαιδευτικές παραδόσεις σε σύγκριση και η σπουδή επιλεγμένων εκπαιδευτικών συστημάτων σε σχέση με τις παραδόσεις. Απόψεις και θέσεις για το άτομο, την κοινωνία και τη σχολική γνώση, με αναφορά σε συγκεκριμένα εκπαιδευτικά συστήματα, μέσα από μια συγκριτική και ιστορική προοπτική. Σύγχρονες τάσεις σε εκπαιδευτικά συστήματα διαφόρων χωρών και αναφορά σε επιλεγμένες σχολικές πρακτικές.

Μέθοδος Διδασκαλίας. Διαλέξεις με την χρήση του power point. Προαιρετική εκπόνηση εργασιών από τους φοιτητές και προφορική παρουσίαση αυτών.

Αξιολόγηση: Τελικές γραπτές εξετάσεις και αξιολόγηση των εργασιών (μπορεί να συνεκτιμηθούν).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ IV (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.) [42811]

Διδάσκοντες: Λέκτορας **ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ** και διδάσκων Π.Δ. 407/80

Μαθήματα Επιλογής

***ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ** [42730]**

Διδάσκουσα: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια **ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΟΥΡΙΚΗ**

Σκοπός: Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να θέσει τους όρους και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες διεξάγεται η συζήτηση για το περιεχόμενο και τον τρόπο διδασκαλίας της αισθητικής αγωγής, αλλά και να βοηθήσει τους φοιτητές να κατανοήσουν τη σύνδεση των διαφόρων πεδίων μελέτης και έρευνας της Αισθητικής Αγωγής: Αισθητική θεωρία, Ιστορία της Τέχνης, Διδακτική των διαφόρων μορφών τέχνης.

Περιεχόμενο: Φιλοσοφία της Αισθητικής Αγωγής.

Εξέταση διαφόρων τύπων επιχειρημάτων και θεωριών που χρησιμοποιούνται προκειμένου τόσο να υποστηρίξουν την αναγκαιότητα της διδασκαλίας της όσο και να καθορίσουν το περιεχόμενο των προγραμμάτων αισθητικής αγωγής.

Διερεύνηση των στόχων που θέτει και των κατευθύνσεων που κατά καιρούς ακολουθεί η διδασκαλία της αισθητικής αγωγής.

Παρουσίαση νέων προγραμμάτων και προτάσεις διαμόρφωσης πλαισίων διδασκαλίας της αισθητικής αγωγής.

Μέθοδος διδασκαλίας: Συνδυασμός δύο μεθόδων διδασκαλίας:

(α) διαλέξεις της διδάσκουσας

(β) εκπόνηση και παρουσίαση εργασιών από τους φοιτητές, με στόχο να θέσουν τις θεωρητικές προϋποθέσεις διαμόρφωσης προγραμμάτων αισθητικής αγωγής,

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση γίνεται με δύο τρόπους:

(α) αξιολόγηση των εργασιών με βάση προκαθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης (50% του τελικού βαθμού)

(β) τελική εξέταση με θέματα αξιολόγησης της κριτικής ικανότητας των φοιτητών (50% του τελικού βαθμού)

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ [42827]

Διδάσκων: Επίκουρος Καθηγητής **ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ**

Σκοπός: Εμβάθυνση στις εκπαιδευτικές πρακτικές που συνδέονται με την προώθηση της δια βίου μάθησης, με έμφαση στις συμμετοχικές εκπαιδευτικές μεθόδους και τεχνικές.

Περιεχόμενο: Στο μάθημα αυτό εξετάζονται και αναλύονται εκπαιδευτικές πρακτικές που συνδέονται με την προώθηση της δια βίου μάθησης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις συμμετοχικές εκπαιδευτικές μεθόδους και τεχνικές, εκείνες δηλαδή τις μεθόδους και τεχνικές που προωθούν την ενεργητική εμπλοκή των εκπαιδευομένων, και αναπτύσσουν την κριτική τους ικανότητα.

Μέθοδος διδασκαλίας: Διαλέξεις του διδάσκοντος, ασκήσεις και εφαρμογές, εκπόνηση ομαδικών εργασιών από τους/τις φοιτητές/τριες/

Αξιολόγηση: Ο τελικός βαθμός προκύπτει είτε από τη γραπτή εξέταση (100% του τελικού βαθμού) είτε από τον βαθμό των εργασιών που εκπονούνται κατά τη διάρκεια του μαθήματος (50% του τελικού βαθμού) και του βαθμού της γραπτής εξέτασης (50% του τελικού βαθμού).

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ [42685]

ΘΕΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ [42840]

Διδάσκων: Καθηγητής ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ

Σκοπός: Η επισκόπηση των σημαντικότερων σταθμών της ευρωπαϊκής ιστορίας.

Περιεχόμενο: Το μάθημα αρθρώνεται σε πέντε θεματικές ενότητες:

1. Η διαδικασία σχηματισμού εθνικών καρτών
2. Η εξέλιξη του πολιτισμού (εξέλιξη ηθών, κοινοβουλευτισμός)
3. Επαναστάσεις
4. Ακμή και έκπτωση των μεγάλων ευρωπαϊκών δυνάμεων
5. Ευρωπαϊκή ενοποίηση

Μέθοδος διδασκαλίας:

- α) διαλέξεις
- β) προαιρετικές ομαδικές γραπτές εργασίες
- γ) προαιρετική παρουσίαση στο μάθημα εργασιών
- δ) Σύντομες διαλέξεις από τους φοιτητές σε συναφή θέματα επιλογής τους.

Αξιολόγηση: Στην αξιολόγηση συνυπολογίζονται:

- α) η τελική εξέταση,
- β) η παρουσία και η παρέμβαση στο μάθημα
- γ) οι εργασίες (γραπτές και προφορικές)
- δ) οι διαλέξεις των φοιτητών.

ΘΕΩΡΙΕΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ) [42850]

Διδάσκουσα: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΟΝΔΥΛΗ

Σκοπός: Συζήτηση γύρω από τις βασικότερες υποθέσεις για την ανάπτυξη της γλώσσας και του λόγου κατά τη νηπιακή και την παιδική ηλικία. Ειδικότερα συζητούνται «αντίπαλες» θεωρίες και επιχειρείται η σύνθεσή τους, μέσα από την ολικότερη προσέγγιση στα μεθοδολογικά ζητήματα.

Περιεχόμενο: Ιστορικές διαμάχες σχετικά με το «έμφυτο-επίκτητο», «περιβάλλον-νους» κτλ. Θεωρίες για τη γλωσσική ανάπτυξη και την οντογένεση της γλώσσας (Chomsky, Vygotsky, Halliday): επιστημολογικές και μεθοδολογικές προϋποθέσεις. Οι όροι κατάκτησης/μάθησης της γραμματικής, της φωνολογίας, της σημασιολογίας, της επικοινωνίας. Η ανάπτυξη γλωσσικών και επικοινωνιακών ικανοτήτων και η επίδραση των πολιτισμικών παραγόντων.

Μέθοδος διδασκαλίας: Ο σεμιναριακός χαρακτήρας του μαθήματος στηρίζεται σε εισηγήσεις της διδάσκουσας και παρουσιάσεις από τις/τους φοιτητριες/φοιτητές.

Αξιολόγηση: Συμμετοχή και παρουσίαση στις συναντήσεις (40%) Τελική αξιολόγηση συνθετικής εργασίας σύμφωνα με την προτεινόμενη βιβλιογραφία (60%).

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ [42870]

Διδάσκουσα: Λέκτορας ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ

Σκοπός: Το μάθημα έχει στόχο την εισαγωγή των φοιτητών/τριών σε βασικές πτυχές κλασικών παιδαγωγικών αντιλήψεων για την Προσχολική Εκπαίδευση. Μέσα από τη μελέτη ορισμένων από τα πιο γνωστά συστήματα της προσχολικής αγωγής θα εξετάσουμε μεταξύ άλλων τις αντιλήψεις για τα χαρακτηριστικά της παιδικής σκέψης, την ενεργητικότητα του παιδιού, το σεβασμό στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντά του και τη διδακτική αξιοποίηση του παιχνιδιού. Η επαφή με το έργο των κλασικών παιδαγωγών μας αποκαλύπτει ότι πολλά από αυτά που θεωρούμε σήμερα «δεδομένα»

για την παιδαγωγική πράξη είναι αποτελέσματα προσπαθειών εφαρμογής και αναπροσαρμογής αυτών των βασικών θέσεων.

Περιεχόμενο:

- Η προσέγγιση του Froebel και οι «νηπιακοί κήποι»
- Η μέθοδος Montessori για την προσχολική εκπαίδευση
- Το παιδαγωγικό πλαίσιο του Decroly και το σχολείο Ermitage
- Οι παιδαγωγικές αρχές του Claparède και το «Σπίτι των μικρών»
- Η παιδαγωγική σκέψη του Dewey και η έμφαση στην εμπειρία.

Μέθοδος διδασκαλίας: Εισαγωγικές διαλέξεις από τη διδάσκουσα και επεξεργασία μιας σειράς βασικών κειμένων και άρθρων τα οποία παρουσιάζονται από τις/τους φοιτήτριες/ές. Εκπόνηση εργασιών με βάση τα κείμενα και τις συζητήσεις στη διάρκεια των μαθημάτων και παράδοση τελικής εργασίας.

Αξιολόγηση: Αξιολόγηση των εργασιών των φοιτητών/τριων.

ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ*
[42876]

Διδάσκουσα: Καθηγήτρια **ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΖΟΓΚΖΑ**

Σημείωση: Το συγκεκριμένο μάθημα διδάσκεται σε δυο εκδοχές ανάλογα με το αν απευθύνεται σε φοιτητές/τριες της Σχολής Θετικών Επιστημών ή σε φοιτητές/τριες του Τμήματός μας.

Στην πρώτη περίπτωση:

Σκοπός: Η παρουσίαση των θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων στη Διδακτική Επιστημών της Ζωής με έμφαση σε θέματα που καλύπτονται στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Περιεχόμενο:

1. Η ιστορία των βιολογικών επιστημών
2. Οι Βιολογικές Επιστήμες: χαρακτηριστικά, οργάνωση, μεθοδολογία (Οι έννοιες, οι γενικεύσεις, οι θεωρίες στις επιστήμες της ζωής)
3. Ο διδακτικός μετασχηματισμός στις βιολογικές επιστήμες: από τις επιστημονικές έννοιες στη διδασκόμενη γνώση
4. Οι θεωρίες της μάθησης και τα μοντέλα διδασκαλίας βιολογικών θεμάτων

5. Μάθηση και διδασκαλία της βιολογίας στο πλαίσιο της Πιαζετικής αντίληψης: Η θεωρία της ουσιαστικής μάθησης και η εννοιολογική χαρτογράφηση, Δηλωτική και διαδικαστική γνώση και κύκλοι μάθησης και διδασκαλίας, Η σημασία του εργαστηρίου στη διδασκαλία θεμάτων Βιολογίας, Διδάσκοντας βιολογία με στόχο την ανάπτυξη της ικανότητας συλλογισμού και της κριτικής σκέψης: διδακτικές μεθοδολογίες και παραδείγματα,

6. Μάθηση και διδασκαλία της βιολογίας στο πλαίσιο του Εποικοδομισμού: Η εποικοδομητική προσέγγιση στο σχεδιασμό αναλυτικού προγράμματος, τη διδασκαλία και τη μάθηση, Οι ιδέες των μαθητών για έννοιες βιολογίας, Μάθηση και διδασκαλία για την Θρέψη των φυτών και τη Φωτοσύνθεση στο πλαίσιο του εποικοδομισμού, Η συστημική σκέψη στη διδασκαλία θεμάτων βιολογίας: βιολογία κυττάρου, Μάθηση και διδασκαλία της Γενετικής, Η διδασκαλία της θεωρίας της εξέλιξης: Νοητικές παραστάσεις μαθητών και προτάσεις διδασκαλίας.

7. Η νέα Βιολογία: Ανθρώπινο γονιδίωμα και γονιδιακή θεραπεία, Γενετική τροποποίηση – Κοινωνικά και ηθικά ζητήματα - Προτάσεις για διδασκαλία: (α) οι νέες έννοιες – πηγές – υλικά διδασκαλίας, (β) η διερεύνηση απόψεων και στάσεων, (γ) τεχνικές της συζήτησης – διαμάχης, του παιχνιδιού ρόλων, μελέτη επιχειρηματολογίας.

Μέθοδος διδασκαλίας:

- (α) Εισαγωγικές διαλέξεις
- (β) Προαιρετικές εργασίες

Αξιολόγηση:

- (α) Αξιολόγηση των εργασιών των φοιτητών (30% του τελικού βαθμού)
- (β) Τελική εξέταση (70% του τελικού βαθμού).

Στη δεύτερη περίπτωση:

Σκοπός: Η εμπάθνηση σε θέματα Διδακτικής εννοιών Βιολογίας για τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας με στόχο το σχεδιασμό μαθησιακών περιβαλλόντων εκ μέρους των φοιτητών στο πλαίσιο του εποικοδομισμού.

Περιεχόμενο: Σχεδιασμός μαθησιακών περιβαλλόντων στο πλαίσιο του εποικοδομισμού για διάφορα θέματα με βάση ερευνητικά ευρήματα για τις σχετικές αντιλήψεις των παιδιών προσχολικής ηλικίας. Παρουσιάζονται αρχικά ερευνητικά ευρήματα για τις ιδέες των παιδιών προσχολικής ηλικίας σχετικά με θέματα βιολογίας. Στη συνέχεια, οι φοιτητές/τριες καθοδηγούνται στην κατασκευή ερωτηματολογίων για την ανίχνευση των νοητικών παραστάσεων των μαθητών, τις οποίες συλλέγουν μέσω ατομικών συνεντεύξεων σε συνεργαζόμενα με την «Πρακτική άσκηση» νηπιαγωγεία. Ακολουθεί η ανάλυση και κατηγοριοποίηση των νοητικών παραστάσεων των νηπίων, η εννοιολογική ανάλυση του προς διδασκαλία θέματος και η σύγκριση των βασικών επιστημονικών εννοιών με τις νοητικές παραστάσεις των παιδιών έτσι ώστε να οδηγηθούμε στον ορισμό των μαθησιακών-διδακτικών στόχων. Στη συνέχεια με βάση τους μαθησιακούς-διδακτικούς στόχους σχεδιάζονται από τις ομάδες των φοιτητών αντίστοιχα μαθησιακά περιβάλλοντα, γίνεται εφαρμογή των μαθησιακών περιβαλλόντων στην τάξη και αξιολόγηση της επιτυχίας τους από τη σύγκριση των πριν και μετά τη διδακτική παρέμβαση νοητικών παραστάσεων των μαθητών. Ενδεικτικά θέματα είναι:

- Οι ιδέες των παιδιών προσχολικής ηλικίας για τα σκουπίδια, την αποικοδόμηση φυσικών και τεχνητών υλικών και την ανακύκλωση και ανάπτυξη σχετικού μαθησιακού περιβάλλοντος,
- Οι ιδέες των παιδιών για τα είδη των τροφών και την υγεία, ανάπτυξη σχετικού μαθησιακού περιβάλλοντος,
- Οι ιδέες των παιδιών προσχολικής ηλικίας για την ανάπτυξη φυτών και ζώων και ανάπτυξη σχετικού μαθησιακού περιβάλλοντος,
- Οι ιδέες των παιδιών προσχολικής ηλικίας για τις τροφικές σχέσεις των οργανισμών σε μια απλή τροφική αλυσίδα, ανάπτυξη σχετικού μαθησιακού περιβάλλοντος,

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα πραγματοποιείται σε συνθήκες που ευνοούν την «ενεργή συμμετοχή» των φοιτητών και τη συνεργασία μεταξύ τους με βάση «φύλλα εργασίας». Η

παρακολούθηση είναι υποχρεωτική και καταλήγει οπωσδήποτε στην εκπόνηση εργασίας. Χρησιμοποιούνται:

- (α) Εισαγωγικές διαλέξεις
- (β) Βιωματική διδασκαλία με εργασία σε ομάδες των φοιτητών /τριών με βάση «φύλλα εργασίας»
- (γ) Ομαδικές εργασίες

Αξιολόγηση: Αξιολόγηση των εργασιών των φοιτητών (100% του τελικού βαθμού)

ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ [42877]

Διδάσκων: Καθηγητής **ΚΩΣΤΑΣ ΡΑΒΑΝΗΣ**

Σκοπός: Στο μάθημα πραγματοποιείται συστηματική επεξεργασία βασικών εννοιών της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών και επιχειρείται η εφαρμογή τους σε ζητήματα της εκπαιδευτικής πραγματικότητας όλων των σχολικών βαθμίδων.

Περιεχόμενο: Οι ευρείες θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται στο μάθημα αυτό είναι οι εξής: Η Διδακτική στα πλαίσια της παραδοσιακής Παιδαγωγικής. Η συγκρότηση της σύγχρονης Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών. Οι κοινωνικές και πολιτισμικές διαστάσεις της διδασκαλίας των Φυσικών Επιστημών. Εμβάθυνση στις θεμελιώδεις έννοιες της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών. Εφαρμογές και παραδείγματα.

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα πραγματοποιείται με παραδόσεις. Επίσης κατά τη διάρκεια των μαθημάτων πραγματοποιούνται ειδικές ομαδικές εργασίες.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση των φοιτητριών/τών πραγματοποιείται με βάση την τελική εξέταση.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ [42880]

Διδάσκων: Λέκτορας **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΕΛΙΟΣ**

Σκοπός: να ευαισθητοποιήσει τους φοιτητές στο διεπιστημονικό πεδίο που άπτεται της υπολογιστικής υποστήριξης της μαθησιακής

διαδικασίας, να τους εισαγάγει στις βασικές έννοιες και να αναλύσει τα θέματα που αφορούν στη διαδικασία σχεδιασμού, υλοποίησης, τεκμηρίωσης και αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού.

Περιεχόμενο: Η ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού εδράζεται σε μια συγκροτημένη διεπιστημονική προσέγγιση που τοποθετείται στο σημείο σύγκλισης διαφόρων επιστημών και τεχνολογιών (επιστήμες της εκπαίδευσης, διδακτική, γνωστικές επιστήμες, πληροφορική, τεχνολογία λογισμικού και πολυμέσων, τεχνητή νοημοσύνη, κλπ.).

Έμφαση στη σχεδίαση λογισμικού που στηρίζεται σε συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς, μαθησιακούς και διδακτικούς στόχους, προτεραιότητες και απαιτήσεις μαθητών και εκπαιδευτικών.

Παιδαγωγική και τεχνολογική αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού.

Μέσα από τα επιλεγμένα παραδείγματα λογισμικών προσεγγίζεται το θέμα της σχεδίασης εκπαιδευτικού μαθησιακού περιβάλλοντος που αφορά:

- Αξιολόγηση αναγκών και καθορισμός απαιτήσεων χρήστη
- Διδακτικές και παιδαγωγικές προδιαγραφές
- Οργανικός και λειτουργικός σχεδιασμός
- Σχεδιασμός διεπιφάνειας χρήσης εκπαιδευτικής εφαρμογής, σχεδιασμός οθονών
- Ανάπτυξη σεναρίων με βάση τη διεπιστημονική και διαθεματική προσέγγιση
- Ζητήματα ένταξης στο σχολικό περιβάλλον
- Θέματα παιδαγωγικής, διδακτικής και τεχνικής αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού

• **Περιεχόμενο εργαστηρίου**

Χρήση ενός λογισμικού ανάπτυξης εφαρμογών πολυμέσων (όπως Multimedia Builder, Director, Toolbook, HyperStudio, MicroWorlds, Authorware, κλπ.) ή, εναλλακτικά, περιβάλλοντος WWW (HTML/Javascript).

Στα πρώτα εργαστηριακά μαθήματα γίνεται η εκμάθηση του περιβάλλοντος ανάπτυξης και στα επόμενα σχεδιάζεται και υλοποιείται η εκπαιδευτική εφαρμογή και το συνοδευτικό υλικό.

Διδακτική μέθοδος

Διαλέξεις

Εργαστηριακή διδασκαλία

Εκπόνηση εργασίας από τους φοιτητές (σε ομάδες)

Προαιρετική παρακολούθηση (εάν συντρέχουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις) σχολικών τάξεων.

Αξιολόγηση:

Αξιολόγηση ομαδικής εργασίας (50%)

Τελική εξέταση (50%).

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ [42910]

Διδάσκουσα: Λέκτορας **ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΡΗΓΑ**

Σκοπός: Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές που θα συμμετάσχουν στο εργαστηριακό μάθημα καλούνται μέσα από την ενεργό εμπλοκή τους σε βιωματικές δραστηριότητες:

- να αναδείξουν το δυναμικό τους και τη δημιουργικότητά τους (ατομικά και ομαδικά),
- να συνειδητοποιήσουν τις προσωπικές τους ικανότητες έκφρασης μέσα από το σώμα, τη δράση, το λόγο, να τις καλλιεργήσουν και να τις διευρύνουν, και
- να εξοικειωθούν με τεχνικές οι οποίες θα βοηθήσουν τα παιδιά να ανακαλύψουν τις δημιουργικές τους ικανότητες, να εκφραστούν ελεύθερα με ποικίλους τρόπους, να κατανοήσουν τα συναισθήματα των άλλων, να επεξεργαστούν τις συνέπειες μιας δράσης και να επικοινωνήσουν πιο αποτελεσματικά.

Περιεχόμενο:

- Καλλιέργεια της δυναμικής της ομάδας

- Ασκήσεις σώματος (τεχνικές χαλάρωσης, αναπνοής, στάσης, τοποθέτησης και ευθυγράμμισης του σώματος, τεχνικές Alexander, Feldenkrais, Chladek και body control, ορθοφωνία)
- Ανάπτυξη τεχνικών και εκφραστικών στοιχείων της κίνησης του ανθρώπινου σώματος
- Γνώση-αίσθηση-αντίληψη του σώματος και του χώρου, προσανατολισμός, επίπεδα, άξονες, κατευθύνσεις, χρόνος, ταχύτητα, ρυθμοί, δυναμική, ύφος
- Μορφές δραματικής τέχνης στο νηπιαγωγείο (εκφραστική κίνηση, χορός, κινητικό θέατρο, μιμική/παντομίμα, ταμπλώ-βιβάν, αυτοσχεδιασμός, αντικειμενοθέατρο: κούκλες, σκιές, μάσκες, κ.ά.)
- Στάδια της δραματοποίησης
- Ιστορίες, μύθοι και παραμύθια
- Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ως εμπνευστή
- Σεναριογραφία, σκηνοθεσία, σκηνογραφία

Μέθοδος διδασκαλίας: Το μάθημα είναι εργαστηριακό και διεξάγεται στο πανεπιστημιακό γυμναστήριο. Στηρίζεται στη βιωματική μάθηση και τη σωματική άσκηση με στόχο την ανάπτυξη ομαδικού κλίματος, την προώθηση της ενεργητικής συμμετοχής, την αλληλεπίδραση και τη δημιουργία ασφαλούς περιβάλλοντος για την ενεργοποίηση της σωματικής και θεατρικής έκφρασης των φοιτητριών/ών. Συνεπώς, η συστηματική παρακολούθηση κρίνεται απαραίτητη.

Συνιστάται να έχει προηγηθεί η παρακολούθηση τουλάχιστον δύο από τα μαθήματα «Διδακτική της κίνησης και του ρυθμού», «Φυσική και ψυχοκινητική αγωγή στην προσχολική ηλικία», «Κινητικό και θεατρικό παιχνίδι».

Περιορισμένος αριθμός φοιτητών.

Αξιολόγηση: Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτήτριες/τές καλούνται ανά ομάδες να συγγράψουν ένα πρωτότυπο θεατρικό κείμενο για παιδιά προσχολικής ηλικίας και να το δραματοποιήσουν.

3.10.ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Το Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. παρέχει ολοκληρωμένες μεταπτυχιακές σπουδές τόσο σε επίπεδο Μεταπτυχιακών Σπουδών Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) όσο και σε επίπεδο Διδακτορικού Διπλώματος.

Το 2003-2004 άρχισε η ισχύς του νέου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών διετούς διάρκειας (ΦΕΚ 42 τ. Β΄ 22.1.2003)

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ) αποσκοπεί στην ανάπτυξη της έρευνας και της θεωρίας στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Αγωγής και στην εκπαίδευση πτυχιούχων στα επιστημονικά αυτά πεδία, σε επίπεδο μεταπτυχιακών σπουδών.

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

Το Π.Μ.Σ οδηγεί στην απονομή:

1. **Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε)** στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Αγωγής με ειδίκευση στα ακόλουθα πεδία:

Α. Κοινωνική Θεωρία, Πολιτική και Πρακτικές στην Εκπαίδευση

Β. Ψυχολογία στην Εκπαίδευση - Ειδική Αγωγή²¹

Γ. Λόγος, Τέχνη και Πολιτισμός στην Εκπαίδευση

Δ. Διδακτική των Θετικών Επιστημών: Εκπαιδευτικά προγράμματα, αξιολόγηση και Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της επικοινωνίας στην

Εκπαίδευση

2. **Διδακτορικού Διπλώματος (Δ.Δ)** στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Αγωγής

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

1. Στο Π.Μ.Σ γίνονται δεκτοί για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης πτυχιούχοι των Τμημάτων των ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων Πανεπιστημιακών Τμημάτων της αλλοδαπής και πτυχιούχοι Τμημάτων Τ.Ε.Ι. σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 12 του Νόμου 2916/2001.

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σχετική προκήρυξη.

2. Στο Π.Μ.Σ γίνονται δεκτοί για την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος πτυχιούχοι όλων των Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής, ΤΕΙ ή ομοταγών αναγνωρισμένων Πανεπιστημίων της αλλοδαπής, κάτοχοι αναγνωρισμένων Μεταπτυχιακών Διπλωμάτων Ειδίκευσης που εμπίπτουν στα ερευνητικά αντικείμενα των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος.

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Για την απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης απαιτείται η φοίτηση επί τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα. Η φοίτηση μπορεί να παραταθεί για 2 ακόμη εξάμηνα.

Η χρονική διάρκεια για την απονομή Διδακτορικού Διπλώματος ορίζεται σε έξι (6) τουλάχιστον διδακτικά εξάμηνα επιπλέον από τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης.

²¹ Η κατεύθυνση αυτή του Μεταπτυχιακού δεν έχει ενεργοποιηθεί.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΤΩΝ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΩΝ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (Μ.Δ.Ε)

Στη συνέχεια παρατίθεται η νομοθεσία που διέπει του λειτουργία του Μ.Δ.Ε.

Άρθρο 1
Γενικές Διατάξεις

Το Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 12 του Νόμου 2083/1992.

Το ανωτέρω Π.Μ.Σ. τροποποιείται από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 3685/2008, έτσι όπως αυτός τροποποιήθηκε με το άρθρο 24 του Ν. 3696/08 και το άρθρο 27 του Ν. 3794/09.

Άρθρο 2
Αντικείμενο και Σκοπός

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ) αποσκοπεί στην ανάπτυξη της έρευνας και της θεωρίας στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Αγωγής και στην εκπαίδευση πτυχιούχων στα επιστημονικά αυτά πεδία σε επίπεδο μεταπτυχιακών σπουδών.

Άρθρο 3
Μεταπτυχιακός Τίτλος

Το Π.Μ.Σ οδηγεί στην απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε) στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Αγωγής με ειδίκευση στα ακόλουθα πεδία:

Α. Κοινωνική Θεωρία, Πολιτική και Πρακτικές στην Εκπαίδευση

Β. Ψυχολογία στην Εκπαίδευση - Ειδική Αγωγή
Γ. Λόγος, Τέχνη και Πολιτισμός στην Εκπαίδευση
Δ. Διδακτική των Θετικών Επιστημών: Διδακτικές διαδικασίες, Εκπαιδευτικά προγράμματα, αξιολόγηση και Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση

Άρθρο 4

Κατηγορίες υποψηφίων και διαδικασίες επιλογής

1. Στο Μ.Δ.Ε γίνονται δεκτοί για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης πτυχιούχοι των Τμημάτων των ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων Πανεπιστημιακών Τμημάτων της αλλοδαπής και πτυχιούχοι Τμημάτων Α. Τ. Ε. Ι. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα από το νόμο.

Άρθρο 5

Χρονική διάρκεια σπουδών

Για την απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης απαιτείται η φοίτηση επί τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα. Η φοίτηση μπορεί να παραταθεί για 2 ακόμη εξάμηνα.

Άρθρο 6

Πρόγραμμα Μαθημάτων και προϋποθέσεις απόκτησης των διπλωμάτων

Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε)

Μαθήματα και μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία

Στο Π.Μ.Σ προσφέρονται μαθήματα που καλύπτουν τέσσερις ευρύτερες επιστημονικές περιοχές, οι οποίες συγκροτούν και τις αντίστοιχες ειδικεύσεις. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι ενταγμένοι εξ αρχής σε μια ειδίκευση και ολοκληρώνουν τις υποχρεώσεις τους εφόσον παρακολουθήσουν και εξεταστούν επιτυχώς σε εννέα (9) τουλά-

χιστον μαθήματα και εφόσον περατώσουν επιτυχώς και τη διπλωματική τους εργασία.

Ωρες διδασκαλίας και διδακτικές μονάδες

Όλα τα προσφερόμενα μαθήματα στο Π.Μ.Σ διαρκούν τρεις ώρες την εβδομάδα. Σε όσα μαθήματα κρίνεται αναγκαίο από τους αντίστοιχους διδάσκοντες προβλέπεται επιπλέον δίωρη φροντιστηριακή άσκηση, η οποία εγκρίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ και αναγράφεται στο επίσημο ωρολόγιο πρόγραμμα.

Για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε απαιτείται η συμπλήρωση τουλάχιστον 36 διδακτικών μονάδων (120 πιστωτικών μονάδων). Σε κάθε μάθημα αντιστοιχούν 3 διδακτικές μονάδες (10 πιστωτικές). Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία αντιστοιχεί σε 9 διδακτικές μονάδες (30 πιστωτικές). Προϋπόθεση έναρξης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας αποτελεί το μάθημα "Σχεδιασμός ερευνητικής εργασίας". Ανά εξάμηνο φοίτησης πρέπει να συμπληρώνονται 9 διδακτικές (30 πιστωτικές) μονάδες.

Στο Α' και Β' εξάμηνο σπουδών οι μεταπτυχιακοί φοιτητές παρακολουθούν τα δυο (2) υποχρεωτικά μαθήματα «Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας: ποιοτικές προσεγγίσεις» (Α' εξάμηνο) και «Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας: ποσοτικές προσεγγίσεις» (Β' εξάμηνο), και τέσσερα (4) μαθήματα επιλογής, από τα οποία δύο (2) τουλάχιστον ανήκουν στην ειδίκευση που έχουν επιλέξει.

Στο Γ' εξάμηνο σπουδών οι μεταπτυχιακοί φοιτητές παρακολουθούν τρία (3) μαθήματα της κατεύθυνσης, εκ των οποίων το ένα είναι το υποχρεωτικό "Σχεδιασμός ερευνητικής εργασίας", ενώ στο Δ' εξάμηνο εκπονούν τη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα για όλες τις κατευθύνσεις είναι τα εξής τρία (3):

1. «Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας: ποιοτικές προσεγγίσεις»
2. «Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας: ποσοτικές προσεγγίσεις»
3. «Σχεδιασμός ερευνητικής εργασίας»

Τα προσφερόμενα μαθήματα ανά ειδίκευση είναι τα ακόλουθα:

A. Κοινωνική Θεωρία, Πολιτική και Πρακτικές στην Εκπαίδευση

1. Εκπαιδευτική Πολιτική και Συγκριτικές Εκπαιδευτικές Προσεγγίσεις
2. Εκφράσεις Πολιτισμού και Εκπαίδευση
3. Ιστορία της Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης
4. Κοινωνιολογία της Εκπαιδευτικής Γνώσης και των Εκπαιδευτικών Πρακτικών
5. Δια βίου Μάθηση και Εκπαίδευση Ενηλίκων
6. Δημοκρατία και Εκπαίδευση
7. Ετερότητα και Εκπαίδευση: Ζητήματα διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης
8. Κοινωνική θεωρία και εκπαίδευση

B. Ψυχολογία στην Εκπαίδευση - Ειδική Αγωγή

1. Αναπτυξιακή Ψυχολογία
2. Δυσλειτουργίες και Διαταραχές στην Ανάπτυξη
3. Γλωσσική ανάπτυξη
4. Κλινική και Συμβουλευτική ψυχολογία
5. Γνωστική αναπηρία: ψυχολογική και κοινωνική προσέγγιση
6. Διδακτικές παρεμβάσεις και μαθησιακές ετερότητες
7. Ψυχοδυναμική και Συστημική Προσέγγιση της λειτουργίας της Οικογένειας
8. Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Γ. Λόγος, Τέχνη και Πολιτισμός στην Εκπαίδευση

1. Εκφράσεις πολιτισμού και εκπαίδευση
2. Φυσικός και σχολικός γραμματισμός: Θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές.
3. Γλωσσική ανάλυση σχολικών και εκπαιδευτικών κειμένων
4. Οι τέχνες στην εκπαίδευση
5. Θεωρίες λογοτεχνίας
6. Σωματική έκφραση, πολιτισμός και εκπαίδευση.

7. Προσεγγίσεις στην αισθητική θεωρία και αγωγή
8. Ολική ανθρωπολογική έκφραση
9. Λογοτεχνία για παιδιά και εφήβους
10. Κοινωνιογλωσσικές και γνωσιακές διαστάσεις του γραμματισμού

4. Διδακτική των Θετικών Επιστημών: Διδακτικές διαδικασίες, Εκπαιδευτικά προγράμματα, αξιολόγηση και Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση

1. Εισαγωγή στη Διδακτική των Θετικών Επιστημών
2. Διδακτική της Βιολογίας: ερευνητικές προσεγγίσεις στη μάθηση και τη διδασκαλία
3. Ειδικά θέματα Διδακτικής της Βιολογίας
4. Διδακτική της Φυσικής: ερευνητικές προσεγγίσεις στη μάθηση και τη διδασκαλία.
5. Μουσειολογία και εκπαίδευση
6. Διδακτική των Μαθηματικών: ερευνητικές προσεγγίσεις στη μάθηση και τη διδασκαλία
7. Ειδικά Θέματα Διδακτικής των Μαθηματικών
8. Διδακτική της Πληροφορικής: ερευνητικές προσεγγίσεις στη μάθηση και τη διδασκαλία
9. Εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στη διδασκαλία και τη μάθηση
10. Σχεδιασμός, ανάπτυξη και αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού
11. Επιστήμη του ιστού και εκπαίδευση
12. Σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις στην Προσχολική Εκπαίδευση
13. Θέματα επιστημολογίας
14. Δημόσια κατανόηση των φυσικών επιστημών
15. Αναπτυξιακή Ψυχολογία.
16. Εργαστηριακές προσεγγίσεις των Φυσικών Επιστημών
17. Διδακτική της Χημείας: ερευνητικές προσεγγίσεις στη μάθηση και τη διδασκαλία.

Οι προϋποθέσεις εισαγωγής, απονομής διπλώματος κτλ. στο ΠΜΣ ορίζονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό του Τμήματος.

Άλλες υποχρεώσεις κατά τη φοίτηση:

1. Όλοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν την υποχρέωση συμμετοχής στα ερευνητικά σεμινάρια ή ημερίδες που οργανώνονται στα πλαίσια του Π.Μ.Σ με ευθύνη του διευθυντή και συνεννόηση με τα μέλη ΔΕΠ. Στο ερευνητικό σεμινάριο θα γίνεται παρουσίαση και ανάλυση θεωρητικών ζητημάτων και ερευνητικών μεθόδων, τεχνικών και αποτελεσμάτων εμπειρικών ερευνών, καθώς και παρουσίαση και ανάλυση όλων των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών πριν την τελική συγγραφή τους.

2. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής συμμετέχει σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες, σε εργαστηριακές και φροντιστηριακές ασκήσεις και επιτελεί υποχρεωτικώς ερευνητική πρακτική άσκηση σε συνεργασία με τους διδάσκοντες της κατεύθυνσης που έχει επιλέξει.

3. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής επιφορτίζεται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ με βοηθητικά εκπαιδευτικά καθήκοντα, που υποβοηθούν την ομαλή εκπαιδευτική λειτουργία του Τμήματος, όπως παρακολούθηση πρακτικών ασκήσεων διδακτικής μεθοδολογίας στα σχολεία, παρακολούθηση φοιτητικών εργασιών, επιτήρηση διεξαγωγής των προπτυχιακών εξετάσεων και άλλο επικουρικό διδακτικό έργο.

Άρθρο 7

Αριθμός Εισακτέων

Ο συνολικός αριθμός εισαγομένων μεταπτυχιακών φοιτητών στο Π.Μ.Σ δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 50. Η ακριβής κατανομή ανά ειδίκευση ορίζεται από τη ΓΣΕΣ μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής.

Σε λιγότερο από τρεις εβδομάδες μετά την έναρξη του Π.Μ.Σ, εφόσον υπάρξουν κενές θέσεις λόγω μη εγγραφής των επιλεγέντων, οι θέσεις αυτές είναι δυνατόν να καλύπτονται από τους επιλαχόντες.

Η Γ.Σ.Ε.Σ δύναται να προκηρύσσει τη λειτουργία μόνο ορισμένων ειδικεύσεων, εάν κρίνει ότι η λειτουργία κάποιων ειδικεύσεων δεν είναι εφικτή.

Άρθρο 8

Προσωπικό

Η ανάθεση διδασκαλίας των μαθημάτων γίνεται από τη ΓΣΕΣ μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής.

Στην ανά εξάμηνο ανάθεση διδασκαλίας προβλέπεται και η ανάθεση διαλέξεων-μαθημάτων σε εξωτερικούς επιστήμονες/ερευνητές.

Τη διδασκαλία των μαθημάτων, την επίβλεψη και εξέταση των μεταπτυχιακών εργασιών αναλαμβάνουν μέλη Δ.Ε.Π. σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3685/2008.

Άρθρο 9

Υλικοτεχνική υποδομή

Η υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή καλύπτει τις ανάγκες λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 10

Διάρκεια λειτουργίας

Το Π.Μ.Σ θα λειτουργήσει για 10 χρόνια, με έτος έναρξης το α.έ. 2011-2012, με δυνατότητα παράτασης της λειτουργίας του μετά από πρόταση της ΓΣΕΣ.

Η διοίκηση και η λειτουργία του διέπεται από τις διατάξεις του νόμου 3685/2008, έτσι όπως αυτός τροποποιήθηκε με το άρθρο 24 του Ν. 3696/08 και το άρθρο 27 του Ν. 3794/09.

Άρθρο 11

Κόστος λειτουργίας

Το ετήσιο κόστος λειτουργίας του Π.Μ.Σ. ανέρχεται στο ύψος των 27.000 Ευρώ τουλάχιστον και καλύπτεται από τις πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού Πανεπιστημίου Πατρών.

Ανάλυση δαπανών κατ' έτος	Ευρώ
Συντήρηση - Αναβαθμίσεις πάγιου εξοπλισμού Η/Υ	10.000,00
Συντήρηση - Αναβαθμίσεις πάγιου εξοπλισμού εκτός Η/Υ	8.000,00
Βιβλία, συνδρομές σε επιστημονικά Περιοδικά	3.000,00
Αγορά/δικαιώματα χρήσης λογισμικού	2.000,00
Μετακινήσεις προσκεκλημένων ερευνητών	4.000,00
ΣΥΝΟΛΟ	27.000,00

Άρθρο 12

Μεταβατικές διατάξεις

Τα επιμέρους θέματα που αφορούν τις μεταπτυχιακές σπουδές θα ρυθμίζονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών και ειδικότερα από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος. Όλα τα θέματα που δεν αναφέρονται στο παρόν θα ρυθμίζονται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. Ρυθμίσεις που αναφέρονται σε εντάξεις μεταπτυχιακών φοιτητών γίνονται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

4.1 ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.

Στο σύλλογο Φοιτητών του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η., ο οποίος λειτουργεί σύμφωνα με την νομοθεσία περί συλλόγων, δικαιούνται να εγγράφονται μέλη όλοι οι φοιτητές του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.. Ο σύλλογος διοικείται από 7μελές Διοικητικό Συμβούλιο που εκλέγεται κάθε χρόνο. Εκπρόσωποι των φοιτητών που ορίζονται από το Σύλλογο, συμμετέχουν στα όργανα του Τμήματος, της Σχολής κ.λπ., όπως ορίζει η σχετική νομοθεσία.

4.2 ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ – ΣΙΤΙΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Η Φοιτητική Εστία παρέχει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες διαμονή και διατροφή καθώς επίσης και μέσα για την ανάπτυξη μορφωτικών, πνευματικών, καλλιτεχνικών και αθλητικών δραστηριοτήτων.

Στη Φοιτητική Εστία γίνονται δεκτοί ως εσωτερικοί οικότροφοι μόνο φοιτητές και φοιτήτριες του Πανεπιστημίου Πατρών, που σπουδάζουν μακριά από τον τόπο διαμονής των οικογενειών τους. Προτεραιότητα για εισαγωγή στην Φοιτητική Εστία δίνεται σε όσους προέρχονται από οικογένειες χαμηλής οικονομικής στάθμης. Οι υπόλοιποι φοιτητές και φοιτήτριες μπορούν να γίνουν δεκτοί για απλή σίτιση.

4.3 ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ – ΔΑΝΕΙΑ

Υπάρχει αρκετές υποτροφίες και δάνεια που παρέχονται σε προπτυχιακούς φοιτητές. Ανάλογα με την πηγή χρηματοδότησης οι υποτροφίες διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

- Κρατικές Υποτροφίες και Δάνεια
- Υποτροφίες Ευρωπαϊκής Κοινότητας
- Υποτροφίες Κληροδοτημάτων και Οργανισμών

- Υποτροφίες Ξένων Πολιτιστικών Ιδρυμάτων
- Υποτροφίες Ιδιωτών
- Υποτροφίες Διεθνών Οργανισμών
- Υποτροφίες Ξένων Κυβερνήσεων
- Υποτροφίες Ερευνητικών Ινστιτούτων

Πληροφορίες παρέχονται από την Υπηρεσία Εκπαίδευσης και Έρευνας, το Γραφείο Διασύνδεσης και Επαγγελματικής Πληροφόρησης και το Γραφείο Διεθνών Σχέσεων.

4.4 ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ

Το φοιτητικό εισιτήριο δίνεται στους φοιτητές για τις μετακινήσεις τους με τις αστικές και υπεραστικές συγκοινωνίες (εφόσον ο φοιτητής ταξιδεύει από και προς τον τόπο μόνιμης κατοικίας του) με μειωμένο εισιτήριο.

4.5 ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

Στους φοιτητές του Πανεπιστημίου παρέχεται ιατρική, νοσοκομειακή και φαρμακευτική περίθαλψη.

4.6 ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Στην Πανεπιστημιούπολη λειτουργεί το Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο. Η εγγραφή των φοιτητών γίνεται στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους. Ανάλογα με την επιθυμία και την ιδιαίτερη κλίση τους, οι φοιτητές μπορούν να ενταχθούν σε ένα ή και περισσότερα από τα παρακάτω αθλητικά τμήματα:

- Τμήμα Κλασσικού Αθλητισμού

- Τμήμα Αθλοπαιδιών (Πετόσφαιρα, Καλαθόσφαιρα, Ποδόσφαιρο)
- Τμήμα Σκακιού
- Τμήμα Αντισφαίρισης
- Τμήμα Σκοποβολής
- Τμήμα Επιτραπέζιας αντισφαίριση

4.7 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ & ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Η Βιβλιοθήκη και Υπηρεσία Πληροφόρησης (ΒΥΠ) του Πανεπιστημίου Πατρών στεγάζεται στο Νέο Κτίριο Βιβλιοθήκης και Λοιπών Κεντρικών Λειτουργιών. Διαθέτει μία συλλογή που περιλαμβάνει περίπου 90.000 τόμους βιβλίων, 2.400 συνδρομές επιστημονικών περιοδικών (από τις οποίες οι 700 είναι τρέχουσες), ενώ έχει εξασφαλίσει στους χρήστες της πρόσβαση στα πλήρη κείμενα των άρθρων 8.500 περίπου ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών διεθνών εκδοτικών οίκων όπως: Elsevier, Springer Verlag, Kluwer, Academic Press, MCB, American Chemical Society, IEEE Periodicals, ACM, American Institute of Physics, Cambridge University Press, Wiley, Oxford University Press.

Η ΒΥΠ προσφέρει επίσης ένα μεγάλο αριθμό online βάσεων δεδομένων που καλύπτουν κύριες επιστημονικές περιοχές.

Είναι βιβλιοθήκη ανοιχτής πρόσβασης και δικαίωμα δανεισμού βιβλίων έχουν όλα τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας του Πανεπιστημίου Πατρών καθώς και όλοι οι ενδιαφερόμενοι, αρκεί να είναι κάτοχοι της κάρτας χρήστη της Βιβλιοθήκης & Υπηρεσίας Πληροφόρησης, η οποία εκδίδεται από το Τμήμα Δανεισμού.

Η ΒΥΠ παρέχει επίσης στους χρήστες τη δυνατότητα να παραγγείλουν άρθρα ή βιβλία από άλλες βιβλιοθήκες της χώρας ή του εξωτερικού με την αντίστοιχη επιβάρυνση (Υπηρεσία Διαδανεισμού) και για τους κατόχους αποθεματικού λογαριασμού στην online παραγγελία άρθρων.

Η Βιβλιοθήκη & Υπηρεσία Πληροφόρησης λειτουργεί καθημερινά τις παρακάτω ώρες: Δευτέρα - Παρασκευή: 08.00 - 21.00, εκτός από την

περίοδο του καλοκαιριού, καθώς και τα Χριστούγεννα και το Πάσχα, που το ωράριο διαμορφώνεται ανάλογα.

Περισσότερες πληροφορίες από τη Βιβλιοθήκη & Υπηρεσία Πληροφόρησης στη διεύθυνση: <http://www.lis.upatras.gr/>

4.8 ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗΣ

Οι φοιτητές εξυπηρετούνται με την αστική γραμμή αρ.6 που εκτελεί το δρομολόγιο Πάτρα – Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ρίου (με αφετηρία το Νοσοκομείο). Τα δρομολόγια εκτελούνται κάθε 15 λεπτά.

4.9 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Στο Πανεπιστήμιο λειτουργούν διάφορες ομάδες, που μετέχουν ενεργά στο πολιτιστικό γίγνεσθαι του Πανεπιστημίου, επιχορηγούμενες από αυτό, αλλά και από το Ίδρυμα Τοπάλη, και είναι:

1. Η Χορωδία του Πανεπιστημίου (φοιτητών-υπαλλήλων διδασκόντων), η οποία πραγματοποιεί, με πλούσιο ρεπερτόριο, σειρά συναυλιών τόσο στο εσωτερικά όσο και στο εξωτερικά και στην οποία η δυνατότητα συμμετοχής είναι ελεύθερη.
2. Η Θεατρική Ομάδα Εργαζομένων στο Πανεπιστήμιο, που λειτουργεί ως ιδιωτικός σύλλογος, με μεγάλη σειρά παραστάσεων.
3. Ο Χορευτικός Όμιλος Εργαζομένων στο Πανεπιστήμιο, στον οποίο η δυνατότητα συμμετοχής, και για φοιτητές, είναι ελεύθερη.
4. Η Κινηματογραφική Λέσχη του Πανεπιστημίου Πατρών
5. Οι Πολιτιστικές Ομάδες των Φοιτητών (με Μουσικά, Χορευτικά, Θεατρικό Τμήμα και Τμήμα Φωτογραφίας και Εικαστικών Τεχνών) που λειτουργούν ως ιδιωτικός σύλλογος.

4.10 ΦΟΙΤΗΣΗ - ΑΡΓΙΕΣ - ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει τις 31 Αυγούστου. Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης των μαθημάτων Α και Β εξαμήνου και των εξετάσεων καθορίζονται με απόφαση της

Οδηγός Σπουδών, Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία

Συγκλήτου και ανακοινώνονται στη Γραμματεία του Τμήματος.
Παραδόσεις μαθημάτων και εξετάσεις δε διενεργούνται:
Την 28η Οκτωβρίου (Εθνική Επέτειος)
Την 17η Νοεμβρίου (Επέτειος Εξέγερσης Πολυτεχνείου)
Την 30η Νοεμβρίου (Εορτή Αγ. Ανδρέου)
Την 23η Δεκεμβρίου ως και την 7η Ιανουαρίου (Εορτές Χριστουγέννων, Νέου Έτους)
Την 30η Ιανουαρίου (Εορτή Τριών Ιεραρχών)
Την Καθαρή Δευτέρα
Την 25η Μαρτίου (Εθνική Επέτειος)
Εορτές του Πάσχα (από Κυριακή του Λαζάρου έως την Κυριακή του Θωμά)
Την 1η Μαΐου
Του Αγίου Πνεύματος